
Helyi
Esélyegyenlőségi
Program

Zsombó Nagyközség Önkormányzata

2013. június 26.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk.....	8
Célok.....	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása	10
2. Stratégiai környezet bemutatása	11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	13
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	34
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	<u>53</u>
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	57
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	62
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	67
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	71
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	73
1. A HEP IT részletei	73
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	73
A beavatkozások megvalósítói	74
Jövőképünk	<u>74</u>
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	<u>75</u>
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	86
3. Megvalósítás.....	<u>87</u>
A megvalósítás előkészítése.....	<u>87</u>
A megvalósítás folyamata	<u>87</u>
Monitoring és visszacsatolás.....	91
Nyilvánosság	91
Érvényesülés, módosítás.....	92
4. Elfogadás módja és dátuma.....	<u>93</u>
Partnerek nyilatkozata	94
HEP elkészítési jegyzék.....	95

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Zsombó Nagyközség Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A településünk Szegedtől 17 km-re ÉNY-i irányban található, a Szegedet Kiskunmajsával összekötő út mentén.

A község neve – Zsombó - a zsombék szóból származik. Helynevei utalnak a homokpuszta használatára. Zsombó község Csongrád megye középső részén helyezkedik el. Csongrád megye Duna-Tisza közí homokhátságán, ezen belül a Dorozsma-Majmai homokháton terül el, a kiskunmajsai út két oldalán. Szomszédos települések: Szeged, Bördány, Forráskút és Szatymaz községek. A község megközelítőleg téglalap alakú, területe: 2688 ha.

Zsombó község és térsége tipikus alföldi, mezőgazdasági táj. Felszíne kisebb-nagyobb homokvonulatoktól eltekintve sík vidék. Móra Ferenc találóan nevezte „Homokországnak” e tájat, mert mindenhol barnás, másutt szőkés homoktalaj borítja, melyet szikes tavak, zsombékok, sömlyékek tarkítanak. A homokhat vonzerejét a romlatlan természeti környezet, a csend, a jó levegő, a hagyományokon alapuló, élő gazdálkodási formák, a néphagyományok, a népi kézművesség ápolása, a kevés számú, de színes és magas kulturális színvonalú programok, a különböző gyümölcs- és növény termesztés lehetősége adja. A terület növény és állat világa rendkívül gazdag.

Zsombó területének kialakulása, fejlődése beleillik az Alföld földtörténeti fejlődés sorába. A táj a Dorozsma-Majmai homokháton terül el. Felszíne enyhén hullámos síkság, ÉNY - DK-i hosszanti elgátolt medencékkel, mészsizapos szikes laposokkal. A terület nagy részét futóhomok borítja. Az északnyugati szél a Duna hordalékkúpjából futóhomokot fújt ki, és ez lösszel összekeveredve hozta létre a jellemző térszíni formákat. A homokmozgás napjainkra erdő és környékükre jellemző gyümölcsfa telepítés következtében lelassult. A homokból az északnyugati szél homokdombosorokat hozott létre északnyugatról délkelet felé. A köztük húzóód völgyekben szikes tavak, apró erek helyezkednek el, a néhány "patak völgy" mellett. Az észak felől jövő csapadékvizet a Dorozsma - Majmai csatorna vezeti a Tiszába. A talajvíz záró rétege 6-11 m között van. A tengerszint feletti magasság átlagosan 93 m. A magasság különbség nem haladja meg a négy métert. Zsombó Szegednél magasabban fekszik.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településfejlesztési koncepció

A feltalaj mindenütt finom homok. Egy része barnás, mint Dózsa dűlő és Ménesjárás egy része, míg nagyobb része az igen világos humuszszegény talaj. Termékenysége, vízmegtartó képessége nagyon rossz. A szikes terület jelentős része van a Dózsa és Ménesjárás dűlőben van. Ez a szikföld képezte az 1970-es évekig az építőanyagot. Szikföldből polyvával nagyméretű vályogot vertek, ebből építették a házakat és ebből az anyagból tapasztották is be. Napjainkban ezt az építőanyagot újra alkalmazzák. Ménesjárás dűlőben és Dózsa dűlőben még egy építőanyag volt, a homokkő. Ezt kézzel, vasrudakkal bányászták és nagyobb építkezések, így a kiskundorozsmai templom alapjához és a Rózsa Sándor Csárda pincéjéhez is felhasználták régen. Az 1950-es években a házakat ebből alapozták.

A község a Duna-Tiszaközi löszháton helyezkedik el, így a terület nagy részén gyenge minőségű fű termett, amit állatok legeltetésére és a fűvet lekasálva téli takarmányozásra használtak. A legelők feltörését követően azonnal meg kellett kezdeni a futóhomok megkötését. Így került sor 1793-ban a homoki nyárfaerdő telepítésére. Ezen kívül a homok megkötésében segített a gyümölcs és szőlő telepítése is. A csárdai erdő területe: kb. 10 ha, ami 1-1,5 m magas buckavonulatok között húzódik. Hossza: 735 m, szélessége: 300 m. Környező rét felszínén néhol édesvízi mészkő is található, ami helyi képződmény.

Zsombó két fontos védett természeti értékkel rendelkezik. Az egyik a Zsombói Nagyerdő, s annak délkeleti részében húzódó belsőlap. Az eredetileg ligetes gyöngyvirágos tölgyes és a lap köré 1805 után kezdődtek meg az erdőtelepítések.

A másik értékünk az alföldi lapok egyik utolsó hírmondója, az erdő délnyugati határában elterülő külsőlap, vagy láprét, melynek a mondák szerint, a település a nevét köszönheti. Jeles tudósok kutatták a terület növény-, és állatvilágát. Közülük is ki kell emelni Dr. Csongor Győző és Csizmazia György munkásságát

A zsombói ősláp-erdő az alföldi táj ősi képét őrzi. Hasonló erdő a környéken nem található, így ezzel magyarázható viszonylagos madárgazdagsága. A zsombói őslápmaradványt 1974-ben nyilvánította védetté az akkori Országos Természetvédelmi Hivatal, mely elsősorban a még fennmaradt zsombék-, sásos-láp védelmét kívánta szolgálni. A terület nagysága megközelítően 35 ha, melyből a védett rész 8 ha.

A Nagyerdő szélén álló csárdát 1747-ben említik először. Alapja és pinceboltozata a környék egyetlen természetes építőanyagából, réti mészkőből épült - a hagyomány szerint - a török időkben. Az egykori csárda falai közt a híres betyár Rózsa Sándor is megfordult, vendégeskedett.

A település megközelíthetősége, infrastruktúrája

A területen az infrastruktúra jól kiépített, a megközelíthetőség gépjárművel megoldott. Az alföldi térségen több túra útvonal halad át.

Az egyik az Országos Kék Túra alföldi szakasza, mely Bordány felől éri el községünket. Zsombón áthaladva a Ménesjárás-, és Bába dűlők tanyái, és gyümölcsösei közt érünk át Szatymazra s haladhatunk tovább a Fehér-tó felé. A piros jelzés a zsombói Nagy Erdőt érinti. Innen északkeleti irányban Szatymaz felé folytathatjuk utunkat, délkelet felé pedig 12 km-es gyalogtúrával érhetjük el a környék kedvelt vízi paradicsomát, Sziksósfürdőt, ahol a horgászok is kipróbálhatják szerencséjüket. A gyalogos túrákon főleg esők után kitűnő gombászhelyek kínálják magukat.

INFRASTRUKTÚRA (belterület)

Infrastruktúra	Ellátottság aránya		
	1990	2000	2012
Úthálózat	64 %	93 %	100 %
Vezetékes víz	100 %	100 %	100 %
Áramszolgáltatás	100 %	100 %	100 %
Telefon	21 %	94 %	100 %
Gázszolgáltatás	100 %	100 %	100 %
Szennyvíz csatorna	0 %	0 %	0 %

A vezetékes vízellátottság a község belterületén 100%-ban lefedett, a külterületen 90%-ban. A villany ellátottság 100 %-os. A gázszolgáltatás elérhetőségének lehetősége a belterületen 100%-osan biztosított. A külterület 70%-án van mód, ezen szolgáltatás igénybevételére. Jelenleg a vezetékes telefon ellátottság teljesen lefedi a községet. Kábeltévé szolgáltatás igény szerint megoldott. Az Internet elérhetőség a községben az e-Magyarország pont, ezen felül minden magánszemély saját szükségleteit és lehetőségeit mérlegelve dönt, hogy otthonába bevezeti-e ezt a szolgáltatást.

2006 szeptember 1-től a keletkező lakossági hulladék szelektív begyűjtését a Szegedi Környezetgazdálkodási Nonprofit Kft végzi. A korábbi szilárd hulladéklerakó-telepet a község bezárta, a helyén hulladékudvar nyílt, 2008-ban a község belterületén kialakításra kerültek a szelektív hulladékgyűjtő szigetek.

2007-ben a szennyvízcsatornázás megvalósítása érdekében négy település (Bordány, Forráskút, Üllés, Zsombó) összefogásával megalakult a Forrás IV. Beruházó Víziközmű Társulat, hogy pályázati forrás bevonásával a környezettudatosság jegyében több települést érintő beruházás valósulhasson meg.

Zsombó dinamikus fejlődő település, ahová a vonzó, kertvárosias környezet és a kedvező telekárak miatt szívesen költöznek ki a vagyonosabb rétegek a városból. A település elnéptelenedő tanyáit részben a tehetősebb nyugalomra vágyó városi lakosok, nagyobb részben a városi, egzisztenciáját elvesztő, a földműveléshez nem értő, többgyermekes családok veszik birtokba. Ezek a családok gyakran élnek elszigetelődve, ingerszegény környezetben.

A község lakói évtizedeken keresztül kizárólag a növénytermesztésből és állattenyésztésből szerzett jövedelmekből éltek. A termelőszövetkezetek és egyéb munkahelyek megszűnésével a megélhetés bizonytalanná vált, az életszínvonal romlott számos családban. Komoly egyéni, majd családi problémák származtak a munkahelyek megszűnéséből az egzisztenciális bizonytalanságból, elsősorban a férfiak, aktív családfenntartói szerepének hanyatlásából.

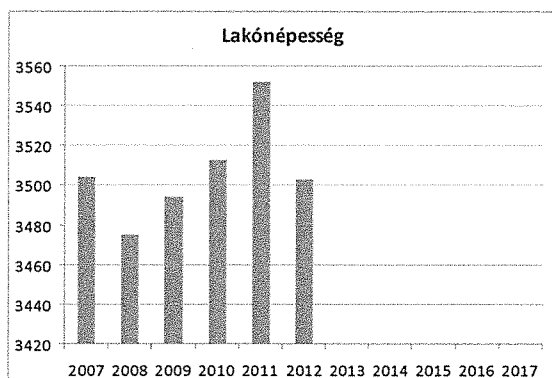
A településen az ipari jellegű tevékenység az összes munkavállalóhoz képest nem jelentős, sokan a megyeszékhelyen való munkavállalást választják, mivel megélhetésük csak így biztosított, vállalva a mindennapi ingázást.

Zsombó természeti értékekkel rendelkezik. Ezek lehetőségeket kínálnak helyi turisztikai, vadászati, gasztronómiai, ontológiai túrákra, szabadtéri élmények szerzésére.

1. számú táblázat -

Lakónépesség száma az
év végén

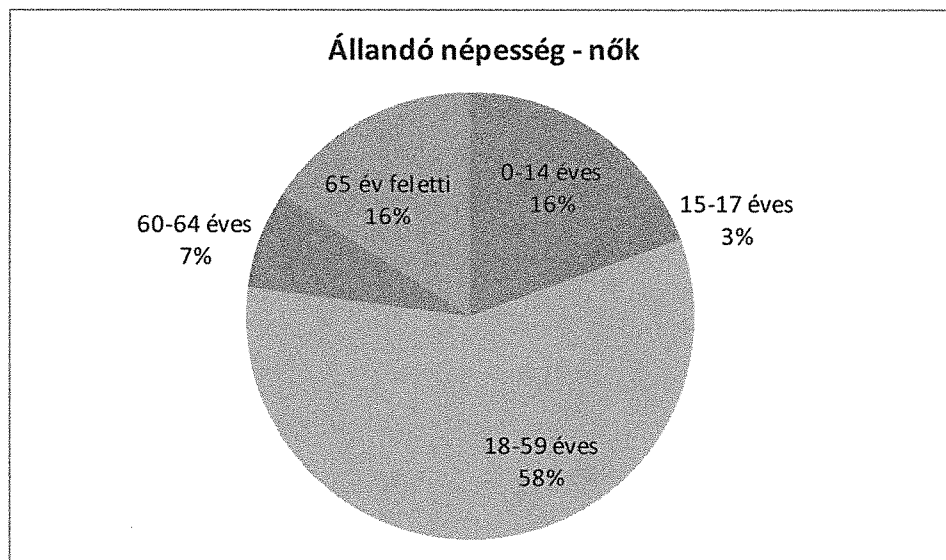
	Fő	Változás
2007	3504	
2008	3475	99%
2009	3494	101%
2010	3513	101%
2011	3552	101%
2012	3503	99%
Forrás: KSH-TSTAR		

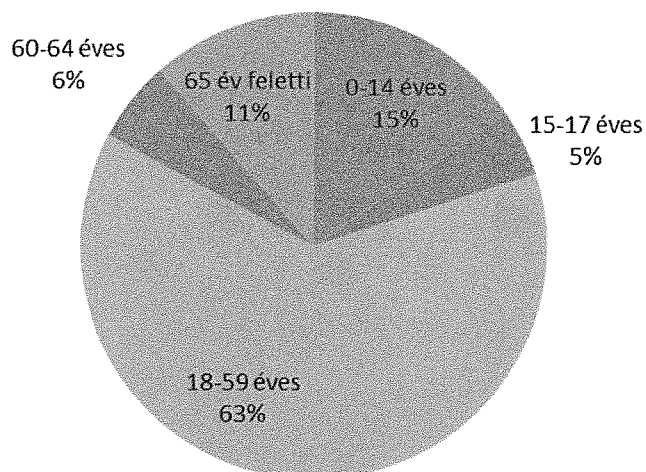
2. számú táblázat - Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	1746	1757	3503	50%	50%
0-2 évesek					
0-14 éves	263	270	533	49%	51%
15-17 éves	52	81	133	39%	61%
18-59 éves	936	1105	2041	46%	54%
60-64 éves	115	100	215	53%	47%
65 év feletti	257	201	458	56%	44%

Forrás: KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak

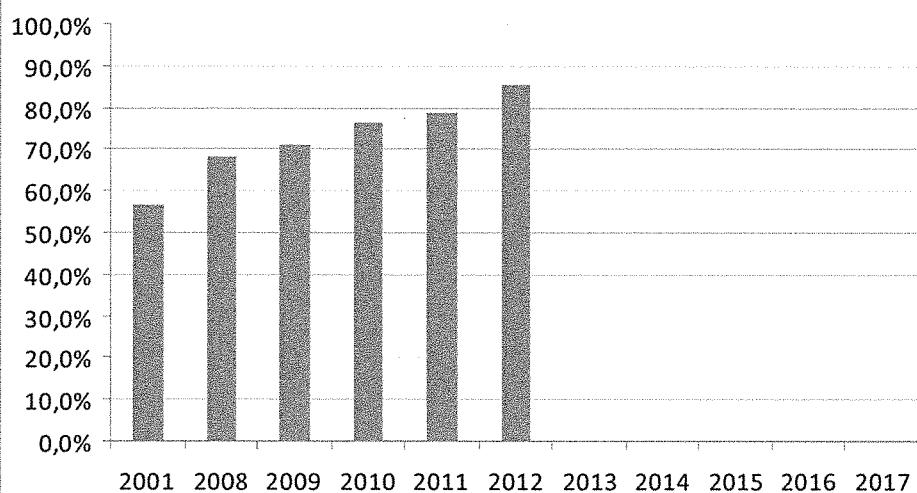

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	401	707	56,7%
2008	407	596	68,3%
2009	410	576	71,2%
2010	431	563	76,6%
2011	438	555	78,9%
2012	457	533	85,7%

Forrás: KSH-TSTAR, önkormányzati adatok

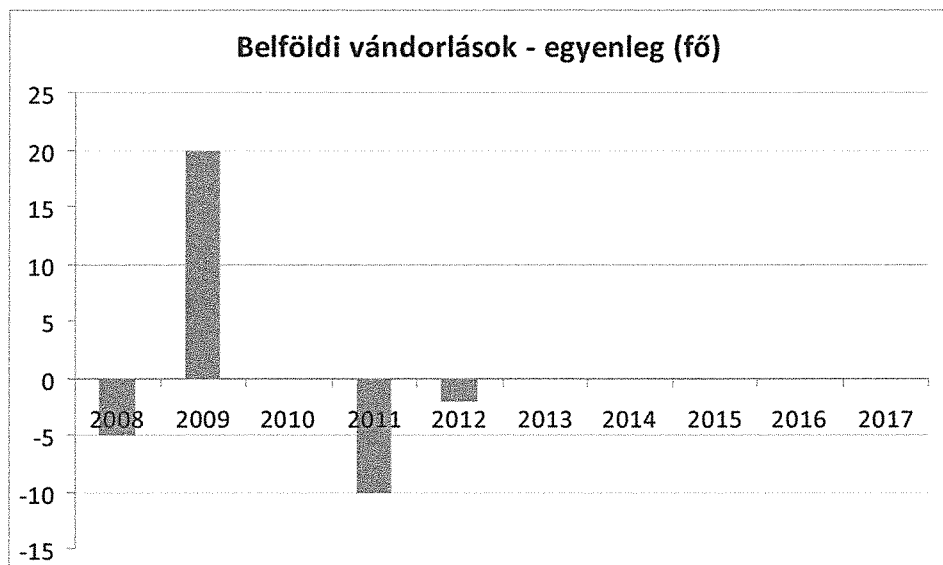
Öregedési index (%)

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	91	96	-5
2009	111	91	20
2010	87	87	0
2011	81	91	-10
2012	79	81	-2

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	25	24	1
2009	27	34	-7
2010	31	21	10
2011	22	20	2
2012	24	22	2

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára elemi érték. Léte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Zsombó Nagyközség Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységét: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a település lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jövőben esetleges jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Zsombó Nagyközség Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás-, a szociális biztonság-, az egészségügy-, az oktatás- és a lakhatás területén, a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket érintő intézkedések érdekében együttműködik azok intézményfenntartó szerveivel.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Zsombó település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.
- A köznevelési intézményeket érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei:

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.) előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az Ebktv. 31. §-a szerint:

„31. § (1) A község, a város és a főváros kerületeinek önkormányzata (a továbbiakban: települési önkormányzat) ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.

(2) A helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a *hátrányos helyzetű társadalmi csoportok* – különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára – oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A helyzetelemzés és az intézkedési terv elfogadása során figyelembe kell venni a települési kisebbségi önkormányzatok véleményét. A helyi esélyegyenlőségi programot a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által meghatározott részletes szabályok alapján kell elkészíteni. A programalkotás során gondoskodni kell a helyi esélyegyenlőségi program és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a közoktatási esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia anti-szegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

- (3) A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet kell fordítani
- a) az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre,
 - b) az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
 - c) a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
 - d) olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.
- (4) A helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a (2) bekezdésben meghatározott helyzet esetleges megváltozását két évente át kell tekinteni, az áttekintés alapján szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.”

Az önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – törvény keretei között – önállóan mérlegelhet.

Helyi rendeletek alkotásnál és szabályozásnál a fentiekre, továbbá a releváns célcsoportok jogaira és érdekeire kiemelt figyelmet fordít önkormányzatunk.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A helyi esélyegyenlőségi program az alábbi dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal kapcsolódik:

Zsombó Nagyközség Önkormányzatának 2013. évi költségvetési koncepciója: A koncepció „Szociális és egészségügyi ellátás” fejezetében - mely rendelkezik a szociális és gyermekjóléti ellátó rendszerről -, valamint az „Oktatás, művelődés, sport” fejezetében foglaltakkal kapcsolódik jelen esélyegyenlőségi programhoz.

Zsombó Nagyközség Önkormányzatának Sportfejlesztési Koncepciója: A gyermek- és ifjúsági sport, a szabadidősport, a fogyatékkal élők sportja területén szolgálják az esélyegyenlőség megvalósítását.

Intézkedési terv: A gazdasági program esélyegyenlőséggel kapcsolatos rendelkezései: gazdaságfejlesztési célkitűzései között szerepel a munkahelyteremtés és a lakosság megtartása, a fiatalok helyben tartásának elősegítése, mezőgazdasági beruházások beindításának támogatása, elősegítése. A kultúra, oktatás, sport célkitűzések között szerepel a programok, rendezvények szervezése a fiatalok számára.

Közügyi Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv 2013: Az Intézkedési Terv célja, hogy biztosítsa a településen a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését, az oktatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés esélyegyenlőségét, az esélyteremtést támogató lépések, szolgáltatások megvalósítását a hátrányos helyzetű gyermekek hátrányainak kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében.

Local Agenda: A program 2012-ben készült Zsombó Község Önkormányzatának megbízásából, s a fenntartható fejlődés jegyében végzett kutatásokat, azok eredményeit rögzíti, továbbá az érintett helyi társadalmi és gazdasági szereplők aktív részvételével tervezi a természeti környezet fejlesztésével összhangban az épített környezet, az infrastruktúra fejlesztés, az energiaellátás, a közlekedés, a hulladékkezelés és többek között az agrárium jövőbeli orientált alakítását.

Zsombó Község Egészségfejlesztési Programja: A program 2013-ban került aktualizálásra Zsombó Község Önkormányzatának megbízásából, s tartalmazza a település egészségfejlesztésre-, prevencióra vonatkozó terveit, programjainak bemutatását.

Az ágazati stratégiákat átszövő-, a mozgáskorlátozottak, idősek és kisgyerekesek érdekeit figyelembevevő kiemelt horizontális szempont az akadálymentesség. Az egyes programok, koncepciók a középtávú stratégiából kiindulva saját területére vonatkozólag határozzák meg az esélyegyenlőséget előmozdító célokat, intézkedéseket.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Szeged Kistérségi Többcélú Társulás felülvizsgált és aktualizált Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciója: Tartalmazza az ütemtervet a szociális szolgáltatások biztosításáról, a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit, az egyes ellátotti csoportok (idősek, fogyatékos személyek, hátrányos helyzetű családok) sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét – segítve ezzel az önkormányzat által nyújtott szociális szolgáltatások egységes szempontok szerinti fejlesztését. Ezen célok mentén kapcsolódik az esélyegyenlőségi programhoz.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2011.évi népszámlálás adataiból indultunk ki.

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. A rendelet melléklete meghatározza az egységesen rendelkezésre álló statisztikai mutatókat a helyi esélyegyenlőségi program elkészítéséhez, illetve meghatározza azok forrását is. A jogszabály a mutatók forrásaként az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszert (a továbbiakban: TeIR) jelöli meg.

A TeIR web alapú informatikai rendszer, amelynek szolgáltatásai az Interneten keresztül érhetőek el. Az országos, területi (regionális, kiemelt térségi, megyei, kistérségi) és települési szervezetek a TeIR egységes adatbázisához az alkalmazási rendszeren (felhasználói felületen) keresztül csatlakoznak.

A TeIR adatbázisa általában 2011. évig tartalmazza az adatokat, ez azonban az egyes területeknél eltérő lehet. Ahol volt saját információ, ott a 2012. évi adatokkal ki tudtuk egészíteni az egyes táblázatokat.

A TeIR adatbázisa mellett szükséges volt felhasználni más forrásokat is. Az adatok gyűjtésében, adatszolgáltatásokban – az önkormányzat saját adatbázisán kívül – segítséget nyújtottak az alábbi partnerek:

- Szent Imre Katolikus Általános Iskola
- Nefelejcs Napköziotthonos Óvoda
- Bóbita Bölcsőde
- József Attila Községi Ház és Könyvtár
- Gyermekvédelmi Szolgálat
- Családsegítő Szolgálat
- Védőnői Szolgálat
- Házi- és gyermekorvos

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza.

A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján súlyos gond a szegénységben élők helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kizorulás az életlehetőségekből mind a tanulás-, mind a foglalkoztatás-, mind az egészségügyi szolgáltatások területén.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011. év) megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi- és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony- vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. Településünkön tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó alulmotiváltsági problémák, a társadalmi előítélet jelenléte.

„Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység

fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

E terület vonatkozásában a következő alapvető jogszabályi rendelkezések az irányadók, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

- **1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.)** A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.
- **a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.)** A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.
- **a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ft.)** A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskereső támogatásának biztosítása
- **a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv.** A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell az Ebktv. által rögzített, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését. Az Ebktv. 8. és 9. §-ai értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely ezen személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat.

A fenti törvények részletes áttekintése ad támpontokat a következőkben megadott szempontok szerinti helyzetelemzéshez.

Zsombó településre vonatkozóan nem készült felmérés a mélyszegénységben élők számáról, ezért azt az aktív korúak ellátásában részesülők számából, illetve a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számából tudtuk kikövetkeztetni.

**Az Szt. 33. §-ában foglaltak szerint:*

„(1) Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. A jegyző aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak az aktív korú személynek,

- a) aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy*
- b) aki vakok személyi járadékában részesül, vagy*
- c) aki fogyatékosági támogatásban részesül [az a)–c) pont szerinti személy a továbbiakban együtt: egészségkárosodott személy], vagy*
- d) akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresési járadék, álláskeresési segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresési támogatás) folyósítási időtartama lejárt, vagy*
- e) akinek esetében az álláskeresési támogatás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően az Ft. alapján álláskeresési támogatásra nem szerez jogosultságot, vagy*
- f) aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy*
- g) akinek esetében az ápolási díj, a gyermekgondozási segély, a gyermeknevelési támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a Tny. 52. §-ának (3) bekezdése szerinti okból szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött,*
- h) feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat.....*

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában akkor nem biztosított a megélhetés, ha a családnak az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 90%-át és vagyona nincs.”

Az iskola tájékoztatása szerint a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek* száma 2012. október 1-én 19 fő volt.

**A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 121. § (1) bekezdés 14. pontja szerint: „hátrányos helyzetű gyermek, tanuló: az, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította; e csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint – óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetében a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen; halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek;”*

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsony továbbá a 15–24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási-, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét.

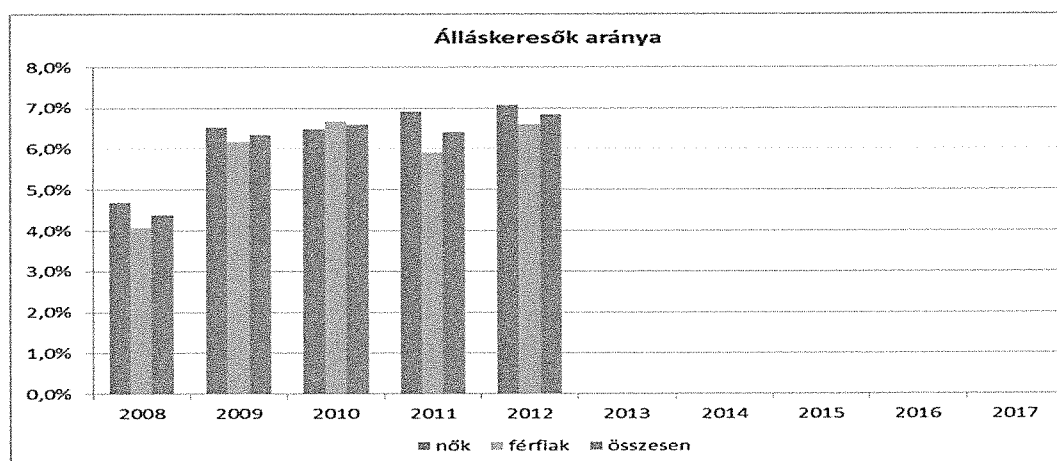
Komoly probléma, hogy egy országos adat szerint a 16 év feletti lakosság 51 %-a még mindig digitálisan írástudatlan. Különösen nagy a lemaradás – az idősök mellett – a munkanélküliek, a hátrányos helyzetűek, a kistelepüléseken élők és alacsony végzettségűek körében, akiket szinte csak a felnőttképzés keretében lehet megszólítani.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	1195	1202	2397	56	4,7%	49	4,1%	105	4,4%
2009	1213	1213	2426	79	6,5%	75	6,2%	154	6,3%
2010	1202	1226	2428	78	6,5%	82	6,7%	160	6,6%
2011	1187	1232	2419	82	6,9%	73	5,9%	155	6,4%
2012	1188	1270	2458	84	7,1%	84	6,6%	168	6,8%

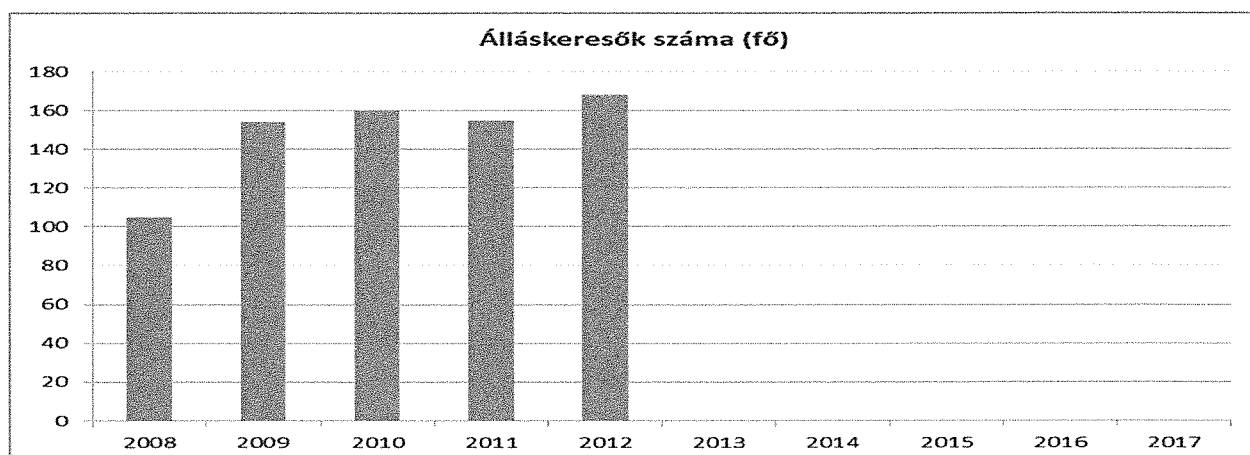
Forrás: KSH-KSTART

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011	2012
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	105	154	160	155	168
20 éves és fiatalabb	fő	3	3	6	7	9
	%	2,9%	1,9%	3,8%	4,5%	5,4%
21-25 év	fő	21	28	25	18	34
	%	20,0%	18,2%	15,6%	11,6%	20,2%
26-30 év	fő	9	23	21	12	9
	%	8,6%	14,9%	13,1%	7,7%	5,4%
31-35 év	fő	12	17	18	18	12
	%	11,4%	11,0%	11,3%	11,6%	7,1%
36-40 év	fő	13	13	16	21	20
	%	12,4%	8,4%	10,0%	13,5%	11,9%
41-45 év	fő	15	21	15	24	22
	%	14,3%	13,6%	9,4%	15,5%	13,1%
46-50 év	fő	14	23	26	20	23
	%	13,3%	14,9%	16,3%	12,9%	13,7%
51-55 év	fő	10	17	22	19	24
	%	9,5%	11,0%	13,8%	12,3%	14,3%
56-60 év	fő	7	9	11	14	14
	%	6,7%	5,8%	6,9%	9,0%	8,3%
61 év felett	fő	1	0	0	2	1
	%	1,0%	0,0%	0,0%	1,3%	0,6%

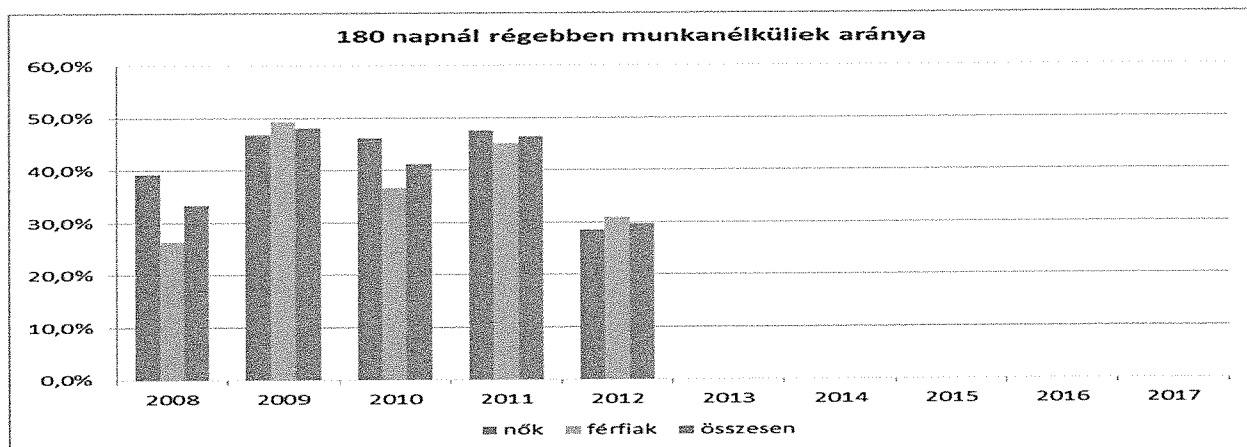
Forrás: KSH-KSTART

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/registrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	56	49	105	22	13	35	39,3%	26,5%	33,3%
2009	79	75	154	37	37	74	46,8%	49,3%	48,1%
2010	78	82	160	36	30	66	46,2%	36,6%	41,3%
2011	82	73	155	39	33	72	47,6%	45,2%	46,5%
2012	84	84	168	24	26	50	28,6%	31,0%	29,8%

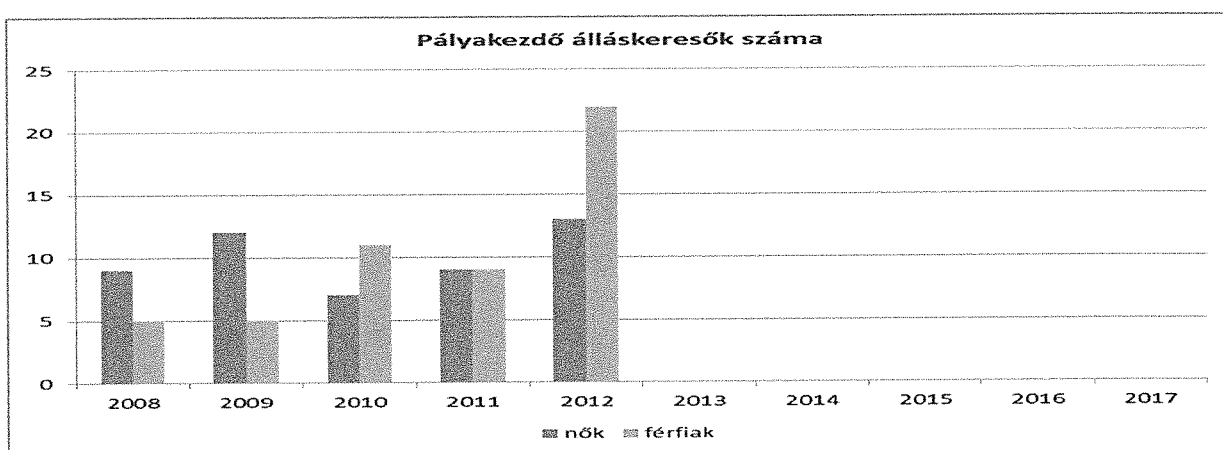
Forrás: KSH-KSTART

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	277	250	527	9	3,2%	5	2,0%	14	2,7%
2009	294	287	581	12	4,1%	5	1,7%	17	2,9%
2010	273	306	579	7	2,6%	11	3,6%	18	3,1%
2011	290	324	614	9	3,1%	9	2,8%	18	2,9%
2012	281	317	598	13	4,6%	22	6,9%	35	5,9%

Forrás: KSH-KSTART

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

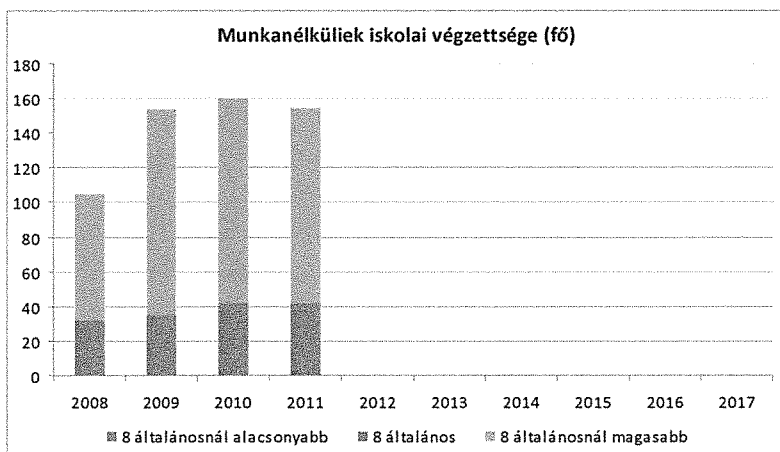
év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	2640	1310	1330	2634	1308	1326	6	0,2%	2	0,2%	4	0,3%
2011	2830	1356	1474	2823	1355	1468	7	0,2%	1	0,1%	6	0,4%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	105	2	1,9%	30	28,6%	73	69,5%
2009	154	3	1,9%	32	20,8%	119	77,3%
2010	160	0	0,0%	42	26,3%	118	73,8%
2011	155	1	0,6%	41	26,5%	113	72,9%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

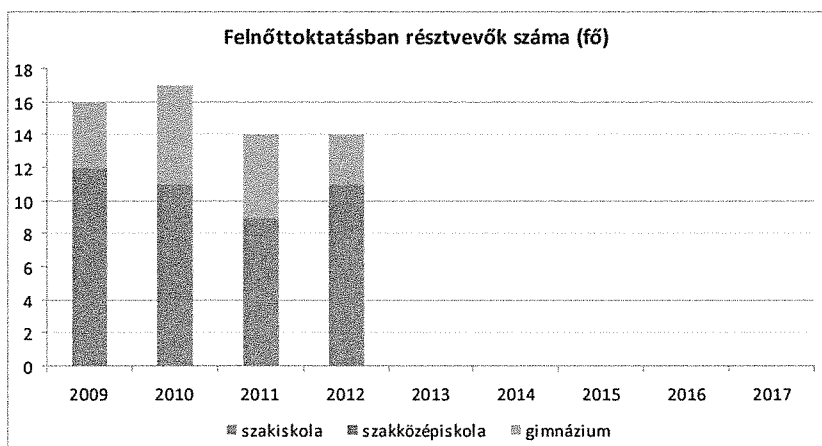
év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
	fő	Fő	%
2009	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2010	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2011	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2012	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

év	középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők		szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők		gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők	
	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2009	16	4	25,0%	8	50,0%	4	25,0%
2010	17	4	23,5%	7	41,2%	6	35,3%
2011	14	5	35,7%	4	28,6%	5	35,7%
2012	14	8	57,1%	3	21,4%	3	21,4%

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás a munkaviszony egy speciális formája. Támogatott „transzitfoglalkoztatás”, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerő-piacra. A közfoglalkoztatottak támogatást vehetnek igénybe annak érdekében, hogy átmeneti munkalehetőséget biztosítsanak azok számára, akiknek az önálló álláskeresése hosszú ideig eredménytelen.

Zsombó Nagyközség Önkormányzata által közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatható munkaerő piaci célcsoport:

- munkaügyi kirendeltségen regisztrált álláskereső – foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő, illetve álláskeresői vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskereső.

A munkaerő piaci célcsoport foglalkoztatásához a következő formákban nyújtanak támogatást:

- rövid időtartamú foglalkoztatás támogatása (legfeljebb 4 hónap időtartam, napi 4 órás munkaidő),
- hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása (legfeljebb 12 hónap időtartam, napi 6-8 órás munkaidő).

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Szeged-Zsombó-Kiskunmajsa útvonalon a közlekedés jó, elősegíti a település lakosainak munkavállalását, munkába járását, így e probléma kis százalékban terheli az önkormányzatot. A település kommunikációs feltételekkel való ellátottsága megfelelő, mobil- és vezetékes telefon-, internet- és médiaszolgáltatók elérhetősége adott. A Községi Ház működteti az e-Magyarország pontot, mely bárki számára biztosítja a szolgáltatásokhoz való hozzáférést szakértő segítséggel.

Települési szinten megvalósuló beruházások kivitelezését helyi vállalkozók-, alvállalkozók bevonásával oldjuk meg, lehetőséget biztosítva ezzel a munkaerő helyben történő felhasználását, valamint a vállalkozók számára esélyt a munkára.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Kis település révén ezt nem tudjuk megoldani, de helyben a családsegítő szolgálat tájékoztatást ad a lehetőségekről.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Kis település lévén ezt nem tudjuk megoldani, de helyben a családsegítő szolgálat tájékoztatást ad a lehetőségekről.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A szegénység és mélyszegénység fogalmát az alábbiak szerint határozzák meg:

A szegénységgel és társadalmi kirekesztődéssel kapcsolatos mutatószámok listáját 2001-ben határozta meg az Európai Unió, e szerint Európában szegénynek számítanak a medián jövedelmek 60%-ánál kevesebből élők. Ennek megfelelően a szegénységben élő, meghatározásánál a háztartások összes nettó jövedelmét kell figyelembe venni úgy, hogy minden egyes háztartástag munkából, társadalmi juttatásból, illetve vagyonból származó jövedelmét összegezni kell, majd csökkenteni szükséges a fizetendő adókkal és járulékokkal. A KSH legfrissebb, 2011. évi felvételéből származó kimutatása szerint a szegénységi küszöb forintban kifejezve alig haladta meg a nettó 62.000 Ft-ot.² A mélyszegénységgel sújtottak közé azokat sorolják, akiknek különösen alacsony, a medián jövedelmek 40%-a alatti a jövedelme.

A saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatás a képesítés hiánya miatt nem lehetséges, de a közfoglalkoztatás keretében erre fokozottan figyelünk.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Foglalkozási diszkriminációról nincs tudomásunk településünkön.

² <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/laekindikator/laekindikator11.pdf>

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

E fejezetben kiemeljük a pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokat, valamint a munkaerő-piaci szolgáltatásokat és az álláskeresőik számára elérhető szolgáltatásokat.

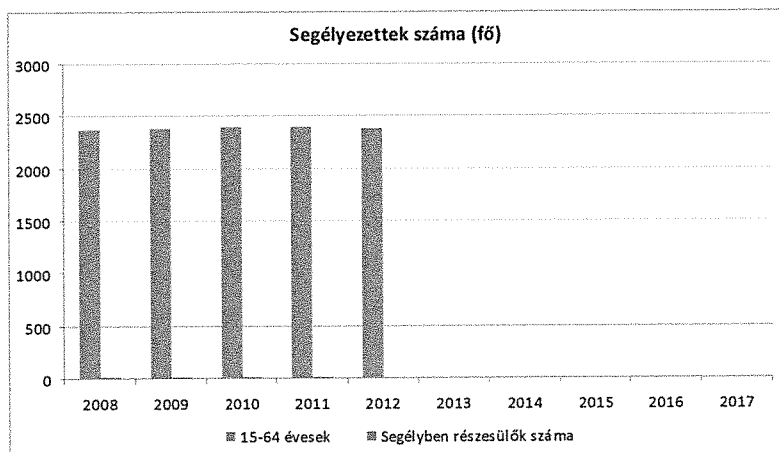
E területen az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

- Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély, ápolási díj, lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély.
- Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
- Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresőik segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	2366	13	0,5%
2009	2389	15	0,6%
2010	2391	15	0,6%
2011	2392	15	0,6%
2012	2389	4	0,2%

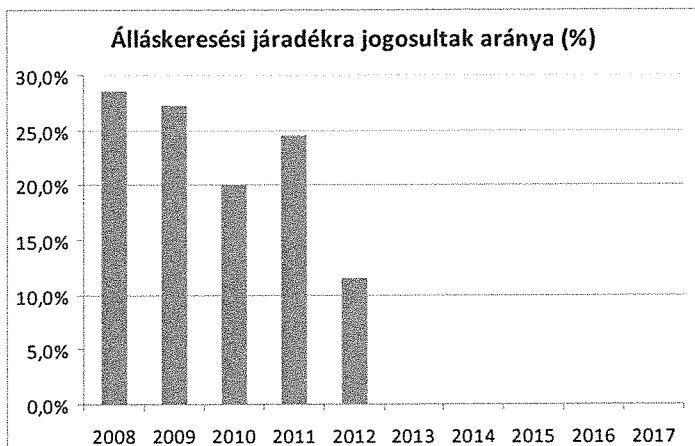
Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskeresőik száma	álláskeresőik járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	105	30	28,6%
2009	154	42	27,3%
2010	160	32	20,0%
2011	155	38	24,5%
2012	156	18	11,5%

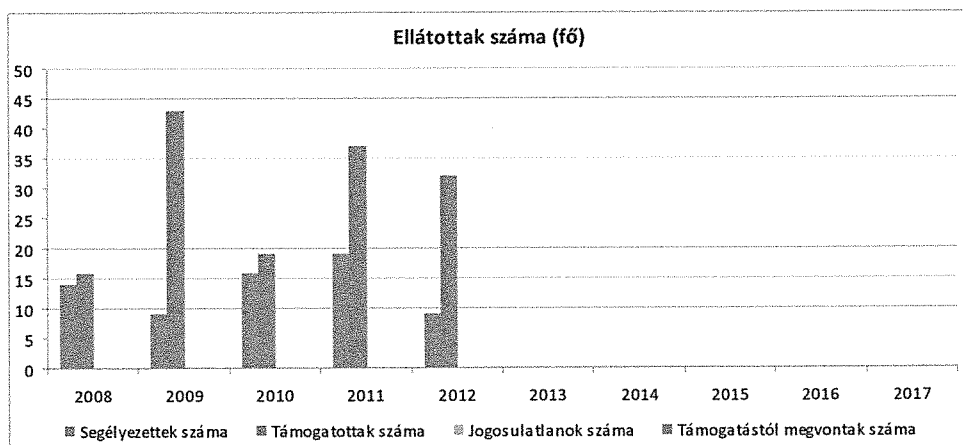
Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	14	2366	16	105	0	0
2009	9	2389	43	154	0	0
2010	16	2391	19	160	0	0
2011	19	2392	37	155	0	0
2012	9	2389	32	156	0	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől.³

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt.

A lakásfenntartási támogatás alapnyi jogon, normatív alapon állapítható meg.

Igen lényeges az Ebktv. 26. §-ának (3) bekezdésének figyelembe vétele a lakhatási helyzet, illetve a szegregátumok vizsgálata és a megfogalmazandó intézkedések során. A rendelkezés rögzíti, hogy „a lakáshoz jutási feltételek meghatározása nem irányulhat arra, hogy a 8. §-ban meghatározott tulajdonságok szerint egyes csoportok valamely településen, illetve településrészen mesterségesen, nem a csoport önkéntes elhatározása alapján elkülönüljenek.” Az Ebktv. tiltja a lakáshoz jutási feltételek olyan módon való meghatározását, ami alapján egyes védett tulajdonságokkal rendelkező csoportok egy adott településen vagy településrészen belül mesterségesen elkülönülnek. Ezt elsősorban a település drágábban és olcsóbban értékesíthető telkekre, ingatlanokra történő felosztásával, kettéosztásával lehet megvalósítani.

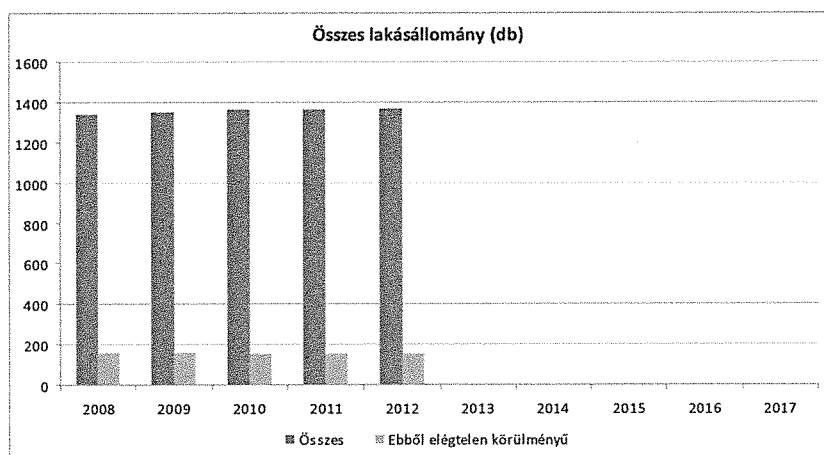
A törvényi tilalom része, hogy a mesterséges elkülönülés a csoport tagjainak szándékán kívül valósuljon meg, azaz abban az esetben, ha egyes személyek vagy e személyek csoportja önként, kényszer nélkül kíván a település egy különálló részén élni anélkül, hogy ez a helyzet bizonyos lakáshoz jutási feltételek diszkriminatív meghatározásán alapult volna, az nem minősíthető az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének.

³ Éves jelentés a lakhatási szegénységről, 2011. Habitat for Humanity Magyarország, 2012. június

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)		bérlakás állomány (db)		szociális lakásállomány (db)		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	1340	162	0	0	0	0	0	0
2009	1352	158	0	0	0	0	0	0
2010	1362	156	0	0	0	0	0	0
2011	1365	154	0	0	0	0	0	0
2012	1367	154	0	0	0	0	0	0

Forrás: KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Nem releváns

b) szociális lakhatás

Nem releváns

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nem releváns

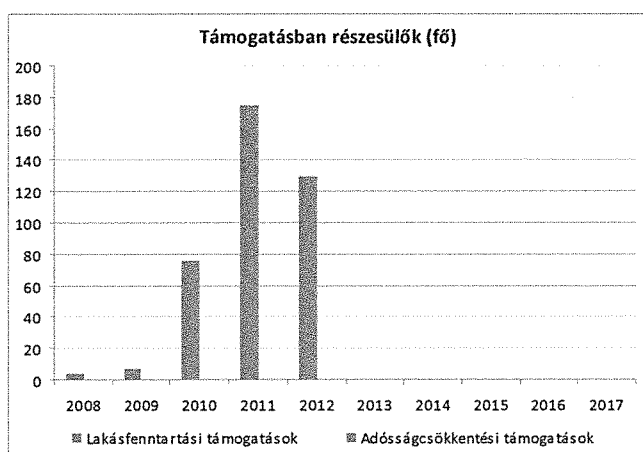
e) lakhatást segítő támogatások

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás.

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	4	0
2009	7	0
2010	76	0
2011	175	0
2012	130	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Településünkön is komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat.

Védendő fogyasztói kérelmet az nyújthat be a villamos energia szolgáltatónál, illetve a gázszolgáltatónál, aki a jogszabályban meghatározott ellátásban részesül és tartozása van a szolgáltató felé. Ez alapján részletfizetést vagy fizetési halasztást kaphat.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása
A településhez tartozó „kiskertes”- és tanyás körzet infrastruktúrája kiépített, igény esetén a szolgáltatások használhatóak, az úthálózat jelenleg korszerűsítésre vár.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Nem releváns - Településünkön telep, szegregátum nem található.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Nem releváns - Településünkön telep, szegregátum nem található.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Nem releváns - Településünkön telep, szegregátum nem található.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997.évi CLIV.törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról
- d) a védőnői ellátásról
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról
- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörében intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát
- d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki- és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott-, továbbá a szociális-, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során. Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatok) való részvétel jogát.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

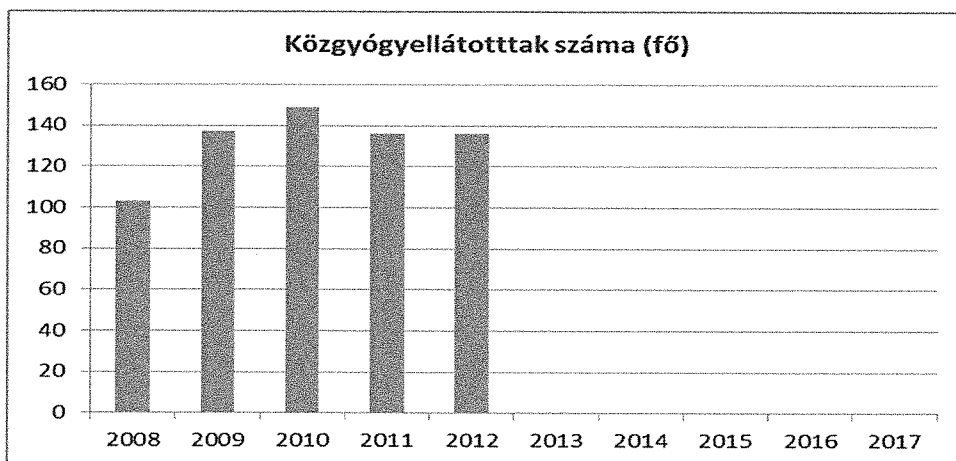
év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	0	1	1
2009	0	1	1
2010	0	1	1
2011	0	1	1
2012	0	1	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	103
2009	137
2010	149
2011	136
2012	136

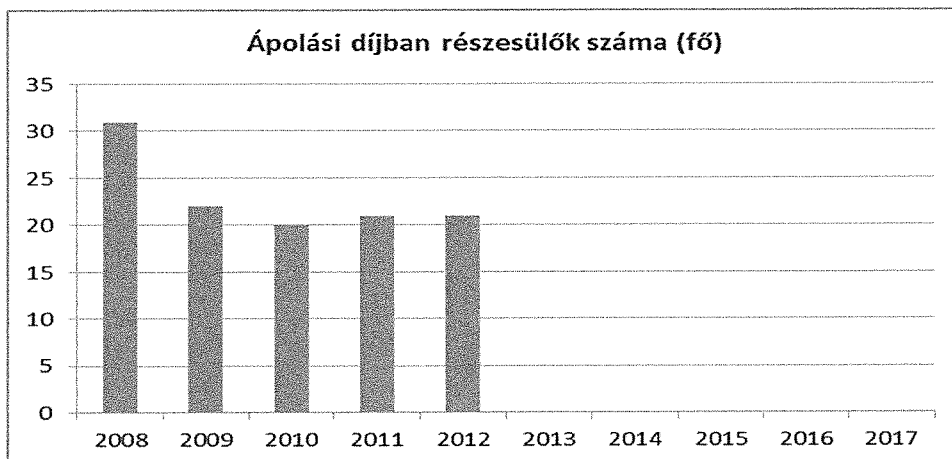
Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

év	ápolási díjban részesítettek száma
2008	31
2009	22
2010	20
2011	21
2012	21

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Zsombó Nagyközség egészségügyi alapellátását 1 felnőtt háziorvos, 1 gyermek háziorvos, 1 fogorvos látja el, akik vállalkozási formában működnek területi ellátási kötelezettséggel. Az esti-, éjszakai- és hétvégi ügyeleti ellátás Szegeden érhető el. Az anya-, gyermek- és csecsemővédelmi ellátásról a 2 fős védőnői szolgálat gondoskodik. A településen gyógyszerértékesítés megoldott, mely nyitva tartása az orvosi ellátás-, valamint a lakosok igényeihez igazodik. A gyermekorvos- és a védőnők látják el a bölcsődei-, óvodai- és iskolaorvosi feladatokat, szűrővizsgálatokat is.

Az egészségház fizikai- és infokommunikációs akadálymentesítése megtörtént.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított, az egészségügyi szűrések térítésmentesen és önkéntes bejelentkezés alapján a települési állampolgárok számára hozzáférhetők. Az életkor és nemek által meghatározott kockázati faktor lehetőségével bíró állampolgárok prioritást élveznek a szűrővizsgálatok során. A rendszeres szűrések köre: a mammográfia, alhasi- és pajzsmirigy UH, valamint az ODM vizsgálat csontritkulás megállapítása céljából, urológiai prosztata- és herevizsgálatok, bőrgyógyászati szűrővizsgálat. Településünkön több mint 10 éve folyamatos az egészségmegőrző szűrőprogram egészséghet keretében, melynek eredményeként a szűrővizsgálati lehetőségeken túl az érdeklődők tanácsot kapnak a helyes életmód- és fizikai állapotot támogató étrend kialakítására. A programok az egészséget szolgáló egyéni magatartásminták kialakítását célozzák a lakosság körében, főként a gyermekek, idősek, illetve a magas kockázatú célcsoportokra fókuszálva.

Fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok közt a gyermek-fogorvos végzi az oktatási intézményekkel történt megállapodások alapján. Az iskolafogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton.

A települési ellátórendszer elemei mindenki számára hozzáférhetők, egységes, egymásra épülő szolgáltatásokat nyújt folyamatos és megbízható módon. Az ellátórendszer hatásosságát és hatékonyságát eredményezi az is, hogy az egészségügyi, az oktatási- közművelődési-, sport- és a foglalkoztatási intézmények, szervezetek a szakmai programjuk megvalósítása során együttműködnek.

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A fejlesztő ellátás a nevelési-oktatási intézmények keretén belül megoldott. Rehabilitációs ellátás a megyeszékhelyen – Szegeden – érhető el.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Településünkön a közétkeztetést a Zsombó Nagyközségi Önkormányzat tulajdonában lévő Jóbarát Vendéglő keretében működő konyha látja el. A közétkeztetési konyha által nyújtott szolgáltatás megfelel az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 50. § (3) bekezdésének, mely szerint a közétkeztetésben – különös tekintettel az egészségügyi, szociális és gyermekintézményekben nyújtott közétkeztetésre – az élettani szükségletnek megfelelő minőségű és tápértékű étkezést kell biztosítani.

Az élettani szükségleteknek megfelelő étrend biztosításához a táplálkozás-egészségügyi előírások kidolgozása – törvényi előírás és a kormány kijelölése alapján az Országos Élelmezés- és Táplálkozástudományi Intézet (OÉTI) feladata.

Az Országos Tisztifőorvosi Hivatal 2011. augusztus 01. napján közzétette a „A rendszeres étkezést biztosító szervezett ételmezési ellátásra vonatkozó táplálkozás-egészségügyi ajánlását”. Az ajánlás rendelkezik többek között:

- a fogalmak meghatározásáról
- a nyersanyag-kiszabati ív vezetéséről
- az étrendtervezés szabályairól
- az ellátás során biztosítandó étkezésekről
- a tájékoztatási kötelezettségekről
- a naponta biztosítandó élelmiszerek, élelmiszercsoportok összetételéről
- a tejtermékekre vonatkozó ajánlásról
- a sűrítésre és zsiradék felhasználásra vonatkozó ajánlásról,
- a folyadékpótlásra vonatkozó ajánlásról,
- a tíz élelmezési napra vonatkozó ajánlásról,
- a magas zsírtartalmú nyersanyagokra vonatkozó ajánlásról,
- a közétkeztetésben biztosított étkezések sótartalmára vonatkozó ajánlásról,
- a felhasznált élelmiszerek, élelmiszercsoportok felhasználásának gyakoriságára vonatkozó ajánlásról,
- a kerülendő élelmiszerekről és élelmiszercsoportokról,
- a diétás étkeztetésről,
- a személyi feltételekről.
- Az ajánlás mellékletei között található:
 - a nyersanyag-kiszabati útmutató
 - a változatossági útmutató számításának képlete,
 - a korcsoportonként napi energiaszükséglet
 - az adagolási útmutató
 - a korcsoportonként ajánlott sómennyiség
 - az élelmiszerekre, élelmiszercsoportokra vonatkozó előírások tíz élelmezési napra számítva.

A közétkeztetési konyha ezen ajánlás figyelembe vételével biztosítja – igény esetén -az egyes ellátotti csoportok részére az étkezést. Általában előfordul diétás étrendek, melyet a konyha tud biztosítani:

- zsírszegény, fűszerszegény
- húsmentes
- tejmentes
- laktóz-mentes
- diabeteses betegek étkezése.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

- A településen működő intézmények és civil szervezetek által biztosított sporttevékenységek sokszínűek. A Nefelejcs Katolikus Óvodában van tornaszoba, heti több alkalommal tartanak minden csoport számára testnevelés foglalkozást. Legaktívabb lehetőség a mozgásra az udvaron van. Pályázat és szülői segítség keretében az óvodában korszerű, EU konform játszóudvar került kialakításra, melyek megfelel a mai kor követelményeinek. Az udvar korszerű sportolásra-, mozgásfejlesztésre alkalmas eszközökkel is fel van szerelve. A gyermekek naponta legalább egy órát a szabadban töltenek.

- A Szent Imre Katolikus Általános Iskola életében fontos szerepet kap az egészséges életre nevelés, melynek egyik fontos eleme sport. A különböző versenyeken is sikeresen szerepelnek. Játékos sor- és váltóversenyeken mérik össze ügyességüket, gyorsaságukat, állóképességüket. Lehetőségük van kézilabda, foci, karate, sportlövészet, ritmikus gimnasztika edzésekre járni. Szervezetten folyik a tehetségek kiválasztása, versenyeztetése.
- A Bóbita Bölcsőde 2011 óta működik településünkön. A fejlesztés részét képezte új sporteszközök, fejlesztő játékok beszerzése, melyek gondoskodnak az sportnak az apróságok életébe játékok általi beintegrálásáról.
- Az Önkormányzat igyekszik gondoskodni a település lakossága egészséges életfeltételeinek biztosításáról. Ehhez az önkormányzati tulajdonban lévő sportlétesítmény – Sport- és Szabadidő Központ - lakosság számára történő délutáni, esti órákban, hétvégi, tanítási szünidei minél szélesebb körében történő igénybevételeivel biztosítja. Legjellemzőbb szabadidősport tevékenységek a településen a futball, kosárlabda, karate, kézilabda. A településen működő sportegyesületet az önkormányzat anyagilag is támogatja. A sport- és szabadidőközpont felújítása, az öltöző épületének korszerű átalakítása, a pálya funkcióbővítő fejlesztése ezévből valósult meg.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociális szolgáltatások keretén belül a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások közül településünkön az önkormányzat biztosítja:

- Étkeztetést
- Házi segítségnyújtást
- Családsegítést
- Tanyagondnoki szolgálat

A szociális szolgáltatások igénybevétele önkéntes, így az egyéni igényeknek megfelelően biztosítják a kért szolgáltatásokat.

- A bölcsődei ellátást, mint a személyes gondoskodás körébe tartozó gyermekjóléti alapellátást Zsombó Nagyközség Önkormányzat Bóbita Bölcsődéje látja el.
- A gyermekek napközbeni ellátása az óvodai, illetve általános iskolai napközi működtetésével megoldott.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

A szociális és egészségügyi szolgáltatások nyújtásakor településünkön nem sérül az egyenlő bánásmód követelménye.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A szociális és egészségügyi ellátórendszeren belül pozitív diszkrimináció nem érvényesül településünkön.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A település közösségi életének színterei sokrétűek, ilyenek a lakó(utca)közösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templomba járó hívek közössége, a civil szervezetek. Településünk kedvező természeti adottságokkal, értékekkel rendelkezik, polgáraink többsége túlnyomó százaléka lokálpatrióta, ám jelentős a közeli nagy városból kiköltözők száma is.

A település lakosságának egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét, életminőségének javítását úgy lehet biztosítani, ha tevékenységeink során a környezet és fejlődés, illetve a gazdaság, társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük.

A művelődési intézményünk programjait a lakossági igényekre és a civil szervezetek kezdeményezéseire tekintettel alakítja.

A zárt tériek mellett jelentősek a közterületi rendezvények is. (Falunap, Gyermeknap, Adventi Gyertyagyújtás).

Az Önkormányzat gondot fordít arra, hogy a település lakóit, a kerületben lévő „szellemi tőkét” bevonja a falu társadalmi életébe, a fejlesztési programok előkészítésébe. A helyi lakosság integrációját támogató közösségfejlesztő programok egyre nagyobb számban fordulnak elő.

Településünk több mint 30 civil szervezet működik, amelyek működése meghatározó rendezvényeink tervezése és megvalósítása során. A civil szervezetek aktívak, sokszínű tevékenységeikkel a falu fejlődéséhez járulnak hozzá. Az Önkormányzat pályázati lehetőségekről szóló tájékoztatással, azok megírásával, koordinálásával és folyamatos párbeszéd fenntartásával segíti munkájukat. Számos civil szervezet önkéntes munkájával és adományok közvetítésével enyhíti a hátrányos helyzetű családok mindennapjait. Ez a jelenség karácsony közeledtével erősödik fel, december hónapban jóval magasabb az ajándékozás készítése.

A helyi kötelező közszolgáltatási feladatok megszervezése, a humán szolgáltatások, a szociális- és gyermekjóléti ellátások, a település üzemeltetési feladatai, a közterületek tisztántartása biztosított. A települési lakosok számára elérhetőek, megfelelő színvonalon működnek és minden jogos igényt kielégítenek. Az önkormányzat részben, mint intézményalapító- és fenntartó, részben szolgáltatási szerződés útján gondoskodik. Az egyes feladatok ellátása során együttműködik a helyi-, nem önkormányzati fenntartású intézményekkel, civil szervezetekkel, gazdasági társaságokkal, az egyházzal, a és egyéb szervezetekkel.

A közszolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése-, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közszolgáltatások fenntartása.

Az állampolgárok életminősége az élhető mindennap alapfeltételeit tartalmazza, ide tartoznak a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők és az ún. humánszolgáltatások: a gyermekjóléti-, a szociális-, egészségügyi-, oktatás-nevelési-, közművelődési, sport- és egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése, fenntartása.

a) közösségi élet színterei, fórumai

Településünkön a közösségi élet nagy részének a József Attila Közösségi Ház és Könyvtár biztosít helyet. A különböző kulturális műsorok, programok mellett az önképzés és önkifejezés lehetőségeinek fontos helyszíne. Különböző tanfolyamok, egészségmegőrző programok, művészeti- és hagyományőrző csoportok működnek az intézmény keretében. Helyet ad a helyi civil szervezeteknek, kluboknak is. Nyilvános, közösségi Internet-hozzáférést biztosít az intézmény látogatói számára. Az intézmény segíti a civil szervezetek működését, a szabadidő tartalmas, hasznos és egészséges eltöltését, településünk természeti értékeinek megismerését, kulturális-, történelmi-, néprajzi hagyományainak bemutatását, a kézműves kultúra elsajátítását, a közösséget építő magatartásformák kialakítását.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A településen nem fordul elő etnikai konfliktus. A lakók zavartalanul élnek a településen de az utóbbi időben néhány idetelepült bűnöző településen való tevékenysége problémát okoz – ezt a helyi közbiztonsági szervek egyelőre képesek kezelni.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat, egyház- valamint civil szervezetek (Szívárvány, DOMINO, Csemete) évente több alkalommal szerveznek önállóan vagy karitatív szervezetekkel együttműködve adományozást, mint például élelmiszer- és ruhacsomagok szerény körülmények között élő családok számára eljuttatása, Cók-Mók-oló vásár, Mikulás- és karácsonyi ajándékozás, stb. A település közttereinek utcabútorainak festése évente megtörténik az Összefogás Zsombóért Közhasznú Egyesület szervezésében. A Zsombói Polgárőr Egyesület, valamint a Zsombó Közbiztonságáért Alapítvány önkéntesei segítségével a rendőrséggel együttműködve biztosítja a település rendvédelmét, a bűnügyek elkövetőinek mielőbbi kézre kerítését.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Településünkön önkéntes adatszolgáltatás alapján nem élnek romák, így nem működik cigány nemzetiségi önkormányzat sem.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A szegénység az elszegényedés folyamatának felszínre kerülő problémái között a lakosság munkaerő-piaci helyzete, a munkanélküliségből eredő problémák, illetve a lakhatással összefüggő problémák, a hátralékok felhalmozódása a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése szerepel.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken.	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
A hátrányos helyzetek generációkon keresztül átöröklődése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetenként civil szervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Településünkön a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó - minden ágazatra kiterjedő - intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A *védelembe vétel* a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

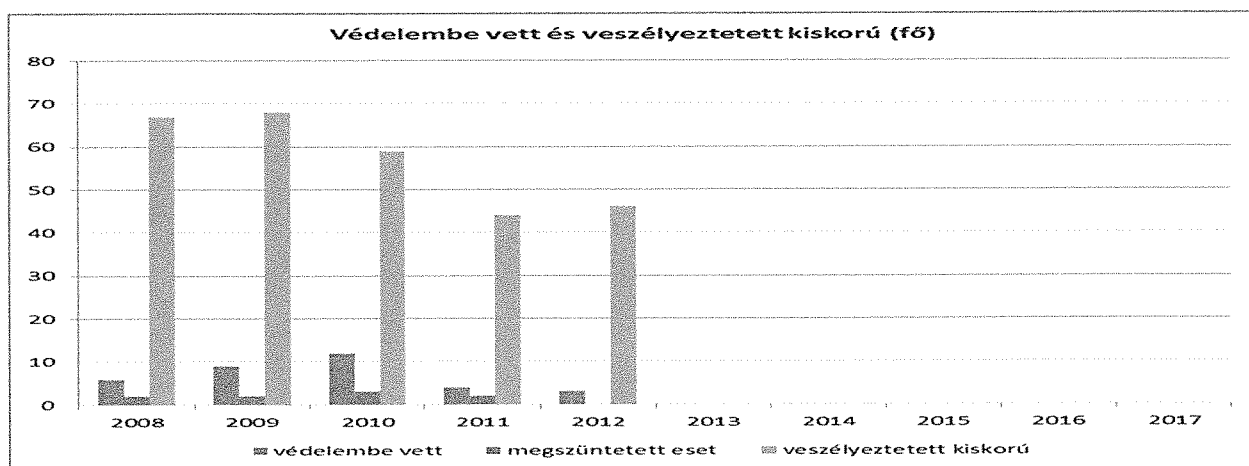
Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: A köznevelési törvény 2013. szeptember 1-éig hatályban tartja a közoktatásról szóló törvény 121. §-a (1) bekezdésének 14. pontjában rögzített definíciót a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet vonatkozásában, ezt követően a definíciót a Gyvt. fogja tartalmazni. A 2013. szeptember 1-éig hatályos szabályozás értelmében hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt.-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden év október 31-ig megküldi az illetékes kormányhivatal részére (Nktvr. 27-29. §)

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszűntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	6	2	67
2009	9	2	68
2010	12	3	59
2011	4	2	44
2012	3	0	43

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot

állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A támogatásra az rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és

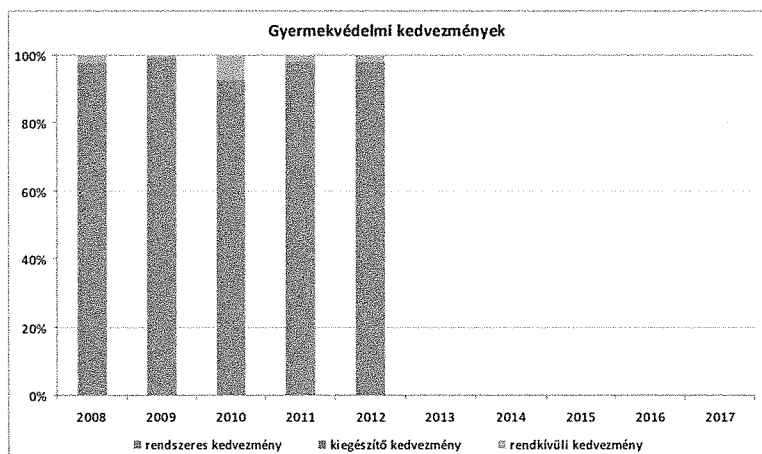
1. nyugellátásban,
2. korhatár előtti ellátásban,
3. szolgálati járandóságban,
4. balettművészeti életjáradékban,

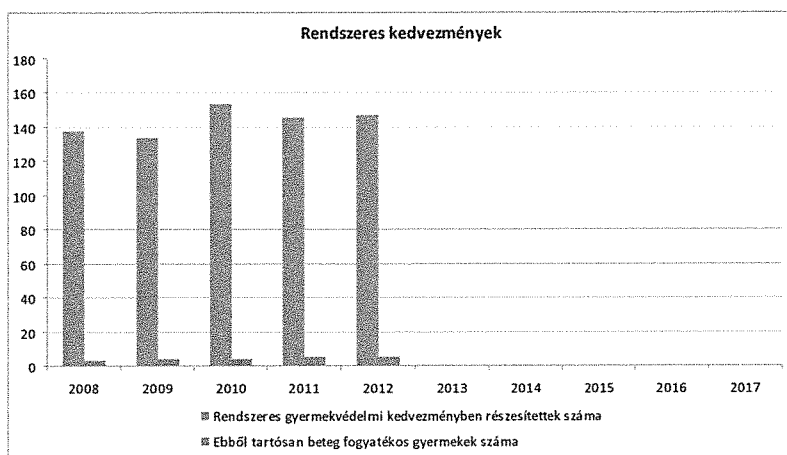
részesül.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	138	3	0	0	3
2009	134	4	0	0	1
2010	154	4	0	0	12
2011	146	5	0	0	3
2012	147	5	0	0	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesülők száma változó. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíthető az a gyermek, ill. fiatal felnőtt, akinek családja időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

Tanév	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008/2009	26	43	39	103	0	0
2009/2010	23	52	11	102	0	0
2010/2011	25	57	24	101	0	0
2011/2012	21	60	32	100	8	0
2012/2013	23	60	27	105	8	0

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Jelenleg nem áll rendelkezésre adat.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Településünkön nem működik szegregált, telepszerű lakókörnyezet.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet fogalmának meghatározása nem egységes a gyermekvédelem területén. Az éves gyermekvédelmi rendszer működéséről szóló beszámoló adatait és tapasztalatait értékelve meghatározhatjuk a veszélyeztetettség okokat figyelve arra, hogy egy-egy gyermek, fiatal több szempontból is érintett lehet, a veszélyeztetettség tényezői halmozottan jelentkeznek.

A gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint nem változott az a tendencia, hogy a veszélyeztetettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó:

Szociális helyzet: A szociális helyzetből adódó veszélyeztetettség a gyermekek több mint a felét foglalta magába.

A család szétesése: Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb oka, a válás a gyermek számára veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek.

A nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya: Az elhanyagolás is bántalmazás (egészségügyi-, oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása). A gyanújelek, tünetek jelentkezhetnek testi, viselkedésbeli és érzelmi szinteken is.

Súlyos betegség a családban: A betegség vonatkozhat szülőre, nagyszülőre és testvérré is. A családtagok hosszú vagy súlyos betegsége, az egészségtelen életmód, tartósan rossz lakhatási körülmények a gyermek testi fejlődését és egészségét is veszélyeztetik. A gyermek számára problémát okozhat a hosszan tartó, vagy súlyos betegséggel való szembesülés, a normálistól eltérő élethelyzetben való folyamatos „tartózkodás”.

A család életmódja: A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapijaiban: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet.

A gyermek mentális állapota, személyiségzavara: A gyakorlatban is érzékelhető a mentálisan sérült gyermekek számának növekedése. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái - következetlenség, szigor és kényeztetés eltúlzása, követelések hiánya a gyermek felé, vagy ellenkező esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mérce állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya – tapasztalhatóak. Gyakran találkozunk az idegrendszeri betegségeik miatt rendszeresen gyógyszerrel foglalkozó kisgyermekkel.

Bántalmazás: Jelei sokszor nem egyértelműek. Nehezíti a helyzetet, hogy a testi jelek hiánya nem zárja ki a bántalmazás lehetőségét (szexuális-, verbális bántalmazás nehezen felismerhető).

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű a szervezett - intézményekben történő - közétkeztetés. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás és általános iskolás gyermek térítésmentesen étkezhethetnek.

A gyermekek védelmét szolgálják a

- pénzübeli és természetbeni ellátások: a szociálisan rászorulókat által igénybe vehető pénzübeli, természetbeni és gyermekjóléti alapellátásokat
- gyermekjóléti alapellátások: a Gyermekjóléti Szolgálat szervezi, a jelzőrendszeren keresztül érkezett vagy az önként jelentkezett kliensek részére nyújt szolgáltatást, közreműködik a védelemben vétel előkészítésében, folyamatában, felülvizsgálatában. Szolgáltatásai: gyógypedagógiai fejlesztés, pszichológus és jogi tanácsadás, kapcsolattartási ügyelet, önismereti gyermekcsoport működtetése

A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított, részben a védőnői hálózaton keresztül, részben intézményhálózaton keresztül. A bölcsődékben, óvodákban, általános iskolában zajló szűrőprogramok rendszeresek, amelyeket korrekt tanácsadás egészít ki.

A védőnők családlátogatásai során a várandós kismamák, gyermekes anyukák fordulnak problémáikkal. Nagyon sokszor elég egy megerősítő beszélgetés ahhoz, hogy problémájukkal orvoshoz forduljanak. Az iskoláskorúaknál az érzékszervi méréseket és egészségügyi ismeretterjesztést végzik.

A védőnők feladatai közé tartozik:

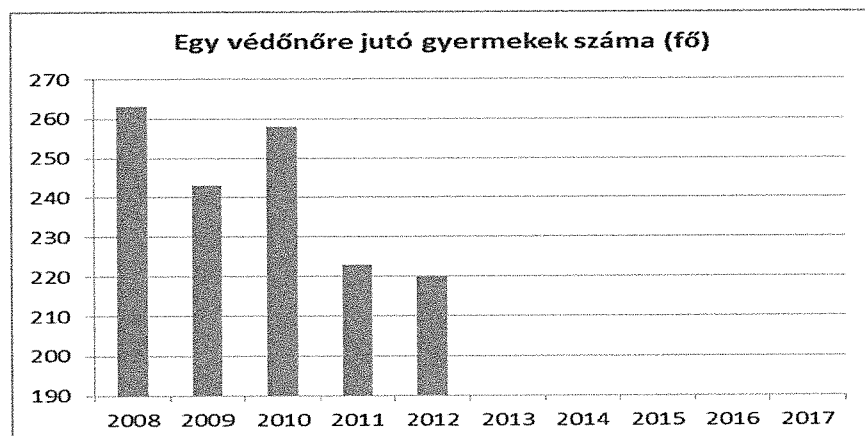
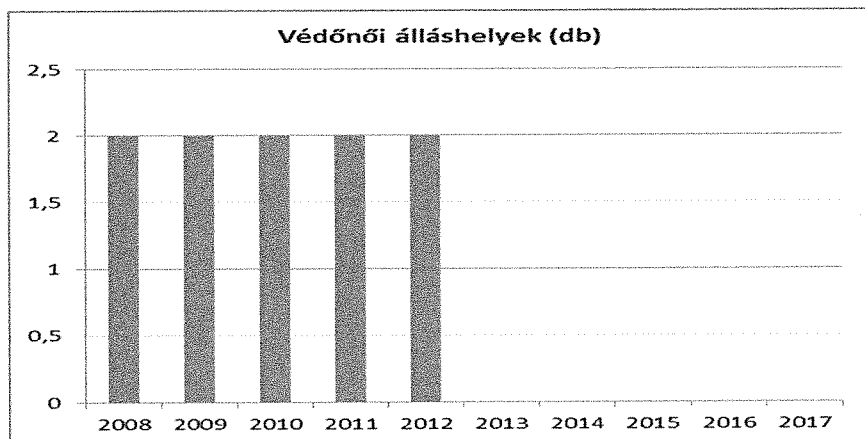
- Várandós anyák és a 0-18 éves korú gyermekek és családjuk gondozása, tájékoztatás, tanácsadás, az egészségmegőrzés, az optimális környezeti feltételekre vonatkozóan (helyes táplálkozás, káros szenvedélyek megelőzése, egészséges életmód)
A gyermekek megfelelő érzelmi, értelmi fejlődésének elősegítése, biztosítása, veszélyeztetettség megelőzése.

A védőnők – a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaként – egészségügyi veszélyeztetettség esetén a szülésznőgyógyással, illetve a gyermekorvossal együttműködve gondozzák a családokat, szociális veszélyeztetettség esetén lépéseket tesznek a fennálló körülmények megváltoztatására, mely a Gyermekjóléti Szolgálattal együttműködve valósul meg.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	2	263
2009	2	243
2010	2	258
2011	2	223
2012	2	220

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
2008	0	15445	7647	0
2009	0	16013	6552	0
2010	0	15766	6957	0
2011	0	16007	7188	0
2012	0	na	na	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Az óvodában és az általános iskolában elvégezhető fejlesztések helyben történnek, egyébként kistérségi szinten biztosított. A 0-7 éves korosztály speciális ellátása helyben fejlesztő pedagógussal, logopédussal biztosított. A szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb nyolcéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt.

d) gyermekjóléti alapellátás

Szeged Kistérségi Többcélú Társulási keretében biztosított helyi ügyintézővel.

Gyermekjóléti Szolgálat: A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

Gyermekek napközbeni ellátása: A gyermekek napközbeni ellátása bölcsődei és óvodai nevelés keretén belül valósul meg.

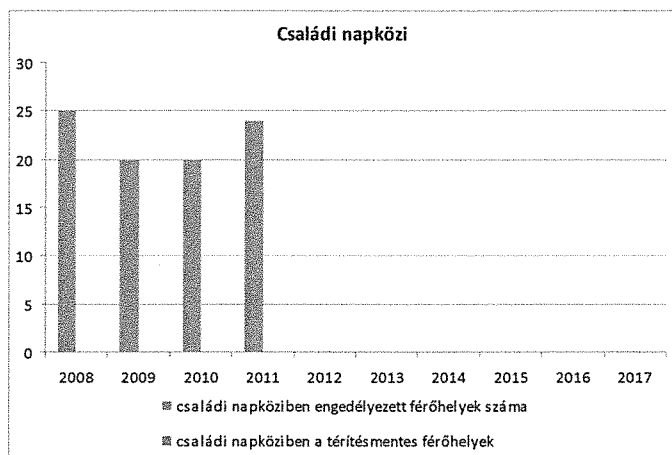
4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

év	bölcsődék száma	bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2008	0	0	0	0
2009	0	0	0	0
2010	0	0	0	0
2011	1	26	1	26
2012	1	26	1	26

Forrás: KSH-TSTAR

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

év	családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	családi napköziben a térítésmentes férőhelyek száma
2008	25	0
2009	20	0
2010	20	0
2011	24	0
2012	na	na

e) gyermekvédelem

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

A gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat látják el – a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében – a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői -szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos,
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, így különösen a családsegítő szolgálat, a családsegítő központ,
- a köznevelési intézmények,
- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- a társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok,
- a munkaügyi hatóság.

Az előzőekben felsorolt intézmények és személyek kötelesek

- jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálatnál,
- hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.

Ezek a személyek, szolgáltatók, intézmények és hatóságok a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében kötelesek egymással együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni.

Az észlelő-és jelzőrendszerrel jól működik településünkön, együttműködésünket megfelelőnek tartjuk. Esetkonferenciákat az esetben érintett szakemberek és családok bevonásával tartják, az elmúlt évben 11 alkalommal került erre sor. 2012. évben - szintén az észlelő- és jelzőrendszer tagjai bevonásával - 3 alkalommal tartottak szakmaközi megbeszélést. A jelzések a gyermekjóléti szolgálathoz elsősorban közoktatási

intézményekből érkeztek, valamint jelzett, illetve értesített a rendőrség, fiatalok pártfogó felügyelője, védőnői szolgálat.

Közüoktatási intézménytől leginkább a tankötelezettség teljesítésével kapcsolatos problémák, és a passzív tanórai részvétel miatt érkeznek jelzések, illetve jeleztek súlyos szülői elhanyagolás miatt is. Továbbra is emelkedő tendenciát mutatnak a gyermekek magatartási problémái miatti esetek, mely egymáshoz és a felnőttekhez való problémás viszonyukban nyilvánul meg.

Össességében elmondható, hogy az észlelő- és jelzőrendszer több tagjával napi kapcsolatban áll a Gyermekekölési Szolgálat, mind a szakmai, mind pedig a személyes kapcsolat elősegíti a rugalmas, a gyermekek érdekeit szem előtt tartó közös munkát.

e) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások biztosítása nem kötelező önkormányzati feladat, azt az állam biztosítja a gyermekek részére.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A József Attila Közösségi Ház és Könyvtár, továbbá a DOMINO Közhasznú Alapítvány által a tanév ideje alatt az általános iskolások részére szervezett programok többnyire kreatív műhelyfoglalkozások. Ilyenek például a különböző ünnepekre – húsvét, karácsony – történő hagyományörző felkészülések, továbbá a TÁMOP-3.2.3 konstrukció keretében megvalósuló kosárfonás, gyöngyfűzés, építészet és elektronikus újságírás. A szünidőben a Gyermekekölési Szolgálat szervez táborot elsősorban a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére. A helyi művészeti iskola a tanévben folyamatosan biztosítja a különböző művészeti képzésekben való részvétel lehetőségét (zene, tánc, képzőművészet területen). Az általános iskola a nyári szünet ideje alatt biztosítja a napközis tábor lehetőségét. Civil szervezetek és intézmények lehetőséget biztosítanak nyaranta különböző tematikus táborokban való részvételre (önismereti, természetvédelmi, sport, színjátszó, hagyományörző, stb).

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A Gyvt. 41. § (1) értelmében a gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerőpiaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A gyermekétkeztetést településünkön Zsombó Nagyközség Önkormányzata tulajdonában lévő Jóbarát Vendéglő konyhája biztosítja. Településünkön a gyermekétkeztetés megfelel az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 50. § (3) bekezdése azon követelményének, mely szerint a közétkeztetésben – különös tekintettel az egészségügyi, szociális és gyermekintézményekben nyújtott közétkeztetésre – az élettani szükségletnek megfelelő minőségű és tápértékű étkezést kell biztosítani. Biztosított az életkor-specifikus étrend.

Biztosított továbbá az, hogy az intézményekben az arra jogosultak igénybe vegyék az ingyenes, illetve kedvezményes étkeztetést.

Óvodáztatási támogatást a települési önkormányzat jegyzője annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére állapítja meg, aki

- a három-, illetve négyéves gyermeket beíratta az óvodába, továbbá
- gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és
- akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll.

A pénzübeli támogatás folyósításának további feltétele, hogy a gyermek felett a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő, illetve ha mindkét szülő gyakorolja a szülői felügyeleti jogot, mindkét szülő a gyámhatósági eljárásban önkéntes nyilatkozatot tegyen arról, hogy gyermekének hároméves koráig legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	25	34	59	112	0	0
2009	26	34	61	115	0	0
2010	24	36	58	118	0	0
2011	23	30	50	101	0	0
2012	22	28	51	96	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

A szolgáltatások nyújtásakor településünkön nem sérül az egyenlő bánásmód követelménye.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Pozitív diszkrimináció érvényesül a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat által szervezett szabadidős programok szervezése során, melyeken elsősorban hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek vesznek részt.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Az Nkntv. 47. §-a alapján sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság szakértői véleménye szerint kell gondoskodnia az óvodának, iskolának. A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, a tanuló iskolai nevelése-oktatása, továbbá kollégiumi nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt történhet. A gyermek, tanuló integrált vagy speciális intézményi keretek között történő

nevelését, oktatását a szakértői bizottság által kiadott véleményben foglalt állásfoglalás alapján lehet és kell biztosítani. Az ezzel ellentétes gyakorlat jogsértő mind a Nkntv., mind pedig az egyenlő bánásmód követelményét tekintve.

Településünkön az SNI gyermekek többi gyermekkel való együttnevelésének, oktatásának feltételei adottak.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Lásd a 4.4.1 és 4.4.11 táblázat alapján

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Jelenleg nem áll rendelkezésre adat, később kerül feltöltésre.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az általános iskolában különböző tantárgyakból felzárkóztató foglalkozásokat szerveznek hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére. Ezek eredményessége az átlagok javulásában is mutatkozik.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	4	
Óvodai férőhelyek száma	140	
Óvodai csoportok száma	6	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6,30-tól 17,00-ig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	augusztus 01 - augusztus 30	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	13	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	13	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	6	0
Kisegítő személyzet	1	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

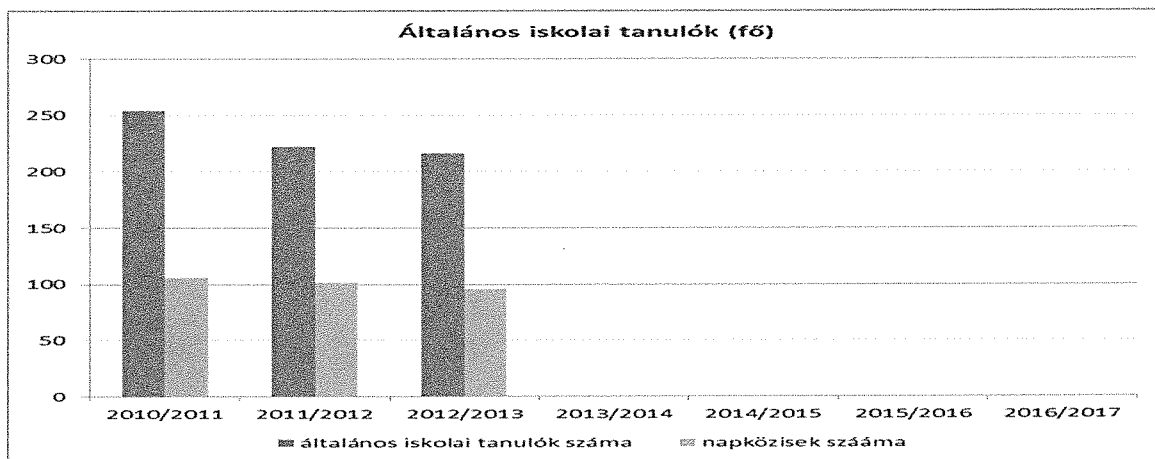
év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat- ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	116	5	140	1	116	0
2009	116	5	140	1	125	0
2010	123	5	140	1	123	0
2011	115	5	140	1	119	0
2012	110	6	140	1		0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	125	129	254	106	41,7%
2011/2012	110	112	222	101	45,5%
2012/2013	114	102	216	96	44,4%

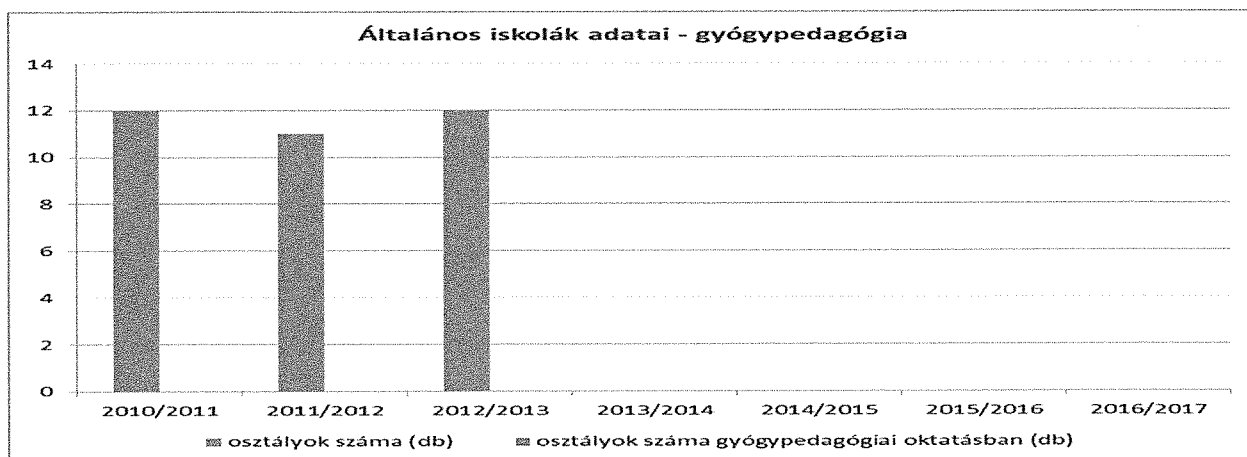
Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

tanév	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	6	6	12	0	0	0	1
2011/2012	6	5	11	0	0	0	1
2012/2013	7	5	12	0	0	0	1

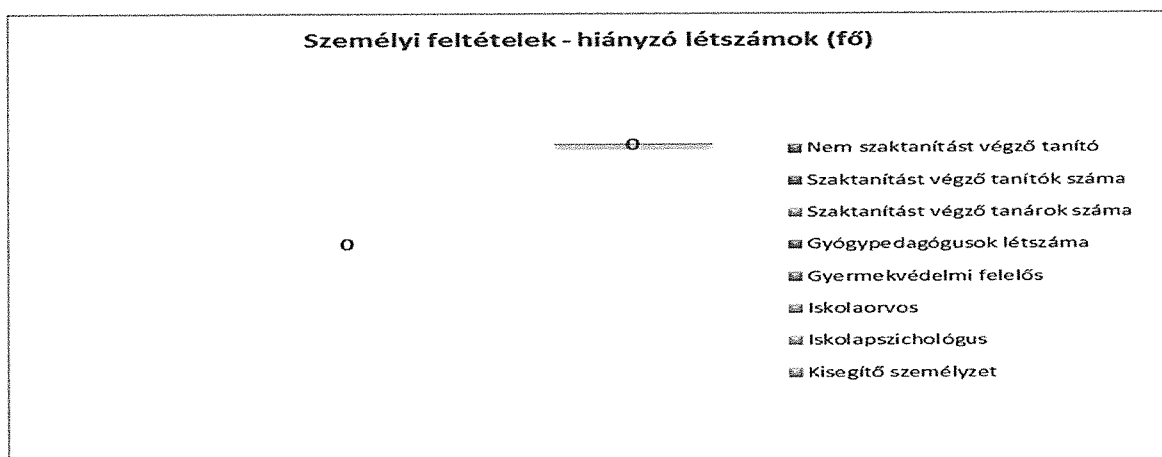
Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.11. számú táblázat - Iskola személyi feltételek

	Fő	Hiányzó létszám
Nem szaktanítást végző tanító	0	0
Szaktanítást végző tanítók száma	12	0
Szaktanítást végző tanárok száma	14	0
Gyógypedagógusok létszáma	2	0
Gyermekvédelmi felelős	1	0
Iskolaorvos	1	0
Iskolapszichológus	1	0
Kisegítő személyzet	5	0

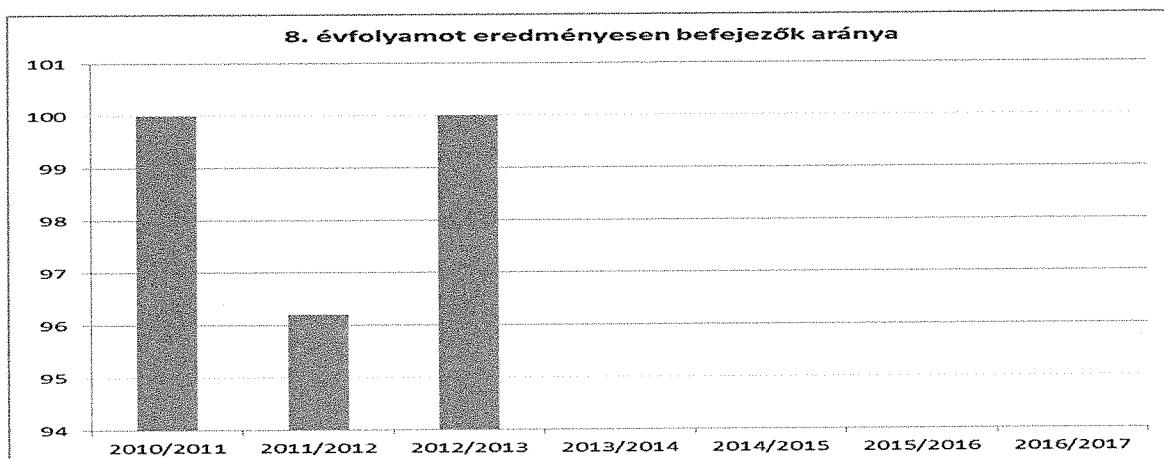
Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

tanév	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban	
	fő	%
2010/2011	32	100
2011/2012	26	96,2
2012/2013	36	100

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.13. számú táblázat - Iskolai ellátás igénybevétele - telephelyi bontásban

2012-2013. tanév														
Telephely1 (szükség szerint, töröljön vagy szúrjon be plusz sorokat)	Tagozat meg- nevezése	Létszám	Napközis	Bejáró	Hátrányos helyzetűek létszáma	HH tanuló aránya az osztály létszámához viszonyítva	Halmazottan hátrányos helyzetűek létszáma	HHH tanuló aránya az osztály létszámához viszonyítva	Sajátos nevelési igényű tanuló létszáma	SNI tanuló aránya az osztály létszámához viszonyítva	SNI tanuló számából a hhh tanuló száma	Évismétlők száma	Magán- tanuló száma	Létszám, amelynek alapján integrációs normatívát igényelnek
1. évfolyam A osztály		16	11	0	3	19%	0	0%	0	0%	0	0	0	0
1. évfolyam B osztály		15	9	2	1	7%	0	0%	4	27%	0	0	0	0
2. évfolyam A osztály		16	11	1	1	6%	0	0%	1	6%	0	0	0	0
2. évfolyam B osztály		15	10	1	5	33%	1	7%	2	13%	0	0	0	0
3. évfolyam A osztály		29	25	0	7	24%	1	3%	5	17%	1	0	0	0
3. évfolyam B osztály		0	0	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	0	0	0
4. évfolyam A osztály		16	9	0	6	38%	0	0%	5	31%	0	0	0	0
4. évfolyam B osztály		8	2	0	0	0%	0	0%	0	0%	0	0	0	0
5. évfolyam A osztály		22	16	0	5	23%	1	5%	6	27%	1	1	1	0
5. évfolyam B osztály		0	0	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	0	0	0
6. évfolyam A osztály		22	3	1	7	32%	0	0%	2	9%	0	0	0	0
6. évfolyam B osztály		0	0	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	0	0	0
7. évfolyam A osztály		22	0	1	0	0%	0	0%	3	14%	0	0	0	0
7. évfolyam B osztály		0	0	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	0	0	0
8. évfolyam A osztály		15	0	1	6	40%	0	0%	2	13%	0	1	0	0
8. évfolyam B osztály		21	0	0	1	5%	0	0%	1	5%	0	0	0	0
Összesen:		217	96	7	42	19%	3	1%	31	14%	2	2	1	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatok,
KIR

Az integrált oktatást, különleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően – a fogyatékossgot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint – a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében szervezzük meg. Az óvoda illetve általános iskola a jogszabályi előírások betartása mellett, a feladatellátást biztosítja.

A halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók nyilvántartása a szülő által önkéntesen benyújtott nyilatkozat alapján történik.

A pedagógusok képzettsége, és innovációs készsége kiemelkedő, a kompetenciafejlesztés, egyéni differenciálás terén. A Humán erőforrás és a Társadalmi Megújulás Operatív Programok által szinte valamennyi pedagógus érintett volt, és részt vett esélyegyenlőséghez kapcsolódó módszertani képzésen. A pedagógusok továbbképzése részben önkormányzati részben uniós forrásokból valósul meg.

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében.
Jellemzően a HHH tanulók közül kerülnek ki az évismétlők	A lemorzsolódásban veszélyeztetett tanulók mentorálása, részükre fejlesztő, felzárkóztató foglalkozások
Nincsenek a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatnál olyan eszközök, amelyek a gyermekek szabadidős tevékenységét vagy esetlegesen tanulásukat segítik (játékok, bútorok, számítástechnikai eszközök).	A szabadidő hasznos eltöltését, a tanulást segítő eszközök beszerzése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Magyarországon a nők gazdasági aktivitása kisebb, mint a Nyugat-Európai országokban. A nők gazdasági aktivitását nagy mértékben befolyásolja társadalmi szerepvállalásuk.

A nők gazdasági aktivitásának fontos befolyásoló tényezője a gyereknevelés. Míg a férfiak körében a gyereknevelés – lényegében függetlenül a gyerek korától – valamelyest növeli a munkavállalás valószínűségét, az iskoláskor alatti vagy kisiskolás korú gyereket nevelő nők aktivitása lényegesen alacsonyabb, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező gyerektelen vagy idősebb gyereket nevelő nőké, a gyereknevelés aktivitáscsökkentő hatása annál nagyobb, minél kisebb a gyerek. Befolyásolja a nők gazdasági aktivitását a gyermekek száma is, a három vagy több gyermek radikálisan csökkenti a nők gazdasági aktivitását. A gyereket egyedül nevelő nők inkább kívánnak munkát vállalni, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező, s ugyanannyi és ugyanolyan korú gyereket nevelő, de párkapcsolatban élő nőtársaik.

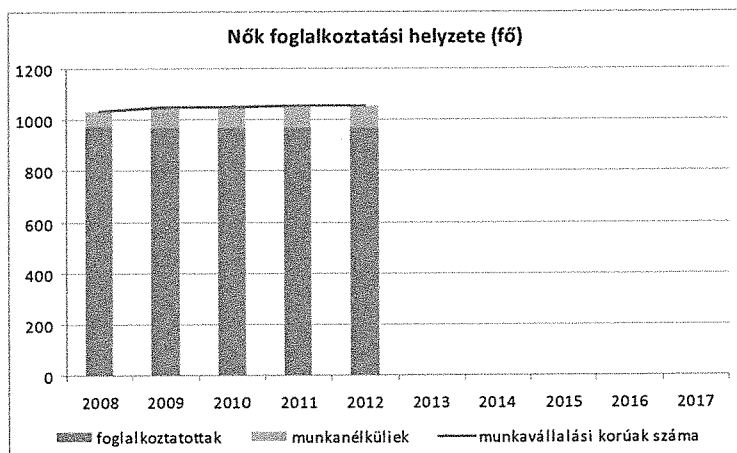
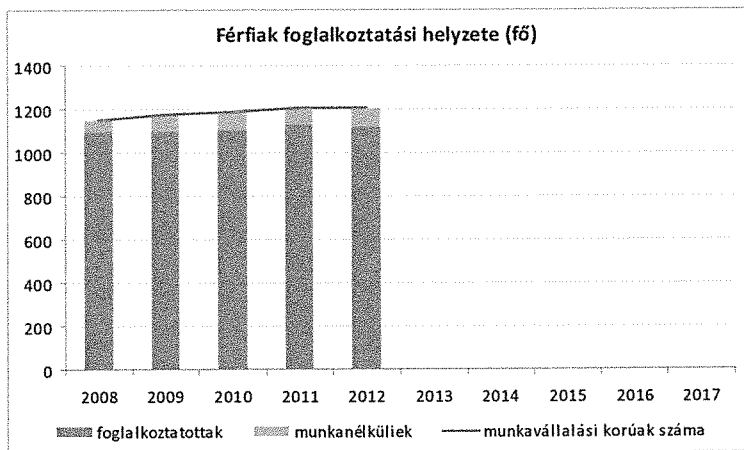
Markáns különbségek mutatkoznak a két nem között a munkavégzés keretei szerint. A nők között magasabb az alkalmazottak aránya, a férfiak viszont gyakrabban dolgoznak önfoglalkoztatóként (egyéni vállalkozók, társas vállalkozások dolgozó tulajdonosai).

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	1152	1030	1103	974	49	56
2009	1175	1046	1100	967	75	79
2010	1189	1050	1107	972	82	78
2011	1206	1051	1133	969	73	82
2012	1205	1051	1121	967	84	84
2013						
2014						
2015						
2016						
2017						

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

Országos adatok szerint a foglalkoztatott nők aránya kevesebb, mint a férfiaké. Ennek egyik oka, hogy a gyermekvállalás miatt több nő van az inaktívak között (GYES, GYED, GYET). A munkanélküliségbe lépő nők egy része nem állásvesztő, hanem korábban inaktív volt.

Megállapítható az is, hogy a munkanélkülivé vált nők a férfiaknál kisebb eséllyel jutnak vissza a munkaerőpiacra, következésképpen az átlagosnál hosszabb időt töltenek munka nélkül mint a férfiak.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A foglalkoztatást segítő képzési programokban való részvételtől a Járási Munkaügyi Központ nem tudott adatot szolgáltatni, helyi adatbázis pedig nincs.

Országos adatok szerint a foglalkoztatást segítő és képzési programok elősegítik a munkavállalás esélyét. Ugyanakkor a munkanélküli férfiak nagyobb eséllyel vesznek részt vállalkozás-támogatási programokba és válnak vállalkozóvá. A bértámogatási programokba azonos eséllyel kerülnek be a nők és a férfiak.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A munkanélküli nők körében az alacsony iskolai végzettségűek aránya igen magas. Az iskolai végzettséget tekintve az általános iskolát végzettek kerülnek legtöbbször regisztrációra. Megállapítható, hogy minél magasabb az iskolai végzettség, annál nagyobb az esély az elhelyezkedésre.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség, megmutatkozhat a munkára való jelentkezéskor (ha a munkakör betöltésére mindkét nem képviselője alkalmas, azonos

kvalitásokkal rendelkeznek, a munkáltató mégsem szeretne nőt alkalmazni), az azonos munkáért járó eltérő bérezésben, vagy az előmeneteli lehetőségek szűkösségében (üvegplafon-jelenség).

A nők esélyegyenlőségének sarkalatos kérdése „az egyenlő munkáért egyenlő bér” elvének érvényesülése.

A nők férfiakkal szembeni kereseti hátránya mögött sokféle tényező együttes hatása áll. A keresetek színvonalát meghatározhatja a gazdasági ág, gazdálkodási forma, a munkavállaló személyes jellemzői (életkora, iskolai végzettsége, foglalkozása). A női keresetek hátránya a versenyszférában nagyobb, mint a költségvetési szférában. A két szektor közötti eltérés oka, hogy a közszférában alkalmazott illetmény-előmeneteli rendszerek szűkebb teret adnak a nemek szerinti különbségtételnek, mint a piaci szféra szabad béralkuja.

A település egészére vonatkozóan hátrányos megkülönböztetésre vonatkozó adatokkal nem rendelkezünk. Az önkormányzatnál és intézményeinél dolgozók bére, keresete nem-, korcsoport-, beosztás-, szakma- vagy végzettség szerint évenként nyomon követhető, hátrányos megkülönböztetés nincs.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A családi, magánéletbeli feladatok és felelősségek általában egyoldalúan a nőket terhelik, mivel általában túlnyomórészt ők látják el a gyerekeket és az időseket.

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés. A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

Településünkön a gyermekek napközbeni ellátása bölcsődében, óvodában és az általános iskolában biztosított.

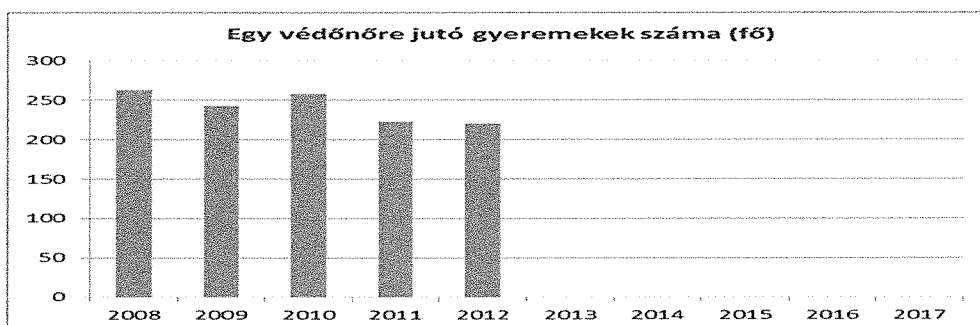
5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	2	526	263
2009	2	486	243
2010	2	516	258
2011	2	446	223
2012	2	440	220

Forrás: TeIR és helyi
adatgyűjtés

Családtervezéssel kapcsolatban a serdülő korban lévő gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor, több alkalommal is szerveznek ilyen jellegű oktatást.

A leendő édesanyák számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadása megkezdődik már várandós korban a szülésfelkészítő tanfolyam keretében, egyéni beszélgetések, látogatások alkalmával, kezdve a szüléstől, szoptatástól a tápláláson gyereknevelésen át. Segítséget kapnak a szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében, szükség esetén az utánajárásban is.

A védőnői hálózat nagy figyelmet fordít a szociális okból vagy gondatlanságból veszélyeztetettségben élő gyermekek folyamatos nyomon követésére és a társszervekkel való kapcsolat felvételre.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A rendőrséggel történt konzultáció alapján megállapítható, hogy településünkön nem jellemző a nőket érő, illetve a családon belüli erőszak.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások településünkön nincsenek. A közeli nagyváros Szeged (20 km) ad otthont anyaoththonnak.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Tapasztalatok alapján a leggyakrabban előforduló, a nőket helyi szinten foglalkoztató társadalmi problémák a munkanélküliség, alulképzettség, kismamák bezártság érzése, magányosság.

A munkanélküliség ösztársadalmi probléma, melyet a Munkaügyi Központ, az Önkormányzat, szociális intézmények szoros együttműködésével létrehozott komplex programokkal lehet enyhíteni.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A gyermeket egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása
A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

„Önmagát becsüli meg minden nemzedék azáltal, hogy tudomásul veszi: a világ nem vele kezdődött.” (Sütő András)

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya.

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- nők hosszabb élettartama („feminization of ageing”).

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrend- szeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a dementia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő.

Az alábbi alapelvek mentén tervezzük a helyi programot, az abban foglalt célokat és intézkedéseket:

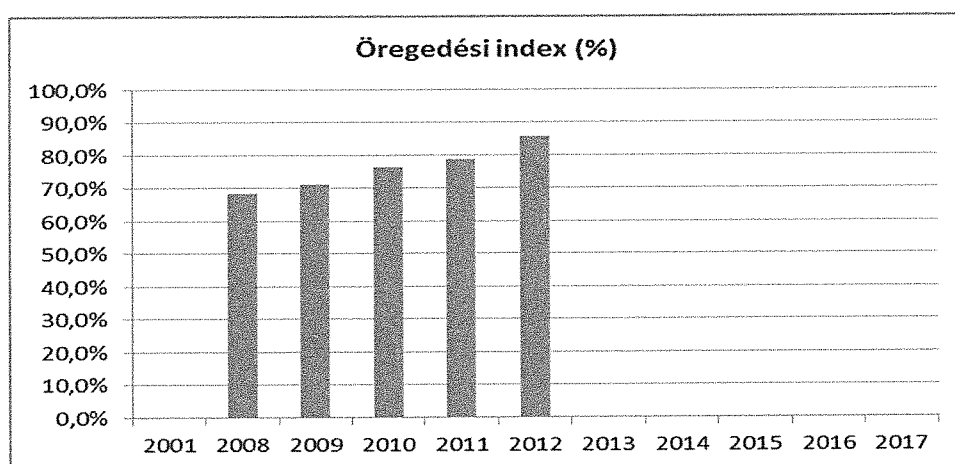
- Az emberek a korral mindinkább különböznek egymástól, nincs ún. egységes öregedési minta, de kimondható, hogy van egészséges öregedés.
- Az idős emberek azért betegek, mert megbetegedtek, és nem azért, mert idősek.
- Az idősödéssel mindinkább az "öt I"-vel lehet számolni orvoslásban, ápolásban, gondozásban egyaránt. Ezek: Immobilitás (mozgásképtelenség), Instabilitás (állásképtelenség vagy probléma), Intellektuális hanyatlás és az latrogénia (az egészségügyi ártalmak Inkontinencia (vizelet-, széklettartási problémák)).
- Az idősebbeknél a már említett változások és jellemzőik miatt a velük való stratégiák speciálisak, körültekintő és gondos munkát igényelnek, személyre szabottan, a kapacitást figyelembe véve és mégis hatékonyan.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001			#ZÉRÓOSZTÓ!
2008	407	596	68,3%
2009	410	576	71,2%
2010	431	563	76,6%
2011	438	555	78,9%
2012	457	533	85,7%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Öregedési index összehasonlítása

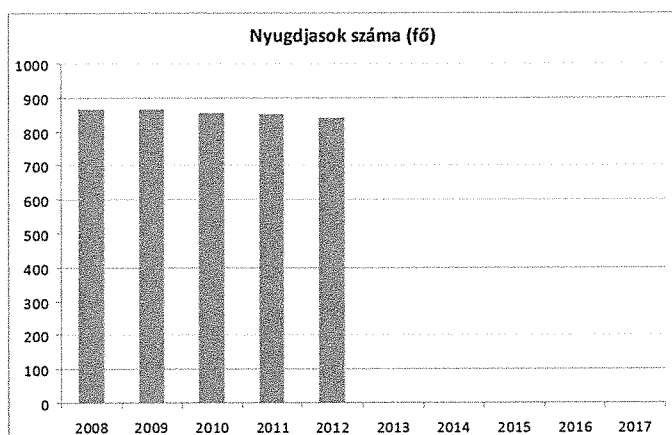
Év	Országos átlag (%)	Dél-alföldi Régió (%)	Zsombó (%)
2008	107,6	116,3	68,3
2009	109,9	119,7	71,2
2010	112,6	123,9	76,6
2011	114,7	127,2	78,9
2012	116,6	130,5	85,7

Forrás: KSH

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	379	487	866
2009	384	483	867
2010	379	476	855
2011	383	468	851
2012	380	462	842

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

1. saját jogú; és
2. hozzátartozói

nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,
2. a rehabilitációs járadék.
- 3.

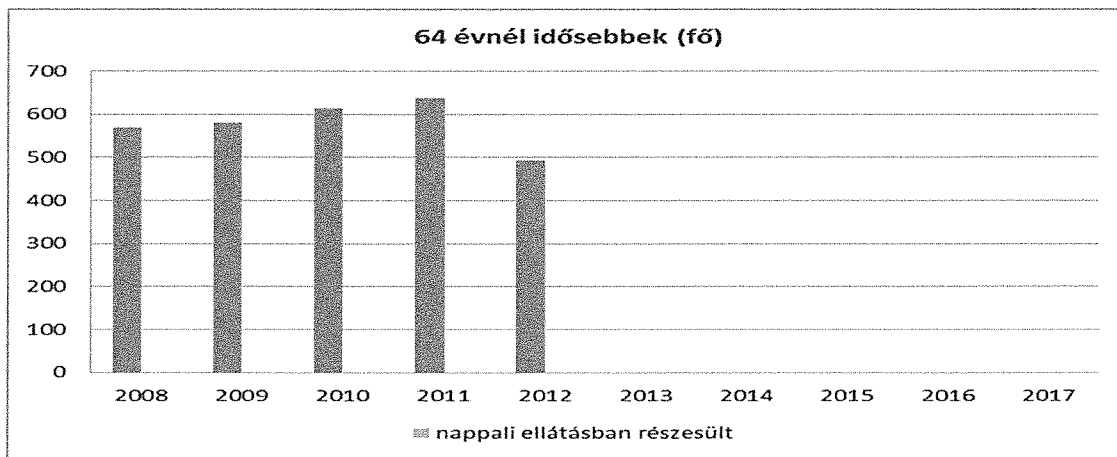
A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
5. özvegyi járadék.

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2008	569	0	0%
2009	580	0	0%
2010	614	0	0%
2011	637	0	0%
2012	493	0	0%

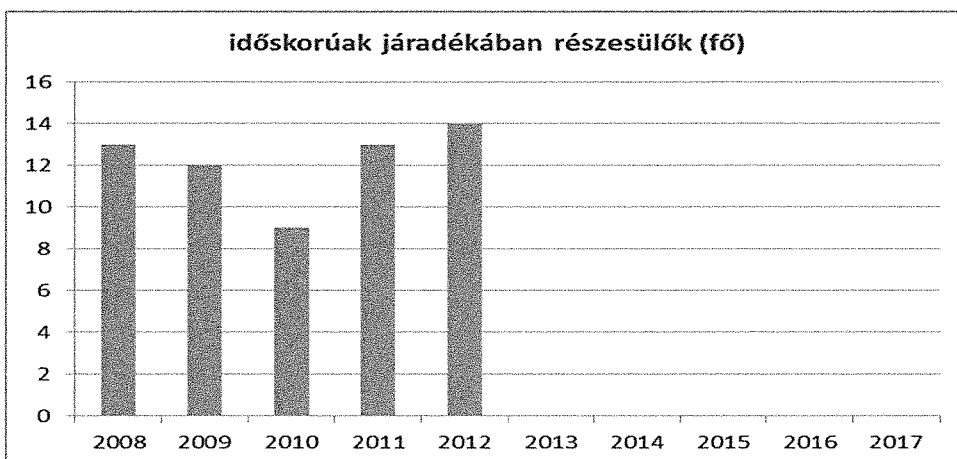
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	13
2009	12
2010	9
2011	13
2012	14

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Még nincs adat

b) **tevékeny időskor** (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Még nincs adat

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az idősök egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférése az egészségügyi ellátórendszeren belül biztosított.

A településen a szociális ellátórendszer biztosítja az idősök számára az egészségügyi- és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférésüket, az alábbi, idősöket is érintő szociális feladatokat:

- Étkeztetés (alapellátás)
- Házi segítségnyújtás (alapellátás)
- Családsegítés (alapellátás)

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. Házi segítségnyújtás keretében főként idős emberekről, fogyatékos személyekről, valamint azokról az egészségi állapotuk miatt rászoruló személyekről gondoskodnak, akik a rehabilitációt követően a saját lakókörnyezetbe történő visszailleszkedés céljából támogatást igényelnek önálló életvitelük fenntartásához.

A házi segítségnyújtás keretében biztosítják:

- az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését,
- az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.

Az *étkeztetés* keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani és

- nyugdíjasok, nyugdíjszerű ellátásban, időskorúak járadékában, fogyatékosági támogatásban részesülők, vagy
- egészségkárosodottak rendszeres szociális segélyében részesülnek, vagy
- azok a személyek, akiknek az étkeztetését egészségi állapotuk indokolja.

Kiemelt figyelmet szeretnénk fordítani az újonnan nyugdíjassá válók rétegére, akik ezt a változást nehezen élik meg. Szeretnénk hasznosságtudatukat továbbra is fenntartani, számítanánk önkéntes munkájukra.

Az idősök célcsoportjánál cél az élhetőbb élet lehetőségének biztosítása. Szépen, emberi méltósággal megőregedni, hogy érezzék, abban a faluban, ahol éltek és dolgoztak, idős korban is megbecsült tagjai a közösségnek, így a társadalmi kirekesztődés csökkenne.

Ez megvalósul a szolgáltatások egymásra épülésével, a nyugdíjasok számára szervezett programok bővítésével. Ehhez szorosan kapcsolódik a szociális alapszolgáltatásoknak helyt adó új épület felépítése, mely reményeink szerint a jövőben közösségi teret biztosít a különböző programokhoz, rendezvényekhez.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférést a településen a József Attila Községi Ház és Könyvtár biztosítja.

Az Intézmény tevékenységének fontos szegmense az időskorúak számára a közművelődési szolgáltatások nyújtása, melyekkel igyekeznek bevonni e korcsoportot aktívan az intézmény tevékenységébe, különböző programokba.

c) idősök informatikai jártassága

Nincs adat.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Közös kirándulások, színházlátogatások, szórakoztató rendezvények helyben biztosítottak.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nagy a veszélye a településen az idősek elszigetelődésének, magas az egyedül élők aránya, mely megerősíti az elszigetelődés tényét	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése.
Generációk közötti kommunikáció nehézsége	Generációs- és családi programok szervezése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A 2001. évi népszámlálás adatai szerint 577 ezer fogyatékkal élő ember van Magyarországon, a népesség 5,7 százaléka. A népesség fogyatékossgátípus szerinti megoszlása: mozgáskorlátozottak aránya 43,6 %, látássérült 14,4 %, értelmi fogyatékos 9,9 %, hallássérült 10,5 %, egyéb 21,6 %. A fogyatékos népességen belül továbbra is a mozgássérülteké a legnépesebb csoport. Jelentősen emelkedett az egyéb, pontosan meg nem határozott fogyatékossgában szenvedők aránya.

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

A településen fogyatékossgal élők létszámára, a fogyatékossg formájára és mértékére pontos adat nem áll rendelkezésre.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Településünkön kevés a foglalkoztatási lehetőség a fogyatékkal élők számára, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem minden intézményben biztosítottak különleges eszközök és feltételek. Jelenleg nincs a településen csak fogyatékkal élőket, vagy megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató munkáltató.

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási-, egészségügyi-, foglalkoztatási helyzetéről.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális- és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási- és munkalehetőségek, a kulturális- és társadalmi élet, valamint a sport- és a szórakozás területén is.

A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük.

Tapasztalataink szerint a fogyatékkal élőknek elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató esetleges előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket. A fogyatékosok körében a foglalkoztatottsági arány meghatározásánál a 2001.évi népszámlálás adataiból tudunk kiindulni, mely 9%.

A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékosok esetén még jelentősebb.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A településen nincs ilyenről tudomásunk.

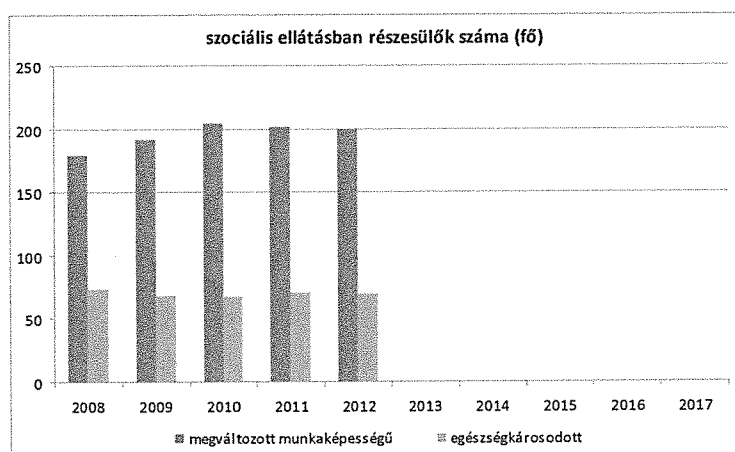
c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Településünkön a korábban már részletezett házi segítségnyújtást- és étkeztetést, mint szociális alapszolgáltatásokat a fogyatékkal élők is igénybe vehetik.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	179	74
2009	192	69
2010	204	68
2011	202	71
2012	200	70

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma		
	önkormányzati fenntartású intézményben	egyházi fenntartású intézményben	civil fenntartású intézményben
2008	0	0	0
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A szociális ellátásokat igénybevevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, nyilvántartott adattal azonban csak az alanyi jogon közgyógyellátásban részesülők-, az időskorúak járadékában-, súlyos mozgáskorlátozottak közlekedési támogatásában-, súlyos fogyatékos hozzátartozó ápolása címén részesülőkre vonatkozóan rendelkezünk.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások, a kulturális programok fizikai- és infokommunikációt illetően akadálymentesített helyszínen érhetőek el.

A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik. Az akadálymentes intézmények száma, minden területen a jogszabályi előírásnak megfelel. Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásaként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

7.3.1. táblázat – Akadálymentesítés 1.

		Igen/nem								
		Lift	Vakvezető sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
oktatási intézmények	alapfok	N	I	I	I	N	N	N	N	
	középfok									
	felsőfok									
egészségügyi intézmények	fekvőbeteg ellátás									
	járó beteg szakellátás									
	alapellátás	N	I	I	I	N	I	I	N	
kulturális, művelődési intézmények		N	I	I	I	N	I	I	N	
önkormányzati, közigazgatási intézmény		N	N	N	N	N	N	N	N	
igazságszolgáltatási, rendőrség, ügyészség		N	N	N	N	N	N	N	N	
szociális ellátást nyújtó intézmények										

Forrás: helyi adatgyűjtés, személyes tapasztalat, fogyatékos ügyi referens információi, fogyatékosok civil szervezetei

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A fogyatékos személy számára jogszabályban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.

Mint ahogyan az előző pontban kifejtésre került a középületek akadálymentesítése csak részben megoldott, de nem megoldott pl a polgármesteri hivatal esetében.

A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit.

Településünkön tovább kell lépni a kommunikációs akadálymentesítés megvalósítása terén, valamennyi fogyatékossgal rendelkező személy számára biztosítva a tájékozódás lehetőségét:

- A gyengénlátók, színtévesztők számára érzékelhető nagyságban, formában, színben kell elkészíteni a tájékoztatót szolgáló látványelemeket.
- A vakok számára hanggal, tapintható, letapogatható, megfogható elemekkel kell kiépíteni az információs elemeket.
- A hallássérültek számára a hangos információkat szöveggel, képekkel, fénnel kell kiegészíteni.

A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személy számára - sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betarttatása nehéz feladat a hatóságok előtt. Azon vállalkozások, amelyek EU forrásra pályáznak, a nyertes projekt keretében az akadálymentesítést kötelező tevékenységként elvégzik. Ez a tény azt vetíti előre, hogy az előttünk álló évtizedben a vállalkozások fokozatosan, de eleget fognak tudni tenni e kötelezettségüknek.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni.

Akadálymentes parkolóhely településünkön több parkolóban van kijelölve (egészség ház előtt, közösségi ház előtt, szociális szolgáltató előtt, bölcsőde előtt), de hamarosan kiépítésre kerül a sportpályánál, továbbá a piac előtti várakozóhelyen is.

A közterületek, járdák, parkok akadálymentesítése nem biztosított a településen.

Különös figyelmet szükséges fordítani arra, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános alapelvként jelenjen meg – és ezáltal minden vonatkozásban érvényesüljön – az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési)

Nincs ilyen lehetőség a településen.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az önkormányzat támogat minden olyan civil szervezetet, alapítványt, amelyek hátránykompenzáló szolgáltatásokat nyújtanak, vagy kívánnak bevezetni

7.4. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A középületek nem- vagy nem teljesen teljesen akadálymentesek (óvoda, iskola, polgármesteri hivatal)	Pályázati figyelés, pályázat benyújtása – annak keretében akadálymentesítés megoldása
A közterületek, járdák, parkok akadálymentesítése nem megoldott a településen	Pályázati figyelés, pályázat benyújtása – annak keretében akadálymentesítés megoldása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Településünkön a civil szervezetek (32 bejegyzett civil szervezet működik) aktív tevékenységet folytatnak, a helyi lakosság nagy számban vesz részt a civil szervezetek programjain.

Civil szervezetek a településen:

Civil szervezet megnevezése	Cél szerinti besorolás	Részletes tevékenységi terület-, cél leírása
Big's Motor Sport Club	sporttevékenység	A salakmotor sport népszerűsítése, szakmai színvonalának emelése, utánpótlásnevelés, salakmotor élsport kinevelése.
Cél-Tudat Sportlövő és Szabadidős Sportegyesület	sporttevékenység	A sporttevékenység, különösen a sportlövészet népszerűsítése, versenyek szervezése, tartása, élversenyzők kinevelése.
Csemete Nagycsaládosok Egyesülete Zsombó	szociális tevékenység	Az élet és az anyaság tiszteletére nevelés, a házasságért és a jövő generációjáért érzett felelősség erősítése, a nagycsaládosok saját érdekeinek képviselete és szolgálata, értékeik elismertetése.
Dél-Alföldi Off-Road és Túra Egyesület	sporttevékenység	
DOMINO Közhasznú Alapítvány	egészségügyi tevékenység	Drogprevenciós tevékenység, egészségügyi szűrővizsgálatok, előadások szervezése, szociális tevékenység, óvodások és iskolások részére készség és képességfejlesztő programok szervezése, kulturális események rendezése, támogatása, kulturális örökség megővésének elősegítése, természet-, állat- és környezetvédelemmel kapcsolatos tevékenység, gyermek- és ifjúságvédelem, szabadidős és sporttevékenység, hátrányos helyzetűek társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése, emberi- és állampolgári jogok védelme, határon túli magyarsággal kapcsolatos tevékenység
Egészséges Zsombóért Alapítvány	egészségügyi tevékenység	Zsombó község lakossága egészséges életvitelének, életmódjának elősegítése és a betegségek korai felismerésének elősegítése.
Együttgondolkodók Egyesülete	szabadidős és hobbitevékenység	Zsombó természeti és környezeti értékeinek védelme, nevelés, oktatás, kultúra, sport, ismeretterjesztés és szabadidős tevékenység támogatása.
"Élő Kövek" Közhasznú Alapítvány a Zsombói Kisboldogasszony Plébániáért	oktatási tevékenység	A Zsombói Római Katolikus Egyházközségért, a helyi hitéletért tenni akarók szervezése, összefogása, a hitélet méltó környezetben való gyakorlásához szükséges anyagi és természetbeni erőforrások előteremtése
Equitania Lovas Club	sporttevékenység	A lovasok, lótarók, a ló- és lovassport iránt szimpátiát érzők összefogása, a lovaskultúra felélesztése.

Fiatalok a Falu Lapjáért Egyesület	kulturális tevékenység	
Ichiro Kyokushin Sportegyesület	sporttevékenység	
Iskolaigazgatók és Sportbarátok Köre Közhasznú Egyesület	szabadidős és hobbitevékenység	Aktív sportos, egészséges életmód biztosítása, a sportban tehetséges fiatalok felkutatása és nevelése, időskorúak egészségi, szociális, kulturális és sport szükségleteik kielégítésére.
Kisgazda, Polgár- és Munkás Szövetség	politikai tevékenység	
Kisgazdák, Földművelők Polgári Szövetsége Zsombó	jogvédő tevékenység	
Korszerű Fogtechnika Oktatásért Alapítvány	oktatási tevékenység	Dél-kelet Magyarországon a fogtechnikusi szakmában folyó szakképzést a legmagasabb szintre emelni. A Kossuth Zsuzsanna Szakközépiskolában folyó fogászati szakaszsztensi és dentálhigiénikusi képzés továbbfejlesztése, európai uniós képzési programok biztosítása, a svéd fogászat vívmányainak beépítése a képzésbe, majd ennek elterjesztése az egész országban. Számítástechnikai és videotechnikai tematikák beépítése az oktatásba. Szakmai nyelvoktatás és szakmai utak szervezése cserediák-elven. Saját szakképző tanműhely létrehozása, majd a képzés főiskolai szintre emelése, a diákok segítése tankönyvkiadással, segédanyagok készítésével. Szakmai találkozók, konferenciák, rendezvények szervezése, kapcsolatok keresése hasonló célú hazai és külföldi alapítványokkal, intézetekkel.
MAGYAR CSELEKVŐ PÁRT	politikai tevékenység	Az egyéni politikai jogok, szabadságjogok, szociális jogok biztosítása.
Meteora Mászócsapat	sporttevékenység	A hegymászás, a sziklamászás és a falmászás sportág népszerűsítése, versenyek, rendezvények szervezése.
Nefelejcs Zsombói Óvodásokért Alapítvány	szociális tevékenység	A szülők és vállalkozók társadalmi összefogásának előmozdítása a zsombói óvodások és az óvodai nevelés támogatására; játék és sporteszközök beszerzése, ezek folyamatos karbantartása; a gyermekek rendszeres úszásoktatása; tanulmányi kirándulások, utazások szervezése; a környezet- és természetvédelemre nevelés és az ehhez szükséges tárgyi eszközök megszerzése; készségfejlesztő, modern eszközök biztosítása, amelyekkel a gyermekek szellemi és testi fejlődését könnyebben elősegíthetik; a prevenciós nevelés megvalósítása; az óvodapedagógusok szakmai továbbképzése; a rendkívüli, sürgős, költségvetésből nem finanszírozható kiadások megvalósítása.
Őszeszek és Környéke Földtulajdonosok Vadászegyesülete	egyéb	Tagjai részére kulturált vadászati lehetőség biztosítása, vadgazdálkodási és természetvédelmi feladatok ellátása.
Összefogás Zsombóért Közhasznú Egyesület	egyéb	Zsombó község szellemi és anyagi javainak gyarapítása, lakosai életkörülményeinek javítása, településfejlesztési programok támogatása.

"Szivárvány" Zsombói Nagycsaládosok Egyesülete	szociális tevékenység	Az élet és az anyaság tiszteletére nevelés, a házasságért és a jövő generációjáért érzett felelősség erősítése, a nagycsaládosok saját érdekeinek képviselése és szolgálata, értékeik elismertetése.
Váczy György Alapítvány a Dél-Dunántúli Rákbetegekért	egészségügyi tevékenység	A rákbetegek gyógyítását segítő eszközök vásárlása; a rákbetegekkel foglalkozó személyzet képzésének, továbbképzésének, kongresszusi részvételének támogatása; szakkönyvek vásárlása; az oktató, gyógyító, tudományos munka támogatása; az onkológiai ellátást szolgáló tárgyi feltételek megteremtésének támogatása
Wesselényi Tanyai Népfőiskola és Tájvédelmi Egyesület	oktatási tevékenység	
Zsombó Közbiztonságáért Alapítvány	polgári védelmi, tűzoltási tevékenység	Az emberi és állampolgári jogok védelme, közrend és közlekedésbiztonság védelme, önkéntes tűzoltás, mentés, katasztrófa elhárítás.
Zsombó Sport Egyesület	sporttevékenység	Zsombón és vonzáskörzetében élőknek sportolási, testedzési lehetőségek biztosítása.
Zsombóért Egyesület	egyéb	Zsombó község értékeinek, hagyományainak megőrzése, gyarapítása, kulturális, sport és egyéb programok, rendezvények szervezése, támogatása, megrendezése.
Zsombói Diákokért Alapítvány	egyéb	Az alapítvány célja a zsombói iskola anyagi támogatása.
Zsombói Foci-Suli Sportegyesület	sporttevékenység	
Zsombói Művészetbarátok Egyesülete	egyéb	Összefogni a művészetek iránt érdeklődő zsombóiakat, amatőr és profi előadóknak, alkotóknak fellépési lehetőséget biztosítani.
Zsombói Polgárőr Egyesület	egyéb	Zsombó település közrendje, közbiztonsága fenntartásának segítése, a személyi és közösségi tulajdon védelme.
Zsombói Szépkorúak Egyesülete	kulturális tevékenység	Társasági élet folyamatos biztosítása az egyesület tagjai vagy bármely érdeklődő számára, megőrizni a népi és helyi kulturális hagyományokat.
Zsombói Technikai Sportokért" Alapítvány	sporttevékenység	A nehéz körülmények között élő tehetséges sportolók segítése, a technikai sportok speciális képzésének elősegítése, a versenyzés tárgyi feltételeinek javítása, a sportversenyeken való részvétel elősegítése, a technikai sportok népszerűsítése, sportversenyek - vetélkedők - pályázatok lebonyolításának előmozdítása, a versenysport pályázati lehetőségeinek szélesítése.

A civil szervezetek függetlenségét elismerjük és tiszteletben tartjuk. Partneri viszonyt alakítottunk ki velük. Az együttműködésnek köszönhetően az önkormányzati rendezvényeken aktívan vesznek részt a szervezetek. Tevékenységükkel beintegrálják a különböző célcsoportokat a hétköznapi életbe, segítik mindennapjaikban.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása
Zsombón nem működik kisebbségi- és nemzetiségi önkormányzat.

A településen működő Szent Imre Katolikus Általános Iskola és Nefelejcs Katolikus Óvoda fenntartója a Szent Gellért Katolikus Iskolai Főhatóság (6720 Szeged, Aradi vértanúk tere 2.), mely közoktatási szerződés alapján látja el az alapfokú oktatást.

Az önkormányzat a településen működő civil szervezetek egy részét költségvetéséből anyagilag is támogatja, ezen kívül programjaik megvalósításához termék- és eszközök díjmentes átadásával járul hozzá.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Zsombó nagyközség tagja a Szeged Kistérség Többcélú Társulásának, valamint a Tisza-Maros Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulásnak, Homokháti Önkormányzatok Kistérség-fejlesztési Társulásának, Dél-alföldi Társulás Hulladékgazdálkodási Társulásának, valamint a Forrás-4. Szennyvízközmű Önkormányzati Társulásnak.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nem releváns

f) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Civil szervezeteink közül az alábbiak működnek aktívan olyan jellegű tevékenységben, melyek az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzetét hivatottak segíteni:

Civil szervezet megnevezése	Cél szerinti besorolás	Részletes tevékenységi terület-, cél leírása
Csemete Nagycsaládosok Egyesülete Zsombó	szociális tevékenység	Az élet és az anyaság tiszteletére nevelés, a házasságért és a jövő generációjáért érzett felelősség erősítése, a nagycsaládosok saját érdekeinek képviselete és szolgálata, értékeik elismertetése.
DOMINO Közhasznú Alapítvány	egészségügyi tevékenység	Drogprevenció tevékenység, egészségügyi szűrővizsgálatok, előadások szervezése, szociális tevékenység, óvodások és iskolások részére készség és képességfejlesztő programok szervezése, kulturális események rendezése, támogatása, kulturális örökség megővésének elősegítése, természet-, állat- és környezetvédelemmel kapcsolatos tevékenység, gyermek- és ifjúságvédelem, szabadidős és sporttevékenység, hátrányos helyzetűek társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése, emberi- és állampolgári jogok védelme, határon túli magyarsággal kapcsolatos tevékenység
Egészséges Zsombóért Alapítvány	egészségügyi tevékenység	Zsombó község lakossága egészséges életvitelének, életmódjának elősegítése és a betegségek korai felismerésének elősegítése.
Együttgondolkodók Egyesülete	szabadidős és hobbitevékenység	Zsombó természeti és környezeti értékeinek védelme, nevelés, oktatás, kultúra, sport, ismeretterjesztés és szabadidős tevékenység támogatása.
"Élő Kövek" Közhasznú Alapítvány a Zsombói Kisboldogasszony Plébániáért	oktatási tevékenység	A Zsombói Római Katolikus Egyházközségért, a helyi hitéletért tenni akarók szervezése, összefogása, a hitélet méltó környezetben való gyakorlásához szükséges anyagi és természetbeni erőforrások előteremtése
Meteora Mászócsapat	sporttevékenység	A hegymászás, a sziklamászás és a falmászás sportág népszerűsítése, versenyek, rendezvények szervezése.

Nefelejcs Zsombói Óvodásokért Alapítvány	szociális tevékenység	A szülők és vállalkozók társadalmi összefogásának előmozdítása a zsombói óvodások és az óvodai nevelés támogatására; játék és sporteszközök beszerzése, ezek folyamatos karbantartása; a gyermekek rendszeres úszásoktatása; tanulmányi kirándulások, utazások szervezése; a környezet- és természetvédelemre nevelés és az ehhez szükséges tárgyi eszközök megszerzése; készségfejlesztő, modern eszközök biztosítása, amelyekkel a gyermekek szellemi és testi fejlődését könnyebben elősegíthetik; a prevenciós nevelés megvalósítása; az óvodapedagógusok szakmai továbbképzése; a rendkívüli, sürgős, költségvetésből nem finanszírozható kiadások megvalósítása.
"Szivárvány" Zsombói Nagycsaládosok Egyesülete	szociális tevékenység	Az élet és az anyaság tiszteletére nevelés, a házasságért és a jövő generációjáért érzett felelősség erősítése, a nagycsaládosok saját érdekeinek képviselete és szolgálata, értékeik elismertetése.
Zsombói Diákokért Alapítvány	egyéb	Az alapítvány célja a zsombói iskola anyagi támogatása.
Zsombói Polgárőr Egyesület	egyéb	Zsombó település közrendje, közbiztonsága fenntartásának segítése, a személyi és közösségi tulajdon védelme.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A for-profit szereplők főként a foglalkoztatás terén tudnak bekapcsolódni az esélyegyenlőségi feladatokba.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Az esélyegyenlőségi program előkészítésének folyamatában nagy hangsúly helyeződött a minél szélesebb körű adatgyűjtés megszervezésére.

A dokumentum készítéséhez szükséges adatok, információk gyűjtését a jegyző segítette. E tevékenységbe bekapcsolódtak Zsombó Nagyközség Önkormányzata Polgármesteri Hivatalának munkatársai, az egészségügyi alapszolgáltatásban résztvevők, a szociális szolgáltatásokat nyújtó intézmények, a közművelődést szervező intézmény, köznevelési intézmények.

Az előkészítésben együttműködő partnerek bevonásának módszere az online, illetve telefonos kapcsolattartásra épült, az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd az elkészült dokumentum-tervezet véleményezésére koncentrált.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Az a) pont szerinti szervezetek részére az esélyegyenlőségi program tervezete megküldésre került, írásban megtehették észrevételeiket.

Az esélyegyenlőségi program tervezete társadalmi vitára bocsátása a hirdető táblán való kifüggesztéssel biztosított volt.

Zsombó Nagyközség Önkormányzatának Esélyegyenlőségi Programja a Zsombó Nagyközség Önkormányzatának Polgármesteri Hivatalában ügyfélfogadási időben, továbbá a József Attila Községi Házban könyvtári nyitvatartási időben bármikor a lakosok rendelkezésére áll, valamint az önkormányzat honlapján közzétételre kerül, így a település teljes lakosságának hozzáférése biztosítottá válik a tervezett esélyegyenlőség folyamatok, tevékenységek megismerésére és a megvalósítás folyamatos ellenőrzésére.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1)A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken	1) Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
	2)A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése	2)Szociális-, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése
Gyermekek	1) A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.	1) A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében.
	2)Jellemzően a HH és HHH tanulók közül kerülnek ki az évismétlők	2)A lemorzsolódásban veszélyeztetett tanulók mentorálása, részükre fejlesztő, felzárkóztató foglalkozások
	3)Nincsenek a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatnál olyan eszközök, amelyek a gyermekek szabadidős tevékenységét vagy esetlegesen tanulásukat segítik (szabadidős-, fejlesztő- játékok).	3)A szabadidő hasznos eltöltését, a tanulást segítő eszközök beszerzése
Idősek	1)Nagy a veszélye a településen az idősök elszigetelődésének, magas az egyedül élők aránya, mely erősíti a magányt és az izoláltság tényét.	1) Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése.
	2) Generációk közötti kommunikáció nehézsége	2) Generációs- és családi programok szervezése
Nők	1) A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	1) Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások köréről széles körű tájékoztatás
	2) A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet	2)Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése.
Fogyatékkal élők	1) A középületek nem- vagy nem teljesen teljesen akadálymentesek	1) Pályázati figyelés, pályázat benyújtása – annak keretében akadálymentesítés megoldása
	2) A közterületek, járdák, parkok akadálymentesítése nem megoldott a településen	2) Pályázati figyelés, pályázat benyújtása – annak keretében akadálymentesítés megoldása

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1) Bevonás a közfoglalkoztatásba 2) Személyiségfejlesztő csoportok	1) Önkormányzat 2) Gyermekjóléti szolgálat
Gyermekek	1) Segítség a segítőknak 2) Felzárkóztató foglalkozások 3) Szabadidős eszközök beszerzése	1) Gyermekjóléti Szolgálat, Családsegítő Szolgálat 2) Szent Imre Katolikus Általános Iskola 3) Gyermekjóléti Szolgálat
Idősek	1) „Őszike” program 2) „Família” program	1) József Attila Községi Ház, Szivárvány Zsombói Nagycsaládosok Egyesülete 2) DOMINO Közhasznú Alapítvány, Szivárvány Zsombói Nagycsaládosok Egyesülete, József Attila Községi Ház és Könyvtár
Nők	1) Tájékoztató fórumok 2) „Szigetmentes” programok	1) Önkormányzat 2) DOMINO Közhasznú Alapítvány, József Attila Községi Ház és Könyvtár
Fogyatékkal élők	1) Fizikai- és infokommunikációs akadálymentesítés – óvoda, iskola, önkormányzat épülete 2) Közterületek akadálymentesítése (játszótér, park, járda)	1) Pályázati figyelés, pályázat benyújtása – annak keretében akadálymentesítés megvalósítása – Önkormányzat, óvoda, iskola 2) Pályázati figyelés, pályázat benyújtása – annak keretében akadálymentesítés megvalósítása - önkormányzat

Jövőképünk

Fontos számunkra, hogy a **mélyszegénységben** élők magasabb foglalkoztatásának elérése csökkentse az élethelyzetükből adódó hátrányokat, továbbá, hogy a szerény körülmények között élő családok gyermeki számára is biztosított legyen a szakemberek által koordinált felzárkóztatási, fejlesztési programokhoz való hozzáférés. A szociális juttatásokhoz való hozzáférés biztosított.

Kiemelt területként kezeljük a hátrányos helyzetű **gyermekkel** és családjukkal foglalkozó szakemberek felkészültségét, a jogszabály-változásokat követő naprakészségét, munkájuk során jól használható kompetenciák fejlesztését. Támogatjuk a lemorzsolódásban veszélyeztetett tanulók mentorálását, részükre fejlesztő, felzárkóztató foglalkozások szervezését, a gyermekek szabadidős tevékenységét és foglalkozásait segítő játékok és készségfejlesztő eszközök beszerzésére irányuló terveket.

Folyamatosan odafigyelünk településünk **idős** lakosai által képviselt értékekre, elszigetelődésük kivédésére, szabadidős közösségi programokba való bevonásukra, generációs rendezvényeken való aktív részvételük feltételeinek megteremtésére.

Elengedhetetlennek tarjuk a gyermekét egyedül nevelő szülőket, vagy több gyermeket nevelő család esetében az érintettek körének széleskörű tájékoztatását, továbbá a gyermekük mellett egyedüli szülőként helytálló **nők** szabadidős közösségi programokba való bevonását.

Különös figyelmet fordítunk a **fogyatékkal élők** érdekében az esélyegyenlőségi feltételek - fizikai- és infokommunikációs akadálymentesítés – biztosítására.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Bevonás a közfoglalkoztatásba
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken - nyilvántartott álláskeresők száma 2008-tól 2012-ig 56 főről 84 főre emelkedett, a pályakezdő álláskeresők száma 22 főről 35 főre emelkedett
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása Rövid: célcsoport elérése Közép: álláskeresők bevonása a közfoglalkoztatásba – átmeneti egzisztenciális problémáik csökkentése Hosszú: tartós munkanélküliek számának csökkentése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. szükséglet- és igényfelmérés 2. erőforrások- és lehetőségek felmérése 3. kapcsolatfelvétel a Munkaügyi Központtal – közfoglalkoztatás, képzés 4. munkaerő-piaci integráció elősegítése
Résztvevők és felelős	Zsombó Nagyközség Önkormányzata
Partnerek	Munkaügyi Központ
Határidő(k) pontokba szedve	Szükséglet- és igényfelmérés: 2013.12.31 Erőforrások- és lehetőségek felmérése: 2013.12.31 Kapcsolatfelvétel a Munkaügyi Központtal (közfoglalkoztatás,képzés) 2013.12.31 Munkaerő-piaci integráció elősegítése: 2014.03.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: célcsoport elérése legalább 50 %-ban Közép: Munka- és/vagy képzési szerződés Hosszú: foglalkoztatás fenntartása 3 fő részére legalább 3 hónapig
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi-erőforrás hiánya
Szükséges erőforrások	Humánerőforrás a szervezéshez, koordináláshoz (önkormányzat) Anyagi fedezet (1,5 mFt)

Intézkedés címe:	Személyiségfejlesztő csoportok általános- és középiskolások számára
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése - pályakezdő álláskeresők száma 2008-tól 2012-ig 14-ről 35 főre nőtt – hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Szociális- és gyermekjóléti szolgáltatások bővítése – felzárkóztató- és fejlesztő programok szervezése 1) Rövid: Fejlesztési-, felzárkóztatósi programok tervezése, igényfelmérés 2) Közép: Fejlesztési-, felzárkóztatósi programok szervezése – pályázatok keresése a megvalósításhoz 3) Fejlesztési-, felzárkóztatósi programok megvalósítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Fejlesztési-, felzárkóztatósi programok tervezése, igényfelmérés 2. Fejlesztési-, felzárkóztatósi programok szervezése – pályázatok keresése a megvalósításhoz 3. Fejlesztési-, felzárkóztatósi programok megvalósítása
Résztvevők és felelős	Gyermekjóléti Szolgálat
Partnerek	Zsombó Nagyközség Önkormányzata
Határidő(k) pontokba szedve	1. Fejlesztési-, felzárkóztatósi programok tervezése, igényfelmérés – 2013.09.30. 2. Fejlesztési-, felzárkóztatósi programok szervezése – pályázatok keresése a megvalósításhoz – 2013.10.31. 3. Fejlesztési-, felzárkóztatósi programok megvalósítása – 2013.12.31
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: kérdőíves felmérés motivációkról, szükségletekről, tematika kidolgozása Közép: Fejlesztési- és felzárkóztatósi tematika Hosszú: foglalkozásokról beszámoló, jelenléti ívek
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Humán erőforrás kapacitásának hiánya
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás - foglalkozásvezetők

Intézkedés címe:	Segítség a segítőknek
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi-, család széteséséből-, a nevelés-, gondozás, törődés és szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett, emellett folyamatosan emelkedik a hátrányos helyzetű- és az SNI gyermekek száma az iskolában.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében. Rövid: továbbképzési lehetőségek keresése Közép: továbbképzéseken való részvétel Hosszú: a tanultak integrálása a gyermekekkel való foglalkozás során
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1) Továbbképzési lehetőségek keresése 2) Továbbképzéseken való részvétel 3) A tanult ismeretek integrálása a gyermekekkel való munka során
Résztvevők és felelős	Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai
Partnerek	Továbbképző Intézetek
Határidő(k) pontokba szedve	1) Továbbképzési lehetőségek keresése – 2013.12.31 2) Továbbképzéseken való részvétel – 2014.06.30 3) A tanult ismeretek integrálása a gyermekekkel való munka során – 2014.12.31
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: jelentkezési lap továbbképzésre Közép: továbbképzésen való részvételt igazoló oklevél, tanúsítvány Hosszú: munka eredményességét és hatékonyságát igazoló fejlődés a gyermekek esetében
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem indul megfelelő képzés adott területen Pénzügyi-erőforrás hiánya
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás – 1 fő Pénzügyi erőforrás: 70 eFt

Intézkedés címe:	Felzárkóztató foglalkozások
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Jellemzően a HH és HHH tanulók közül kerülnek ki az évismétlők
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A lemorzsolódásban veszélyeztetett tanulók mentorálása, részükre fejlesztő-, felzárkóztató foglalkozások szervezése és megvalósítása. Rövid: szükségletfelmérés osztályfőnökök és Tanulási Képességet Vizsgáló Bizottság koordinálásával Közép: fejlesztő feladatlapok kidolgozása Hosszú: fejlesztő- és felzárkóztató foglalkozások szervezése és megvalósítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. szükségletfelmérés az osztályfőnökök közreműködésével 2. kapcsolatfelvétel a Tanulási Képességet Vizsgáló Bizottsággal 3. A Bizottság bevonása a felmérésbe 4. fejlesztő feladatlapok kidolgozása 5. fejlesztő- és felzárkóztató foglalkozások szervezése és megvalósítása 6. értékelés
Résztvevők és felelős	Szent Imre Katolikus Általános Iskola
Partnerek	Tanulási Képességet Vizsgáló Bizottság, gyógypedagógus
Határidő(k) pontokba szedve	1. szükségletfelmérés az osztályfőnökök közreműködésével – 2013.09.30. 2. kapcsolatfelvétel a Tanulási Képességet Vizsgáló Bizottsággal – 2013. 10.15. 3. A Bizottság bevonása a felmérésbe – 2013.10.31 4. fejlesztő feladatlapok kidolgozása – 2013.10.31 5. fejlesztő- és felzárkóztató foglalkozások szervezése és megvalósítása – 2014.06.15. 6. értékelés – 2014.06.30
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: szükségletfelmérés – tesztlapok, Bizottság véleménye Közép: fejlesztő feladatlapok Hosszú: értékelés dokumentumai
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Humánerőforrás kapacitásának hiánya
Szükséges erőforrások	Humánerőforrás-igény

Intézkedés címe:	Szabadidős eszközök beszerzése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nincsenek a Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálatnál olyan eszközök, melyek a gyermekek szabadidős tevékenységét vagy esetlegesen tanulásukat segítik (szabadidős-, társas- és fejlesztő játékok)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A szabadidő hasznos eltöltését, a tanulást segítő eszközök beszerzése Rövid: igényfelmérés, pályázat keresése Közép: pályázat megírása Hosszú: pályázat megnyerése esetén az eszközök beszerzése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1) igényfelmérés, pályázat keresése 2) pályázat megírása 3) pályázat megnyerése esetén az eszközök beszerzése
Résztvevők és felelős	Gyermekjóléti Szolgálat
Partnerek	Zsombó Nagyközség Önkormányzata, pályázatíró, menedzsment
Határidő(k) pontokba szedve	1) igényfelmérés, pályázat keresése – 2013.12.31 2) pályázat megírása – 2013.03.30 3) pályázat megnyerése esetén az eszközök beszerzése – 2013.08.30
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	- igényfelmérő lap - pályázati dokumentáció - vásárolt eszközök Rövid: igényfelmérés, pályázat keresése – igényfelmérő lapok Közép: pályázat megírása – pályázati dokumentáció Hosszú: pályázat megnyerése esetén az eszközök beszerzése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi erőforrás hiánya – pályázat nemléte vagy sikertelensége esetén
Szükséges erőforrások	Pénzügyi erőforrás – 1 mFt

Intézkedés címe:	„Őszike” program
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nagy a veszélye a településen az idősek elszigetelődésének, magas az egyedül élők aránya, mely erősíti a magányosság tényét, az izoláltság kialakulását
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A függetlenség megőrzésének tiszteletben tartásával az idősek aktivitásának buzdítása számukra szervezett közösség programokkal, szolgáltatásokkal. Rövid: kapcsolatfelvétel a célcsoport tagjaival, igényfelmérés Közép: programokra partnerszervezetek bevonása, források felkutatása (pl.pályázatok) Hosszú: időseknek szervezett közösségépítő programok megvalósítása, szolgáltatások biztosítása számukra - értékelés
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Kapcsolatfelvétel, igényfelmérés 2. Partnerszervezetek bevonása, források felkutatása 3. Közösségépítő programok megvalósítása, szolgáltatások biztosítása számukra 4. Értékelés
Résztvevők és felelős	Szivárvány Zsombói Nagycsaládosok Egyesülete, József Attila Községi Ház és Könyvtár
Partnerek	Zsombó Nagyközség Önkormányzata
Határidő(k) pontokba szedve	1. Kapcsolatfelvétel, igényfelmérés – 2013.09.30. 2. Partnerszervezetek bevonása, források felkutatása – 2013.10.31. 3. Közösségépítő programok megvalósítása, szolgáltatások biztosítása számukra – 2014.06.30 4. Értékelés – 2014.07.31
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: szükséglet- és igényfelmérés – dokumentáció, célcsoport elérése min. 30 %-os Közép: partnerszervezetekkel megállapodás – dokumentáció Hosszú: közösségépítő programok archivált dokumentációja (fotók, jelenléti ívek, beszámolók)
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Humánerőforrás-kapacitás hiánya Programok pénzügyi-forrás hiánya
Szükséges erőforrások	Humánerőforrás a szervezéshez, megvalósításhoz Pénzügyi források a megvalósításhoz (300 eFt)

Intézkedés címe:	„Família” program
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Generációk közötti kommunikáció nehézsége megnehezíti a mindennapok kapcsolattartását (mikro- és tágabb környezetben egyaránt)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Generációs- és családi programok szervezése Rövid: kapcsolatfelvétel a célcsoport tagjaival, igényfelmérés Közép: programokra partnerszervezetek bevonása, források felkutatása (pl.pályázatok) Hosszú: családoknak, különböző korosztályoknak egy időben, egyhelyen szervezett közösségépítő programok megvalósítása, szolgáltatások biztosítása számukra - értékelés
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Kapcsolatfelvétel, igényfelmérés 2. Partnerszervezetek bevonása, források felkutatása 3. Közösségépítő programok megvalósítása, szolgáltatások biztosítása számukra 4. Értékelés
Résztvevők és felelős	DOMINO Közhasznú Alapítvány, József Attila Községi Ház és Könyvtár
Partnerek	Zsombó Nagyközség Önkormányzata
Határidő(k) pontokba szedve	1. Kapcsolatfelvétel, igényfelmérés – 2013.09.30. 2. Partnerszervezetek bevonása, források felkutatása – 2013.10.31. 3. Közösségépítő programok megvalósítása, szolgáltatások biztosítása számukra – 2014.06.30 4. Értékelés – 2014.07.31
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	Rövid: szükséglet- és igényfelmérés – dokumentáció, célcsoport elérése min. 30 %-os Közép: partnerszervezetekkel megállapodás – dokumentáció Hosszú: közösségépítő programok archivált dokumentációja (fotók, jelenléti ívek, beszámolók)
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Humánerőforrás-kapacitás hiánya Programok pénzügyi-forrás hiánya
Szükséges erőforrások	Humánerőforrás a szervezéshez, megvalósításhoz Pénzügyi források a megvalósításhoz (300 eFt)

Intézkedés címe:	Tájékoztató fórumok
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A gyermekét egyedül nevelő szülő, vagy több (sok) gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Szociális-, gyermekjóléti szolgáltatások célzott lehetőségeiről, családtámogató pályázati lehetőségekről széleskörű tájékoztatás Rövid: igénybe vehető szolgáltatások, családtámogató pályázatok felkutatása, célcsoport- és igényeik felmérése Közép: az igénybe vehető szolgáltatásokról, pályázatokról tájékoztató szakemberek felkeresése, velük megállapodás Hosszú: tájékoztató előadások, interaktív fórumok megvalósítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1.Szükséglet- és igényfelmérés, pályázatok- és igénybevehető családtámogatási szolgáltatások felkutatása 2. Tájékoztató előadás megtartására szakemberek felkérése 3. Tájékoztató előadások, interaktív fórumok megvalósítása
Résztvevők és felelős	Zsombó Nagyközség Önkormányzata
Partnerek	József Attila Községi Ház és Könyvtár
Határidő(k) pontokba szedve	1.Szükséglet- és igényfelmérés, pályázatok- és igénybe vehető családtámogatási szolgáltatások felkutatása – 2013.09.30. 2. Tájékoztató előadás megtartására szakemberek felkérése – 2013.10.30 3. Tájékoztató előadások, interaktív fórumok megvalósítása – 2014.06.30
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: igénybe vehető szolgáltatások, családtámogató pályázatok felkutatása, célcsoport- és igényeik felmérésének dokumentációja, célcsoport elérése legalább 50 %-ban Közép: az igénybe vehető szolgáltatásokról, pályázatokról tájékoztató szakemberek felkeresése – megállapodási dokumentáció Hosszú: tájékoztató előadások, interaktív fórumok megvalósítása – archiválás dokumentumai (fotók, jelenléti ívek, beszámolók), igénybe vett szolgáltatások eredményei
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Humán erőforrás hiánya – szervezés, megvalósítás során Pénzügyi források hiánya
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás Pénzügyi források (200.000 Ft)

Intézkedés címe:	„Szigetmentes” programok
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Gyermekeket egyedül nevelők nők esetében a magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, de az családi konfliktusokhoz is vezethet, vagy elszigeteltté válhatnak
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Egyedülálló szülők-, gyermekeket egyedül nevelő nők számára szabadidős programok szervezése az izoláltság, a kirekesztettség kivédése érdekében. Rövid: kapcsolatfelvétel a célcsoport tagjaival, igényfelmérés Közép: programokra partnerszervezetek bevonása, források felkutatása (pl.pályázatok) Hosszú: gyermekeket egyedül nevelő nőknek közösségépítő programok megvalósítása számukra - értékelés
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Kapcsolatfelvétel, igényfelmérés 2. Partnerszervezetek bevonása, források felkutatása 3. Közösségépítő programok megvalósítása, szolgáltatások biztosítása számukra 4. Értékelés
Résztvevők és felelős	DOMINO Közhasznú Alapítvány, József Attila Községi Ház és Könyvtár
Partnerek	Zsombó Nagyközség Önkormányzata
Határidő(k) pontokba szedve	1. Kapcsolatfelvétel, igényfelmérés – 2013.11.30 2. Partnerszervezetek bevonása, források felkutatása – 2014.01.30 3. Közösségépítő programok megvalósítása, szolgáltatások biztosítása számukra – 2014.05.30 4. Értékelés – 2014.06.30
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	Rövid: szükséglet- és igényfelmérés – dokumentáció, célcsoport elérése min. 30 %-os Közép: partnerszervezetekkel megállapodás – dokumentáció Hosszú: közösségépítő programok archivált dokumentációja (fotók, jelenléti ívek, beszámolók)
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Humán erőforrás-kapacitás hiánya Pénzügyi források hiánya
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás a szervezéshez, megvalósításhoz Pénzügyi forrás: 300.000 Ft

Intézkedés címe:	Fizikai- és infokommunikációs akadálymentesítés – óvoda, iskola, önkormányzat épülete
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A középületek nem- vagy nem teljesen akadálymentesek – óvoda, iskola, polgármesteri hivatal
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Szükségleteknek megfelelő akadálymentesítés nem kielégítő az oktatási-nevelési intézményekben, illetve a polgármesteri hivatalban. Rövid: épület felmérése, pénzügyi erőforrás felmérés, kutatás Közép: építési tervek, szakhatósági engedélyek beszerzése, pályázat megírása, támogató szerződés megkötése Hosszú: fizikai- és infokommunikációs akadálymentesítés megvalósítása, fogyatékkal élők szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek növelése, esélyegyenlőségének biztosítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1) pénzügyi erőforrás felmérés, kutatás 2) tervezés, engedélyek beszerzése, pályázat megírása, szerződés kötése 3) fizikai- és infokommunikációs akadálymentesítés megvalósítása
Résztvevők és felelős	Zsombó Nagyközség Önkormányzata, Szent Imre Katolikus Általános Iskola, Nefelejcs Katolikus Óvoda
Partnerek	Közreműködő Szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	1) pénzügyi erőforrás felmérés, kutatás – 2014.05.30 2) tervezés, engedélyek beszerzése, pályázat megírása, szerződés kötése – 2014.09.30 3) fizikai- és infokommunikációs akadálymentesítés megvalósítása – 2014.12.31
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1) Az épületen belüli lehetőségek felmérése, tervek készítése 2) A teljesítés megvalósításához szükséges pénzügyi források biztosítása, pénzügyi jelentés, pályázati dokumentáció, megvalósulási tervek 3) megvalósult fizikai- és infokommunikációs akadálymentesítési beruházások
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi erőforrások hiánya
Szükséges erőforrások	Pénzügyi erőforrások – 100.000.000 Ft

Intézkedés címe:	Közterületek akadálymentesítése (játszótér, park, járda)
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A közterületek, járdák, parkok, parkolók, játszóterek a fogyatékkal élők számára nem jól használhatóak, a fizikai akadálymentesítés nem megoldott
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Szükségleteknek megfelelő akadálymentesítés kialakítása a közterületeken Rövid: terület felmérése, pénzügyi erőforrás felmérés, kutatás Közép: építési tervek, szakhatósági engedélyek beszerzése, pályázat megírása, támogató szerződés megkötése Hosszú: fizikai akadálymentesítés megvalósítása, fogyatékkal élők szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek növelése, esélyegyenlőségének biztosítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1) pénzügyi erőforrás felmérés, kutatás 2) tervezés, engedélyek beszerzése, pályázat megírása, szerződés kötése 3) fizikai akadálymentesítés megvalósítása
Résztvevők és felelős	Zsombó Nagyközség Önkormányzata
Partnerek	Közreműködő Szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	1) pénzügyi erőforrás felmérés, kutatás – 2014.05.30 2) tervezés, engedélyek beszerzése, pályázat megírása, szerződés kötése – 2014.09.30 3) fizikai akadálymentesítés megvalósítása – 2014.12.31
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1) Az épületen belüli lehetőségek felmérése, tervek készítése 2) A teljesítés megvalósításához szükséges pénzügyi források biztosítása, pénzügyi jelentés, pályázati dokumentáció, megvalósulási tervek 3) megvalósult fizikai akadálymentesítési beruházások
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi erőforrások hiánya
Szükséges erőforrások	Pénzügyi erőforrások – 30.000.000 Ft

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetés eiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Bevonás a közfoglalkoztatásba	Emelkedik az álláskereső, ill. pályakezdő álláskereső száma	További helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása	Közfoglalkoztatási terv	képzés, foglalkoztatás	Zsombó Nagyközség Önkormányzata	2014.03.30	Minimum 3 hónapig tartó foglalkoztatás	képzés, tanácsadás, pénzügyi forrás	folyamatos
2	Személyiségfejlesztő csoportok működtetése	Hátrányos helyzetű generációkon keresztüli átöröklődése	Felzárkóztatási, fejlesztési programok megvalósítása	Gyermekjóléti Szolgálat szakmai program	Fejlesztési- és felzárkóztatási program megvalósítása fiatalok számára	Gyermekjóléti Szolgálat	2013.12.31	Megvalósult felzárkóztató, fejlesztő programok	fejlesztő programok foglalkozásainak vezetése, pénzügyi forrás	folyamatos
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Segítség a segítőknél	A nevelés-, gondozás, törődés és szeretet hiányából adódó veszélyeztettség megemeltetése	Hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése	Gyermekjóléti Szolgálat szakmai program	képzés	Gyermekjóléti Szolgálat	2014.12.31	megvalósult továbbképzések,	továbbképzések léte, pénzügyi forrás	folyamatos
2	Felzárkóztató foglalkozások	Jellemzően a HH és HHH tanulók közül	Lemorzsolódásban veszélyeztetet	Pedagógiai Program, Közoktatási	fejlesztő foglalkozások	SZIKAI	2014.06.30	fejlesztésben részt vett diákok száma	pénzügyi forrás, humán erőforrás	folyamatos

		kerülnek ki az évismétők	t tanulók mentorálása	Esélyegyenlős égi Program					ás foglalkozásvez ető	
3	Szabadidős eszközök beszerzése	A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatnál nincsenek olyan eszközök, mellyel a gyermekek szabadidős tevékenységét segítenék	Szabadidő hasznos eltöltését, a tanulást segítő eszközök beszerzése	Gyermekjóléti Szolgálat szakmai program	szabadidős tevékenységek	Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat	2013.08.30	beszerzésre került eszközök	pénzügyi forrás	folyamatos
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Tájékoztató forumok	Gyermekek egyedül nevelő-, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatásokr ól, családtámogat ó pályázatok lehetőségéről tájékoztató forum	Szociális szolgáltatási terv	tájékoztató forumok	Zsombó Nagyközség Önkormányzat a	2014.06.30	megvalósult forumok, tájékoztató előadások	humán erőforr ás - előadó	folyamatos
2	„Szigetmentes ” programok	A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, hanem mindez családi konfliktusokho z is vezethet	Szabadidős, közösségépítő programok szervezése	Egészségfejles ztési Program	s	Szivárvány Zsombói Nagycsaládoso k Egyesülete, JAKHK	2014.06.30	közösségépítő programok	humán erőforr ás - programvezet ő, szervezés, pénzügyi forrás	folyamatos
IV. Az idősek esélyegyenlősége										

1	„Őszike” program	Nagy veszélyeztetés az idősek elszigetelődésének, magas az egyedül élők aránya	Aktivitás, a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése	Egészségfejlesztési Program	közösségépítés	JAKH, DOMINO Közhasznú Alapítvány	2014.07.31	közösségépítő programok	humán erőforrás – programvezető, szervezés, pénzügyi forrás	folyamatos
2	„Família” program	Generációk közötti kommunikáció nehézségei	Generációs- és családi programok szervezése	Egészségfejlesztési Program	közösségépítés	JAKH, DOMINO Közhasznú Alapítvány	2014.07.31	közösségépítő programok	humán erőforrás – programvezető, szervezés, pénzügyi forrás	folyamatos
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Fizikai- és infokommunikációs akadálymentesítés a középületekben	A középületek nem-, vagy nem teljesen akadálymentesek	Pályázati segítséggel középületek akadálymentesítésének megoldása	Intézkedési Terv, Településrendezési terv	akadálymentesítés	Zsombó Nagyközség Önkormányzata	2014.12.31	100 %-os akadálymentesített épületek	pénzügyi forrás	folyamatos
2	Közterületek akadálymentesítése	A közterületek, járdák, parkok, parkolók, játszótérek a fogyatékkal élők számára nem jól használhatóak, a fizikai akadálymentesítés nem megoldott	Szükségletek megfelelő akadálymentesítés kielégítő a közterületeken	Intézkedési Terv, Településrendezési terv	akadálymentesítés	Zsombó Nagyközség Önkormányzata	2014.12.31	100 %-os akadálymentesített közterület	pénzügyi forrás	folyamatos

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri továbbá intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

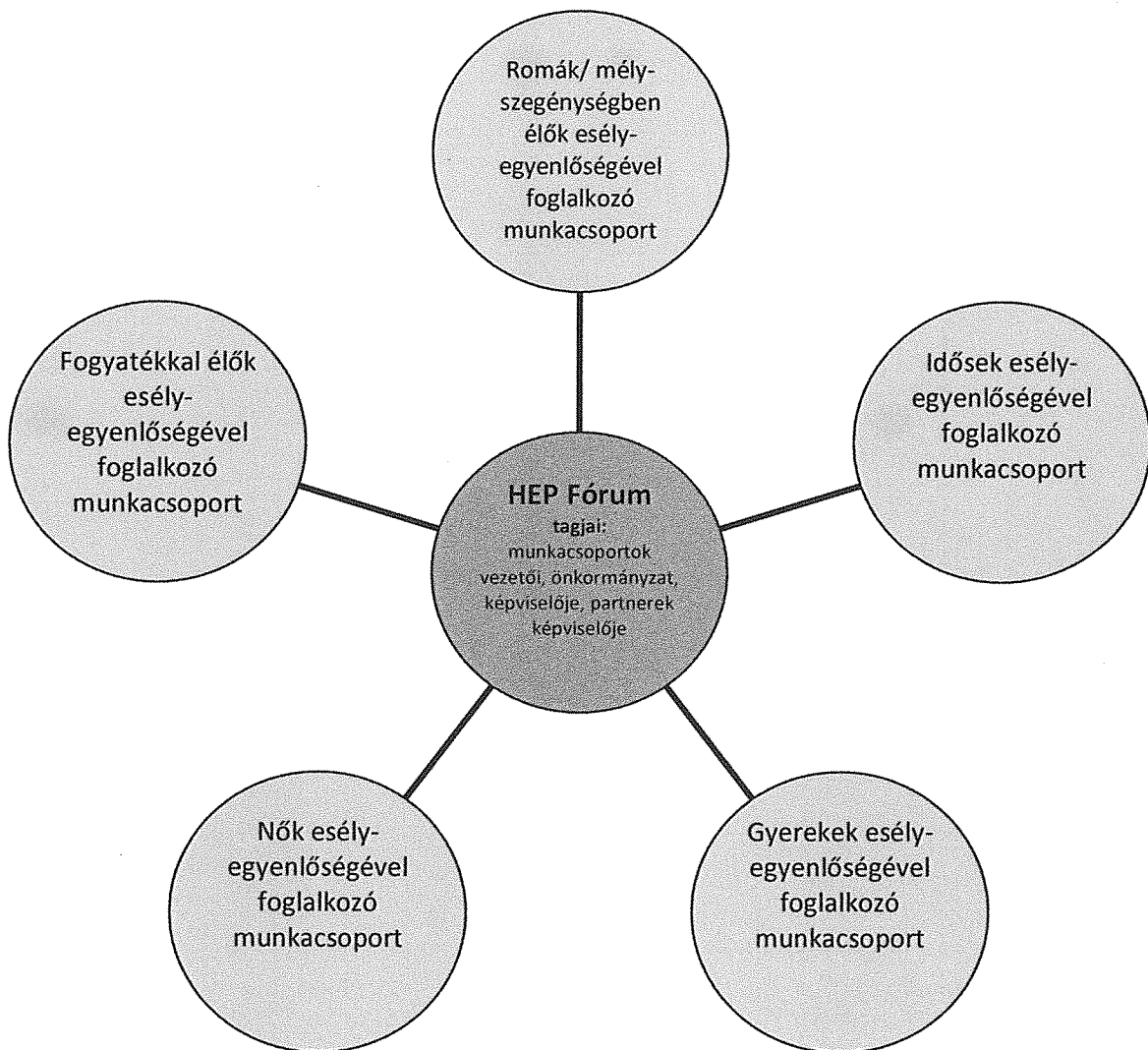
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórumnak a Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében az alábbi feladatokat kell elvégezni:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások két évente történő felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Gyuris Zsolt polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
- Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
- Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének (Csányiné Barna Klára) feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető – felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

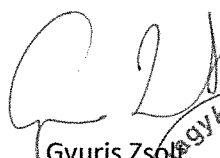
I. Zsombó Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Zsombó Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) 2013. június 27-én tartott ülésén megvitatta és ...¹³⁹.../2013. (VI. 27) számú határozatával elfogadta.

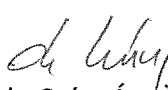
Mellékletek:

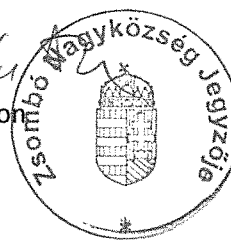
- Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítését segítő táblázatok
- Intézkedési terv

Zsombó, 2013. június 27.

Gyuris Zsolt
polgármester

dr. Csúcs Áron
jegyző

A Zsombó Nagyközség Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Zsombói Polgármesteri Hivatal
6792 Zsombó, Alkotmány u. 3.
Telefon: 62/595-555
web: www.zsombo.hu
e-mail: polghiv@zsombo.hu

Dátum: Zsombó, 2013.június 27.

DOMINÓ
Közhasznú Alapítvány
6792 Zsombó, Kodály u. 18.
Adószám: 18282388-1-06

Domonkos Anna
Partner aláírás

SZIVÁRVÁNY
ZSOMBÓI NAGYCsaládOSOK
EGYESÜLETE
Zsombó, Alkotmány u. 1. sz.
Adószám: 18460935-1-06

Dátum: Zsombó, 2013.június

Szűcs László
Partner aláírás

Dátum: Zsombó, 2013.június

Hölgyi
Partner aláírás

Szegedi Kistérség Többcélú Társulás
Egyesített Szociális Intézmény
Zsombó Szociális Alapszolgáltatási Központ
6792 Zsombó, Alkotmány u. 6.

Dátum: Zsombó, 2013.június

Jócsák
Partner aláírás

Dátum: Zsombó, 2013.június

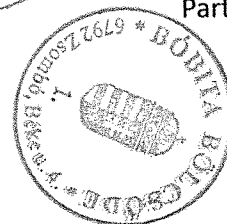
Zsolt
Partner aláírás

Dátum: Zsombó, 2013.június

Horváth Zsuzsa
Partner aláírás

Dátum: Zsombó, 2013.június

Horváth Zsuzsa
Partner aláírás

K I V O N A T

Zsombó Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 2013. június 27-én megtartott ülésének jegyzőkönyvéből.

Zsombó Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 139/2013. (VI.27.)

Kt. határozata

Tárgy: Zsombó Nagyközség Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programjának elfogadása

HATÁROZAT

Zsombó Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testülete (továbbiakban: Képviselő-testület) megtárgyalta a tárgyi előterjesztést és a következő határozatot hozza:

- 1.) A Képviselő-testület 2013. július 1-től 2018. június 30-ig terjedő időszakra érvényes települési esélyegyenlőségi programjának jelen határozat mellékletét képező változatát elfogadja, azt megvalósíthatónak ítéli.
- 2.) A Képviselő-testület felkéri dr. Csúcs Áron jegyzőt, hogy Zsombó Nagyközség Esélyegyenlőségi Programjának kötelező – jogszabályban meghatározott időközönkénti – felülvizsgálatát készítse elő.

Határidő: azonnal

Felelős: dr. Csúcs Áron jegyző

A határozatról értesítést kap:

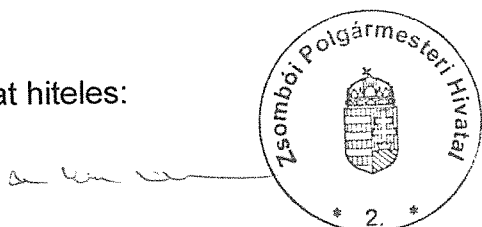
- 1) Gyuris Zsolt polgármester
- 2) dr. Csúcs Áron jegyző
- 3) Zsótérné Makra Ibolya adó-, pénzügyi- és gazdálkodási csoportvezető
- 4) Csányiné Barna Klára esélyegyenlőségi előadó
- 5) Irattár

K. m. f.

Gyuris Zsolt sk
polgármester

dr. Csúcs Áron sk
jegyző

A kivonat hiteles:

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyszíntelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
1	"Őszike" program	Nagy a veszélye a településen az idősök elszigetelődésének magas az egyedül élők aránya, mely erősíti a magányosság tényét, az izoláltság kialakulását	A függetlenség megőrzésének tiszteletben tartásával az idősök aktivitásának buzdítása számukra szervezett közösség programokkal, szolgáltatásokkal.	Zsombó Nagyközség Önkormányzatának Egészségfejlesztési Programja	Közösségépítés	Szivárvány Zsombói Nagycsaládosok Egyesülete, DOMINO Közhazsnú Alapítvány, József Attila Községi Ház és Könyvtár	2014.07.31.	közösségépítő programok	humánerőforrás - programszervező, pénzügyi erőforrás	folyamatos
2	Fizikai- és infokommunikációs akadálymentesítés a középületekben	A középületek nem-, vagy nem teljesen akadálymentesek	Szükségleteknek megfelelő akadálymentesítés nem kielégítő az oktatási-nevelési intézményekben, illetve a polgármesteri hivatalban.	Intézkedési Terv, Településrendezési Terv	akadálymentesítés	Zsombó Nagyközség Önkormányzata	2014.12.31.	100 %-ban akadálymentesített középületek	pénzügyi forrás	folyamatos
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Bevonás a közfoglalkoztatásba	Szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken - nyilván tartott álláskeresők száma 2008-tól 2012-ig 56 főről 84 főre emelkedett, a pályakezdő álláskeresők száma 22 főről 35 főre emelkedett	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása Rövid: célcsoport elérése Közép: álláskeresők bevonása a közfoglalkoztatásba - átmeneti egzisztenciális problémáik csökkentése Hosszú: tartós munkanélküliek számának csökkentése	Közfoglalkoztatási terv	Képzés, foglalkoztatás	Zsombó Nagyközség Önkormányzata	2014.03.30.	Minimum 3 hónapig tartó foglalkoztatás érintettenként	képzés, tanácsadás, pénzügyi erőforrás	folyamatos
2	Személyiségfejlesztő csoportok általános- és középiskolások számára	Hátrányos helyzetű generációkon keresztüli átöröklődése - pályakezdő álláskeresők száma 2008-tól 2012-ig 14-ről 35 főre nőtt - hátrányos helyzetű generációkon keresztüli átöröklődése	Szociális- és gyermekjóléti szolgáltatások bővítése - felzárkóztató- és fejlesztő programok szervezése	Gyermekjóléti Szolgálat Szakmai Program	Fejlesztési- és felzárkóztatói program megvalósítása fiatalok számára	Gyermekjóléti Szolgálat	2013.12.31.	megvalósult továbbképzések	továbbképzések léte, pénzügyi forrás	folyamatos
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Segítség a segítőknak	A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi-, család széteséséből-, a nevelés-, gondozás-, törődés és szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett, emellett folyamatosan emelkedik a hátrányos helyzetű- és az SNI gyermekek száma az iskolában.	A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében.	Gyermekjóléti Szolgálat Szakmai Program	továbbképzés	Gyermekjóléti Szolgálat	2014.12.31.	megvalósult továbbképzések	továbbképzések léte, pénzügyi forrás	folyamatos
2	Felzárkóztató foglalkozások	Jellemzően a HH és HHH tanulók közül kerülnek ki az évismétlők	A lemorzsolódásban veszélyeztetett tanulók mentorálása, részükre fejlesztő-, felzárkóztató foglalkozások szervezése és megvalósítása.	Pedagógiai Program, Közoktatási Esélyegyenlőségi Program	Évismétlést csökkentő fejlesztő foglalkozások megvalósítása	Szent Imre Katolikus Általános Iskola	2014.06.30.	fejlesztésben részt vett diákok száma	pénzügyi forrás, humán erőforrás- foglalkozásvezető	folyamatos
3	Szabadidős fejlesztő eszközök, játékok beszerzése	Nincsenek a Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálatnál olyan eszközök, melyek a gyermekek szabadidős tevékenységét vagy esetlegesen tanulásukat segítik (szabadidős-,	A szabadidő hasznos eltöltését, a tanulást segítő eszközök beszerzése	Gyermekjóléti Szolgálat Szakmai Program	Szabadidős tevékenységek fejlesztő eszközökkel, játékokkal való bővítése, kiegészítése	Gyermekjóléti Szolgálat	2013.08.30.	beszerzésre került eszközök	pénzügyi forrás	folyamatos

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése társas- és fejlesztő iátékok)	Az intézkedéssel elért kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Tájékoztató fórumok	Gyermekek egyedül nevelő-, vagy több gyermeket nevelő családok esetében a szegénység kockázata magas	Szociális-, gyermekjóléti szolgáltatások célzott lehetőségeiről, családtámogató pályázati lehetőségekről széleskörű tájékoztató előadások és interaktív fórumok keretében	Szociális szolgáltatási terv	tájékoztató előadások, interaktív előadások	Zsombó Nagyközség Önkormányzata	2014.06.30.	megvalósult tájékoztató előadások, fórumok	humán erőforrás előadó	folyamatos
2	"Szigetmentes" programok	A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, hanem mindez családi konfliktusokhoz vezethet	Egyedülálló szülők-, gyermeküket egyedül nevelő nők számára szabadidős programok szervezése az izoláltság, a kirekesztettség kivédése érdekében.	Zsombó Nagyközség Önkormányzatának Egészségfejlesztési Programja	közösségépítés	Szivárvány Zsombói Nagycsaládok Egyesülete, József Attila Községi Ház és Könyvtár	2014.06.30.	közösségépítő programok	humán erőforrás - szervezés, megvalósítás, programvezető, pénzügyi forrás	folyamatos
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	"Familia" program	Generációk közötti kommunikáció nehézsége megnehezíti a mindennapok kapcsolattartását (mikro- és tágabb környezetben egyaránt)	Generációs- és családi programok szervezése	Zsombó Nagyközség Egészségfejlesztési Program	közösségépítés	DOMINO Közhasznú Alapítvány, Szivárvány Zsombói Nagycsaládok Egyesülete, József Attila Községi Ház és Könyvtár	2014.07.31.	közösségépítő programok	humán erőforrás - programszervező, pénzügyi forrás	folyamatos
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Közterületek akadálymentesítése	A közterületek - járdák, parkok, parkolók, játszótérek a fogyatékkal élők számára nem jól használhatóak, a fizikai akadálymentesítés nem megoldott	Szükségleteknek megfelelő akadálymentesítés kialakítása a közterületeken	Intézkedési Terv, Településrendezési Terv	akadálymentesítés	Zsombó Nagyközség Önkormányzata	2014.12.31.	100 %-ban akadálymentesített közterület	pénzügyi forrás	folyamatos

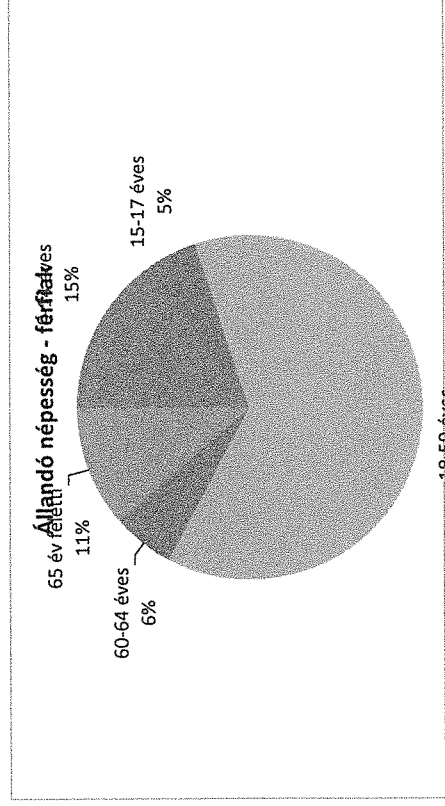
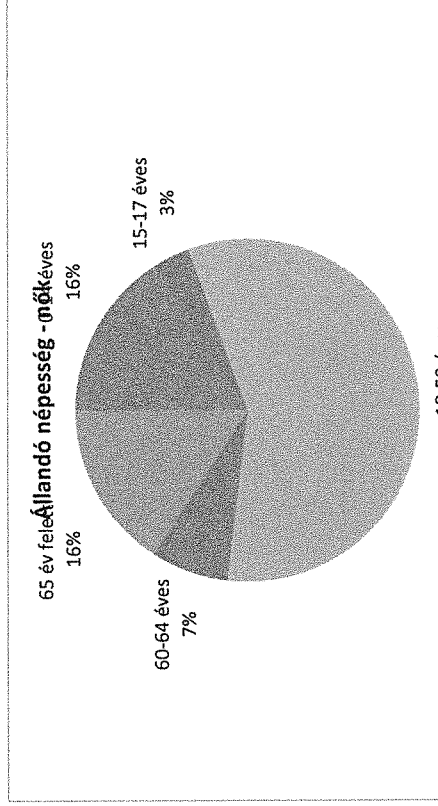
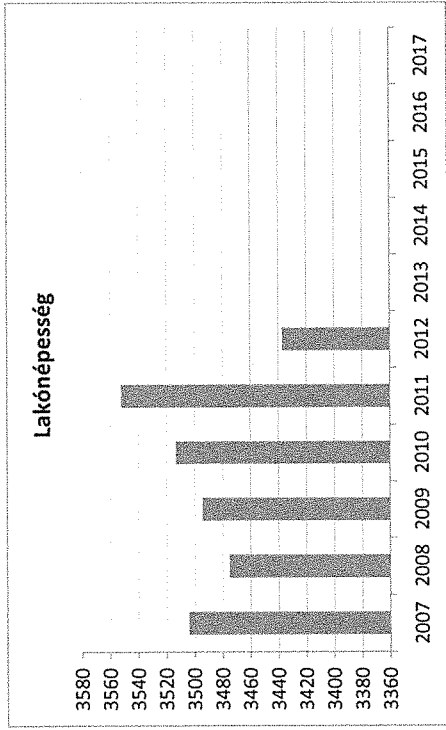
1. számú táblázat - Lakónépesség sz

	Fő	Változás
2007	3504	
2008	3475	99%
2009	3494	101%
2010	3513	101%
2011	3552	101%
2012	3437	97%
2013		0%
2014		#####
2015		#####
2016		#####
2017		#####

2. számú táblázat - Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	1696	1741	3437	49%	51%
0-2 évesek			86		
0-14 éves	263	270	533	49%	51%
15-17 éves	52	81	133	39%	61%
18-59 éves	936	1105	2041	46%	54%
60-64 éves	115	100	215	53%	47%
65 év feletti	257	201	458	56%	44%

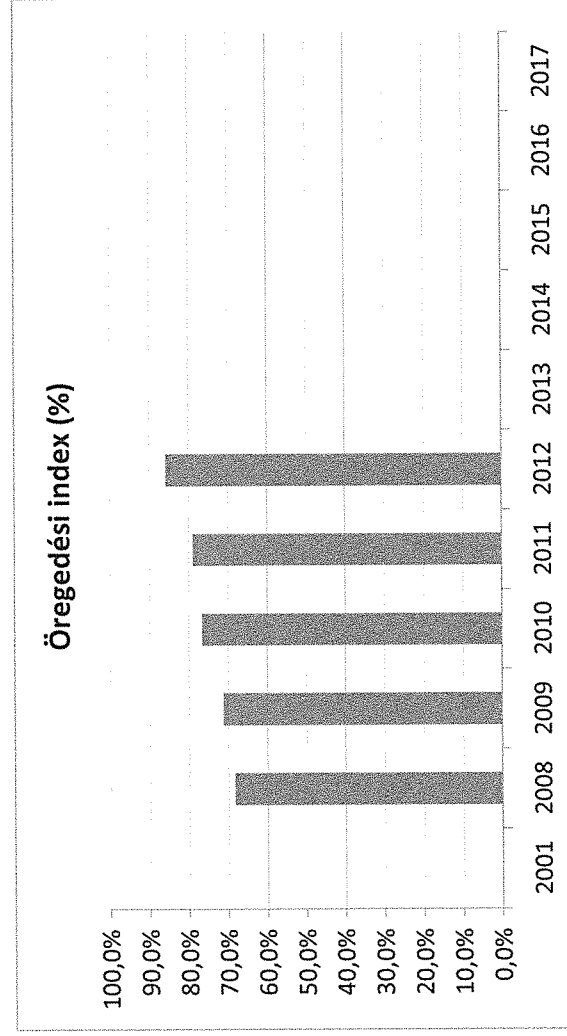
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001			#ZÉRÓOSZTÓ!
2008	407	596	68,3%
2009	410	576	71,2%
2010	431	563	76,6%
2011	438	555	78,9%
2012	457	533	85,7%
2013			#ZÉRÓOSZTÓ!
2014			#ZÉRÓOSZTÓ!
2015			#ZÉRÓOSZTÓ!
2016			#ZÉRÓOSZTÓ!
2017			#ZÉRÓOSZTÓ!

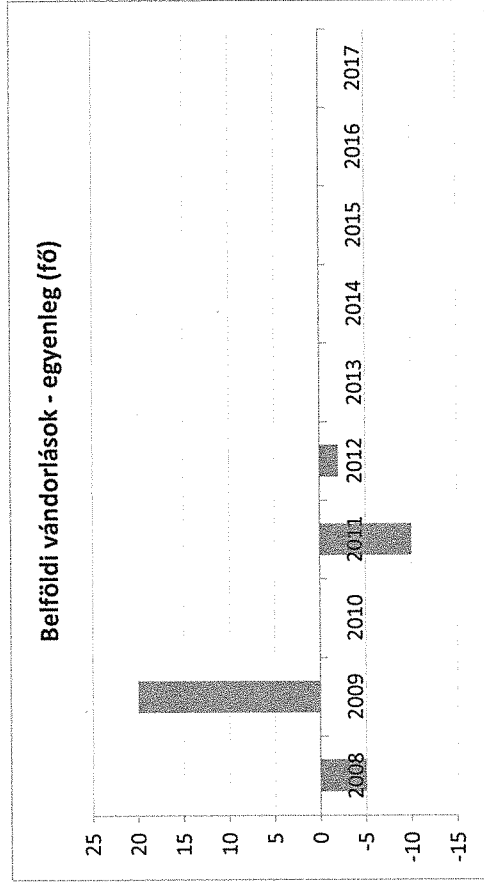
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	91	96	-5
2009	111	91	20
2010	87	87	0
2011	81	91	-10
2012	79	81	-2
2013			0
2014			0
2015			0
2016			0
2017			0

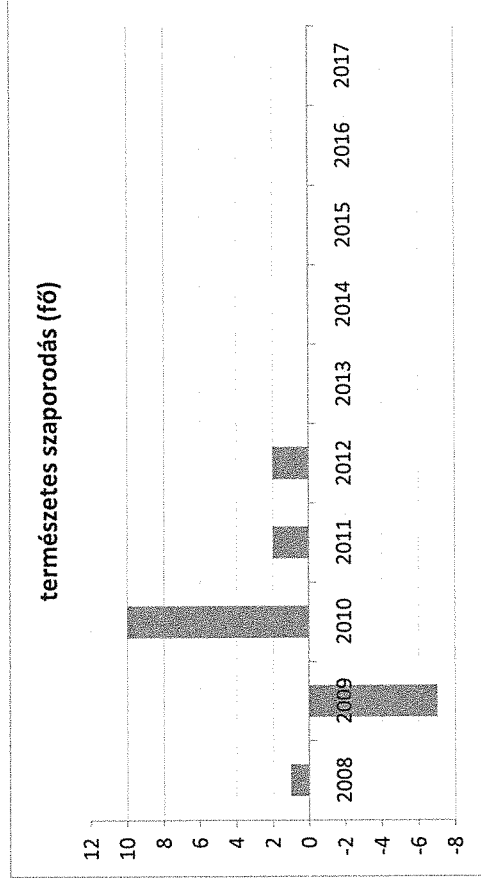
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	éve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	25	24	1
2009	27	34	-7
2010	31	21	10
2011	22	20	2
2012	24	22	2
2013			0
2014			0
2015			0
2016			0
2017			0

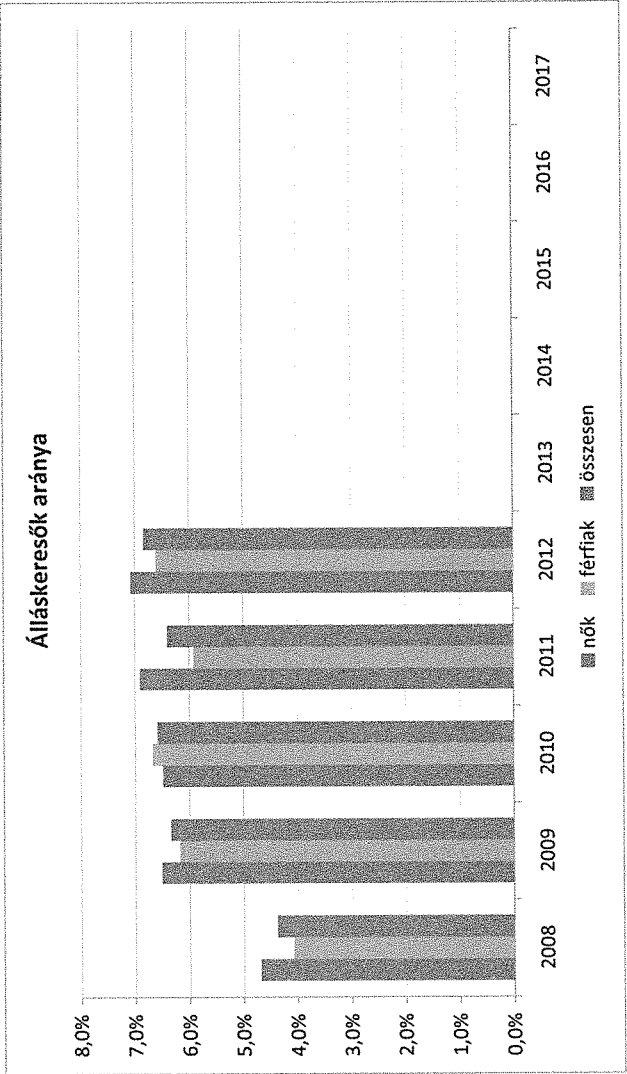
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresőök száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)				nyilvántartott álláskeresőök száma (fő)			
	nő		férfi		összesen		nő	
	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%
2008	1195		1202		2397		56	
2009	1213		1213		2426		79	
2010	1202		1226		2428		78	
2011	1187		1232		2419		82	
2012	1188		1270		2458		84	
2013					0			
2014					0			
2015					0			
2016					0			
2017					0			

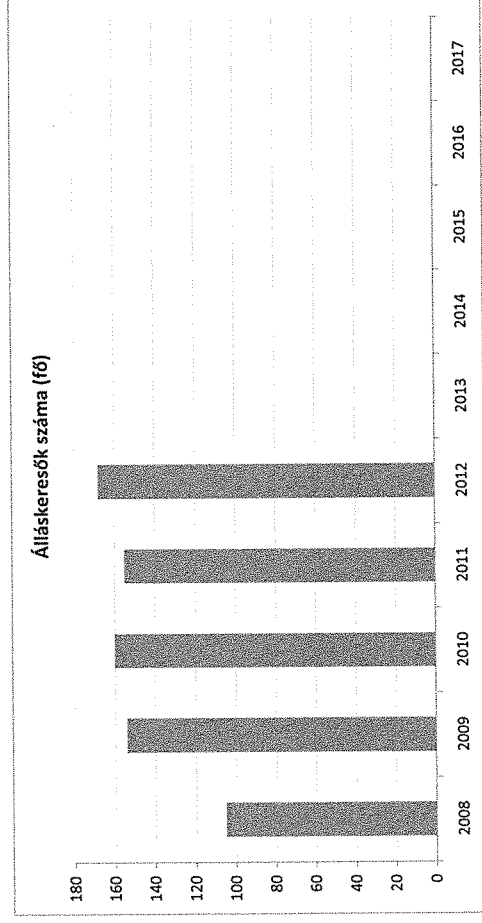
Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélüliek száma korcsoport szerint

nyilvántartott álláskeresők száma		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
összesen		fő	105	154	160	155	168	0	0	0	0
20 éves és fiatalabb	fő	3	3	6	7	9					
	%	2,9%	1,9%	3,8%	4,5%	5,4%					
21-25 év	fő	21	28	25	18	34					
	%	20,0%	18,2%	15,6%	11,6%	20,2%					
26-30 év	fő	9	23	21	12	9					
	%	8,6%	14,9%	13,1%	7,7%	5,4%					
31-35 év	fő	12	17	18	18	12					
	%	11,4%	11,0%	11,3%	11,6%	7,1%					
36-40 év	fő	13	13	16	21	20					
	%	12,4%	8,4%	10,0%	13,5%	11,9%					
41-45 év	fő	15	21	15	24	22					
	%	14,3%	13,6%	9,4%	15,5%	13,1%					
46-50 év	fő	14	23	26	20	23					
	%	13,3%	14,9%	16,3%	12,9%	13,7%					
51-55 év	fő	10	17	22	19	24					
	%	9,5%	11,0%	13,8%	12,3%	14,3%					
56-60 év	fő	7	9	11	14	14					
	%	6,7%	5,8%	6,9%	9,0%	8,3%					
61 év felett	fő	1	0	0	2	1					
	%	1,0%	0,0%	0,0%	1,3%	0,6%					

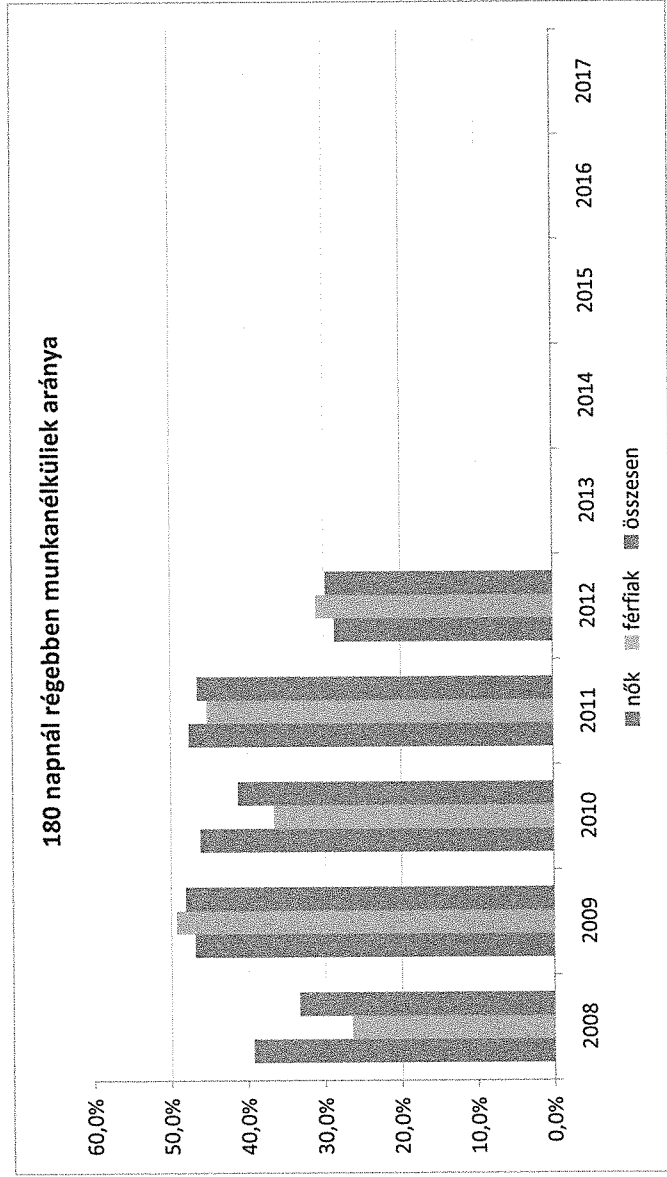
Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/registrált				180 napnál régebben regisztrált munkanélküli			
	fő		fő		fő		%	
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi
2008	56	49	105	22	13	35	39,3%	26,5%
2009	79	75	154	37	37	74	46,8%	49,3%
2010	78	82	160	36	30	66	46,2%	36,6%
2011	82	73	155	39	33	72	47,6%	45,2%
2012	84	84	168	24	26	50	28,6%	31,0%
2013			0			0	#####	#####
2014			0			0	#####	#####
2015			0			0	#####	#####
2016			0			0	#####	#####
2017			0			0	#####	#####

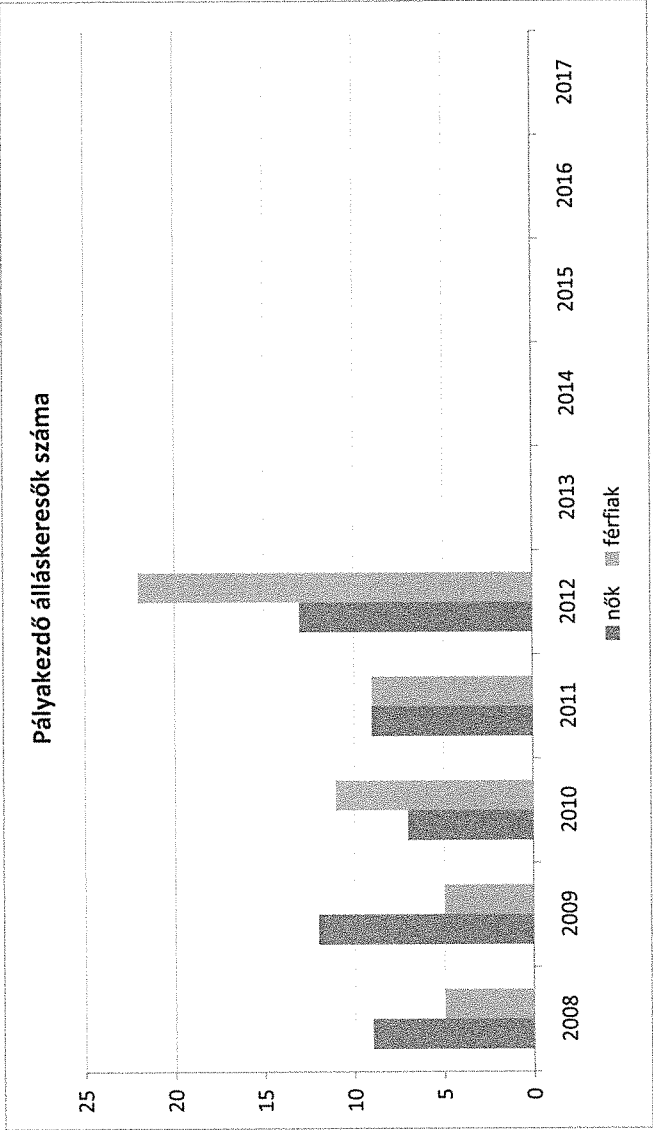
Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma		Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma			
	nő	férfi	összesen		nő	
	fő	fő	fő	%	fő	%
2008	277	250	527	3,2%	9	2,0%
2009	294	287	581	4,1%	12	1,7%
2010	273	306	579	2,6%	7	3,6%
2011	290	324	614	3,1%	9	2,8%
2012	281	317	598	4,6%	13	6,9%
2013			0	#####		#####
2014			0	#####		#####
2015			0	#####		#####
2016			0	#####		#####
2017			0	#####		#####

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

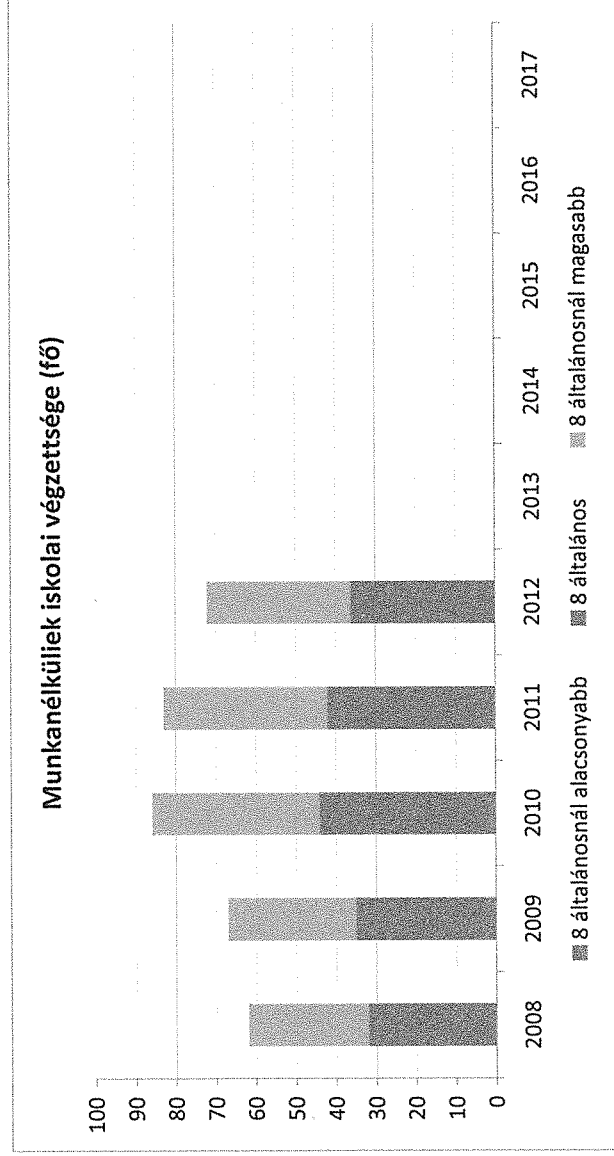
15 éves és idősebb lakosság száma összesen										15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma				általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma										
év	összesen		nő		férfi		összesen		nő		férfi		Összesen				nő				férfi			
	fő		fő		fő		fő		fő		fő		fő	%			fő	%			fő	%		
2001	2640		1310		1330		924		608		316		1716	65,0%			702	53,6%			1014	76,2%		
2011	4186		2830		1356		1209		803		406		2977	71,1%			2027	71,6%			950	70,1%		

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskereső száma összesen	A nyilvántartott álláskereső megoszlása iskolai végzettség szerint							
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség		fő	%
	Fő	fő	%	fő	%	fő	%		
2008	62	2	3,2%	30	48,4%	30	48,4%		
2009	67	3	4,5%	32	47,8%	32	47,8%		
2010	86	2	2,3%	42	48,8%	42	48,8%		
2011	83	1	1,2%	41	49,4%	41	49,4%		
2012	72	0	0,0%	36	50,0%	36	50,0%		
2013	0		#####		#####		#####		
2014	0		#####		#####		#####		
2015	0		#####		#####		#####		
2016	0		#####		#####		#####		
2017	0		#####		#####		#####		

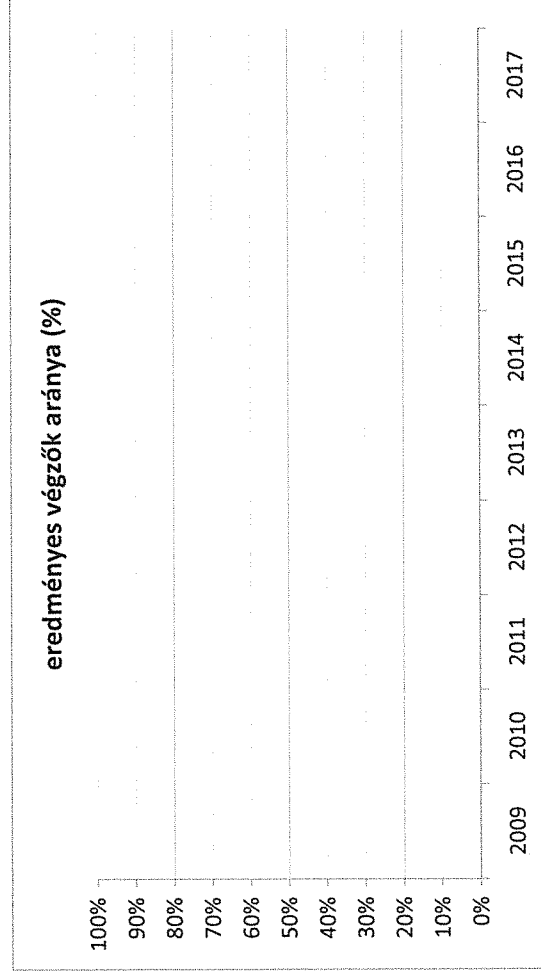
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma
	fő	Fő %
2009	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2010	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2011	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2012	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2013		#ZÉRÓOSZTÓ!
2014		#ZÉRÓOSZTÓ!
2015		#ZÉRÓOSZTÓ!
2016		#ZÉRÓOSZTÓ!
2017		#ZÉRÓOSZTÓ!

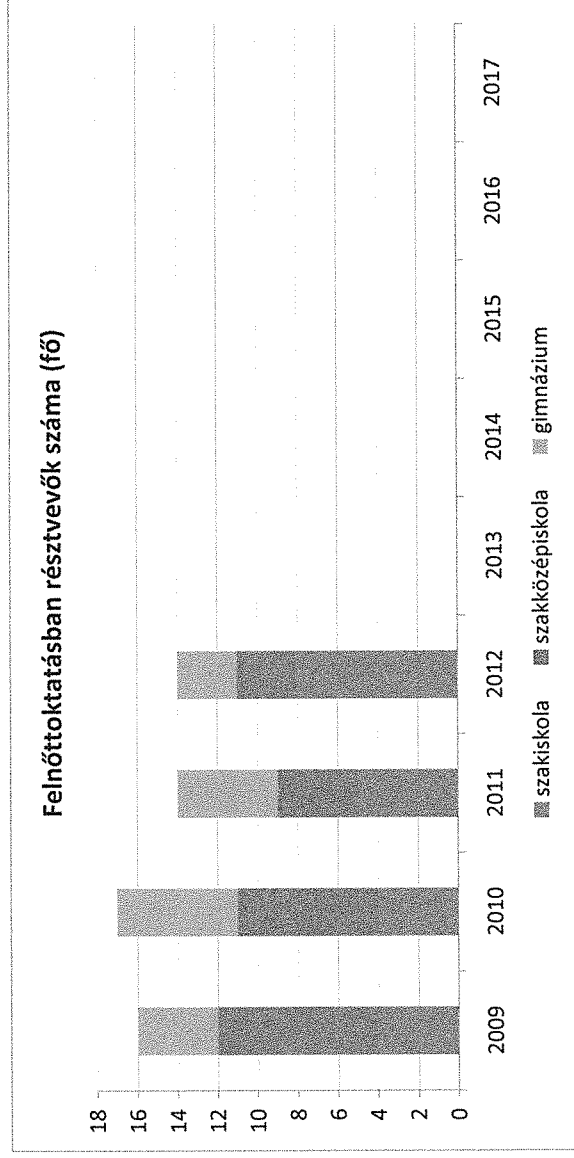
Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

3.2.8. számú táblázat - Felnyitotttatásban résztvevők száma középiskolai iskolában

év	középiskolai felnyitotttatásban résztvevők összesen	szakiskolai felnyitotttatásban résztvevők		szakközépiskolai felnyitotttatásban résztvevők		gimnáziumi felnyitotttatásban résztvevők	
	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2009	16	4	25,0%	8	50,0%	4	25,0%
2010	17	4	23,5%	7	41,2%	6	35,3%
2011	14	5	35,7%	4	28,6%	5	35,7%
2012	14	8	57,1%	3	21,4%	3	21,4%
2013	0		#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!
2014	0		#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!
2015	0		#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!
2016	0		#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!
2017	0		#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!

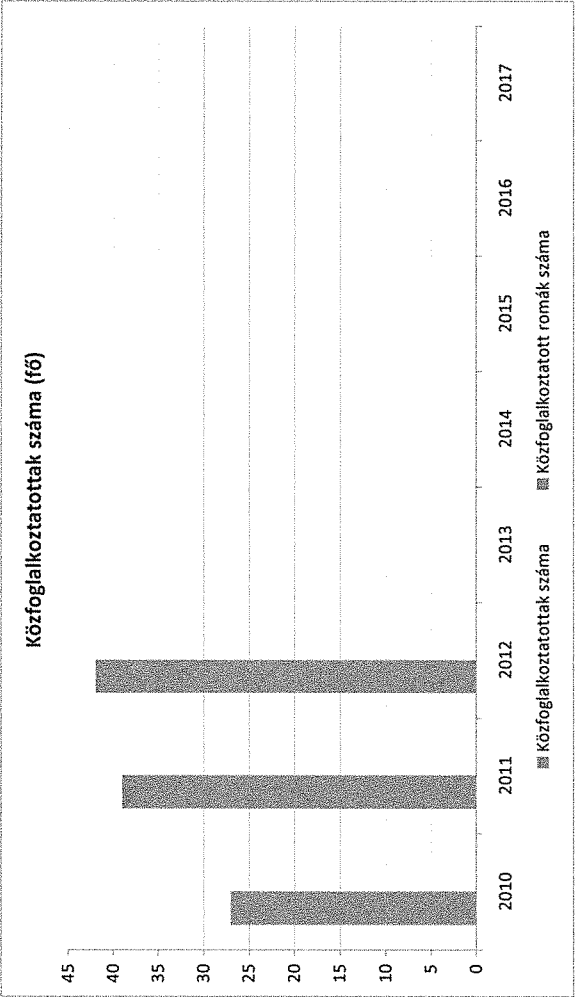
Forrás: TelR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakossághoz képest
2010	27	1%	0	0%
2011	39	2%	0	0%
2012	42	2%	0	0%
2013				
2014				
2015				
2016				
2017				

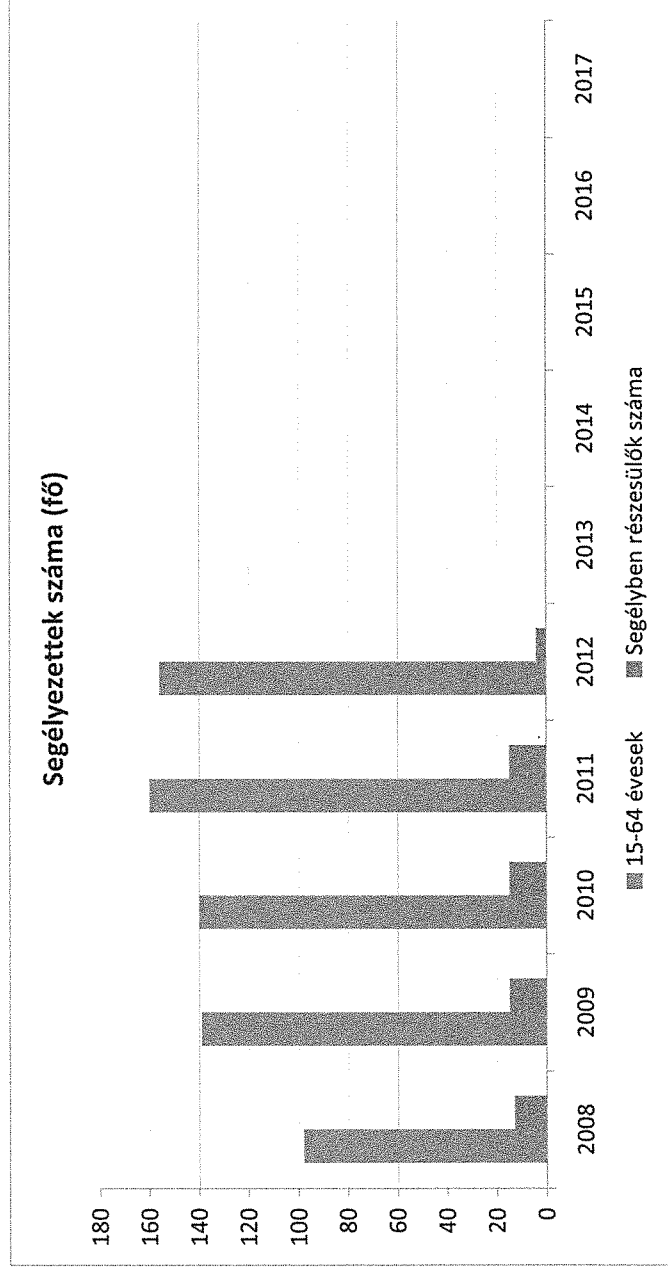
Forrás: Önkormányzat adatai

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	98	13	13,3%
2009	139	15	10,8%
2010	140	15	10,7%
2011	160	15	9,4%
2012	156	4	2,6%
2013			#ZÉRÓOSZTÓ!
2014			#ZÉRÓOSZTÓ!
2015			#ZÉRÓOSZTÓ!
2016			#ZÉRÓOSZTÓ!
2017			#ZÉRÓOSZTÓ!

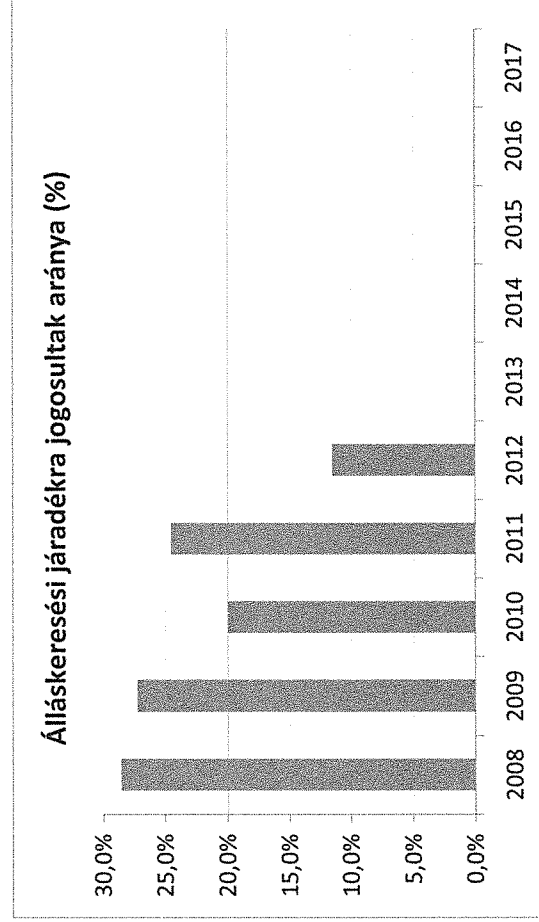
Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott állás keresők száma		állás keresési járadékra jogosultak	
	fő		fő	%
2008	105		30	28,6%
2009	154		42	27,3%
2010	160		32	20,0%
2011	155		38	24,5%
2012	156		18	11,5%
2013				#ZÉRÓOSZTÓ!
2014				#ZÉRÓOSZTÓ!
2015				#ZÉRÓOSZTÓ!
2016				#ZÉRÓOSZTÓ!
2017				#ZÉRÓOSZTÓ!

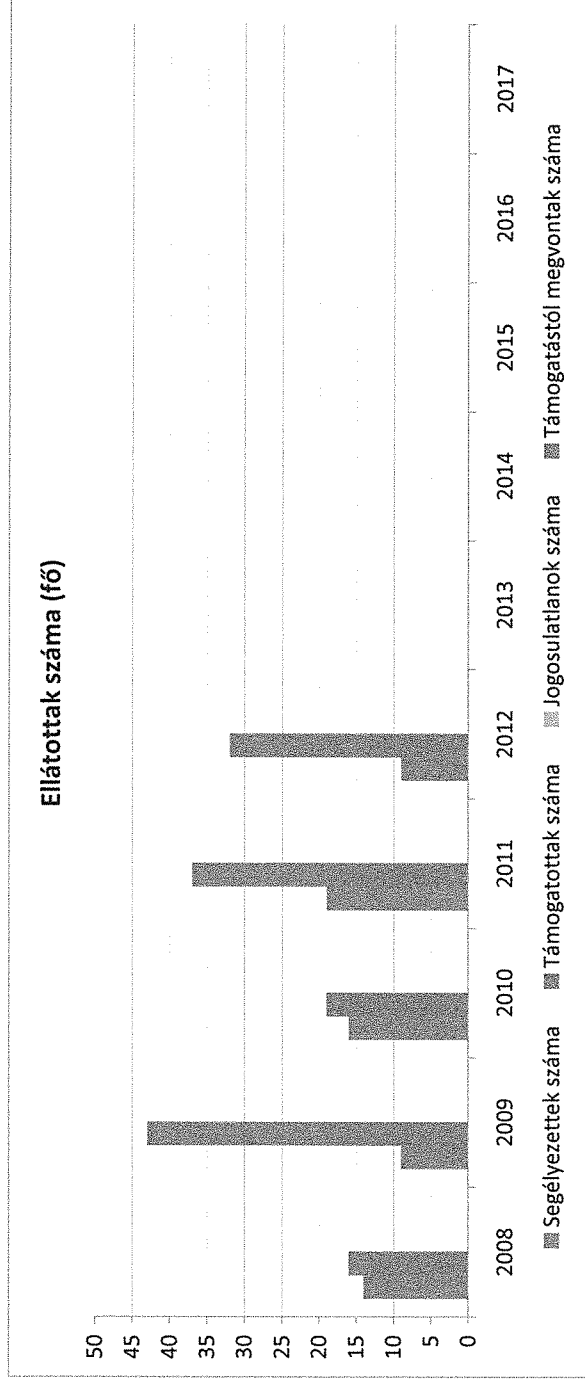
Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akikről helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	14	0,5	16	15	0	0
2009	9	0,3	43	28	0	0
2010	16	0,6	19	12	0	0
2011	19	0,8	37	24	0	0
2012	9	0,3	32	21	0	0
2013						
2014						
2015						
2016						
2017						

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

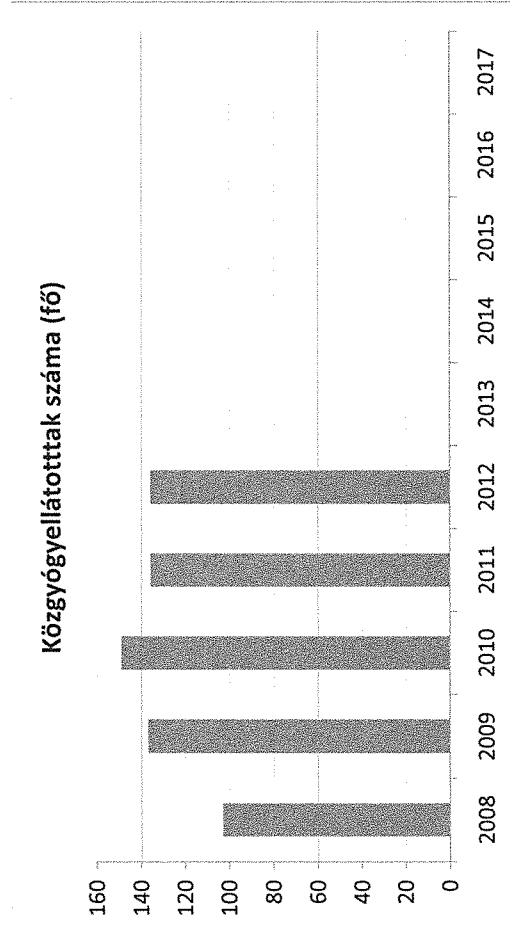
év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett háziorvosi szolgáltatások száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma
2008	0	1	1
2009	0	1	1
2010	0	1	1
2011	0	1	1
2012	0	1	1
2013			
2014			
2015			
2016			
2017			

Forrás: TelR, KSH Tstar

3.6.2. számú táblázat - Közgögyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgögyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	103
2009	137
2010	149
2011	136
2012	136
2013	
2014	
2015	
2016	
2017	

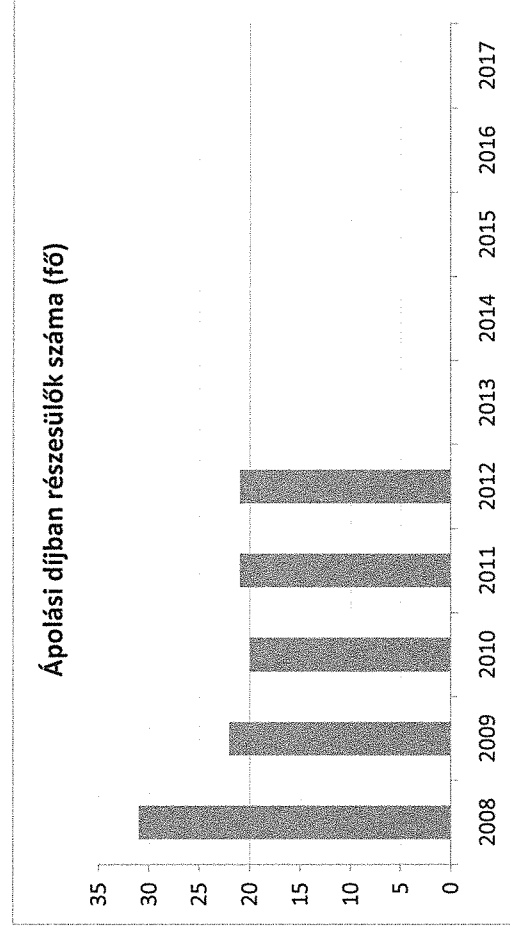
Forrás: TelR, KSH Tstar

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

év	ápolási díjban részesítettek száma
2008	31
2009	22
2010	20
2011	21
2012	21
2013	
2014	
2015	
2016	
2017	

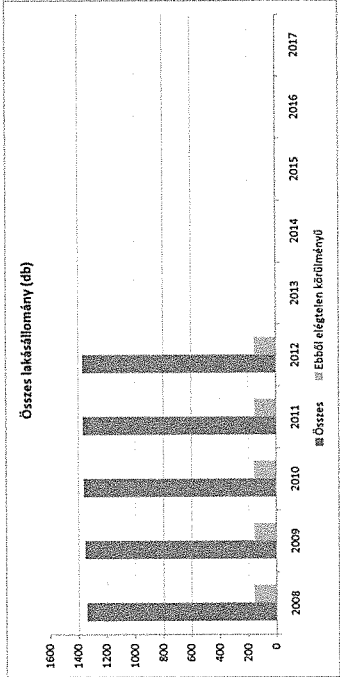
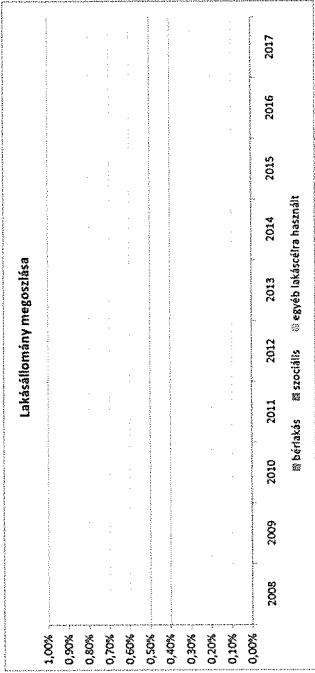
Forrás: TelR, KSH Tstar

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)	ebből elegendően lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	ebből elegendően lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	szociális lakásállomány (db)	ebből elegendően lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	egyéb lakásra használt nem lakásdíjú ingatlanok (db)	ebből elegendően lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	1340	162	0	0	0	0	0
2009	1352	158	0	0	0	0	0
2010	1362	156	0	0	0	0	0
2011	1365	154	0	0	0	0	0
2012	1367	154	0	0	0	0	0
2013							
2014							
2015							
2016							
2017							

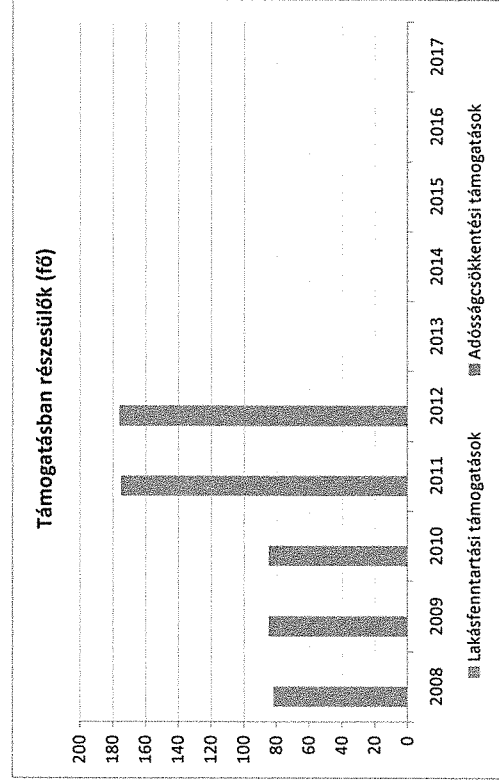
Forrás: TeIR, KSH Tatar, önkormányzati adatok

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	82	0
2009	85	0
2010	85	0
2011	175	0
2012	176	0
2013		
2014		
2015		
2016		
2017		

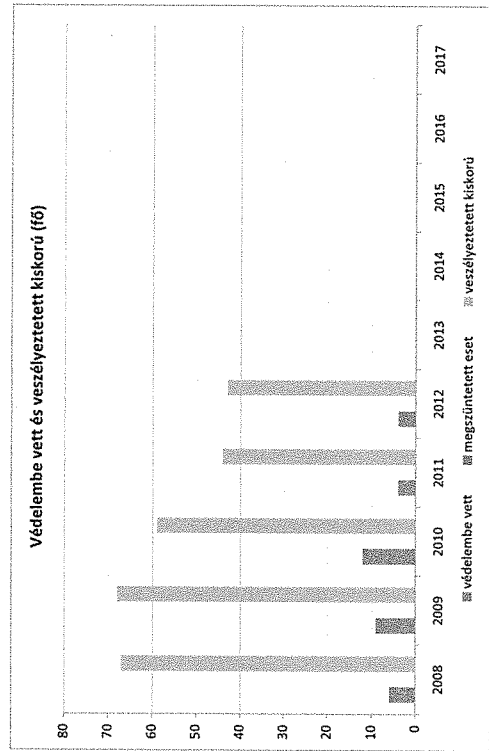
Forrás: TeIR, KSH Tstár

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	6	0	67
2009	9	0	68
2010	12	0	59
2011	4	0	44
2012	4	0	43
2013			
2014			
2015			
2016			
2017			

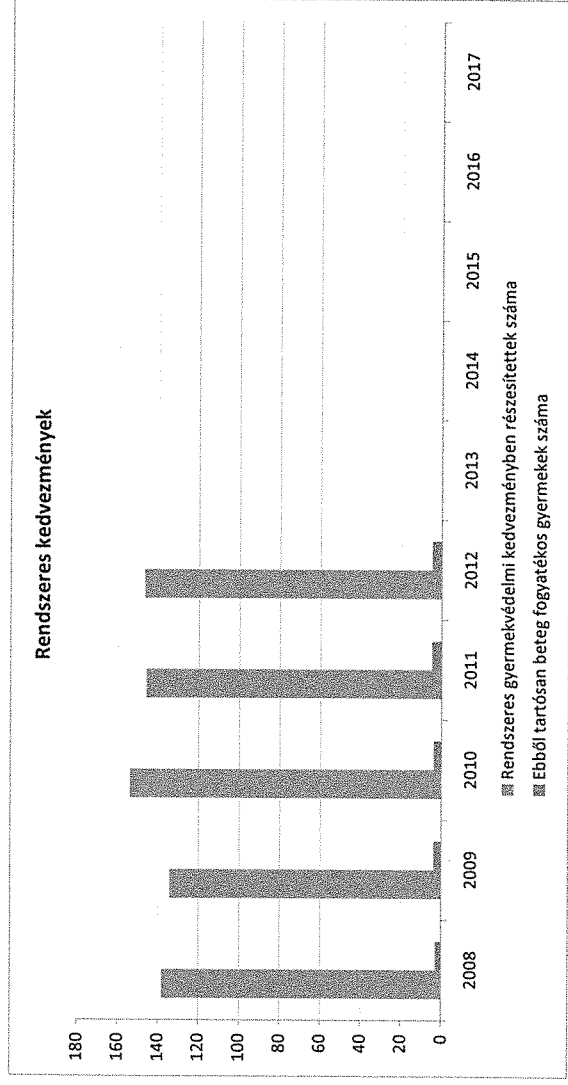
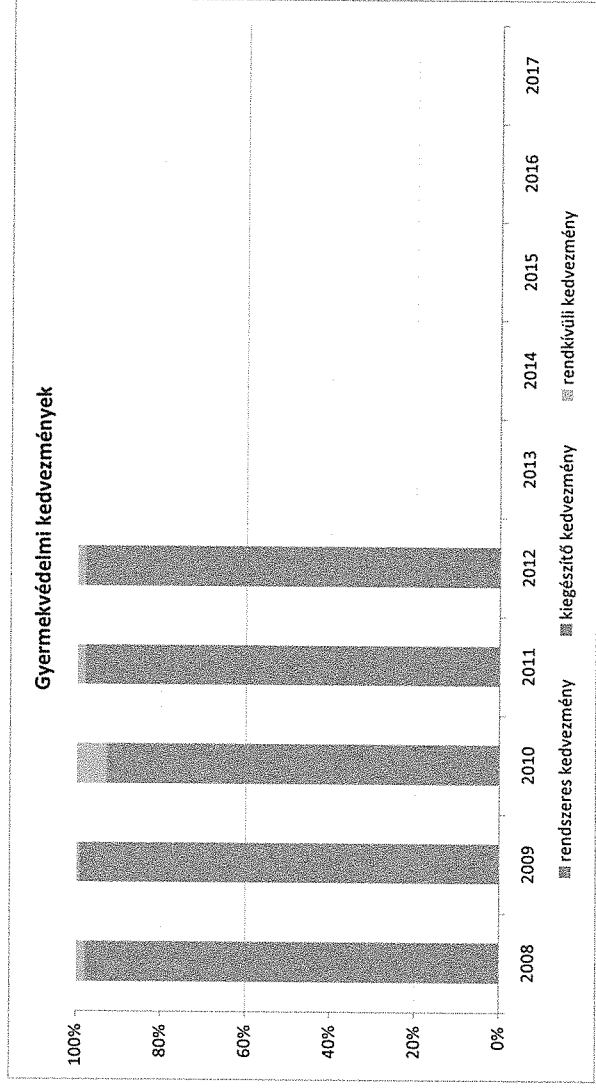
Forrás: TelR, KSH Tstar

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	138	3	0	0	3
2009	134	4	0	0	1
2010	154	4	0	0	12
2011	146	5	0	0	3
2012	147	5	0	0	3
2013					
2014					
2015					
2016					
2017					

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

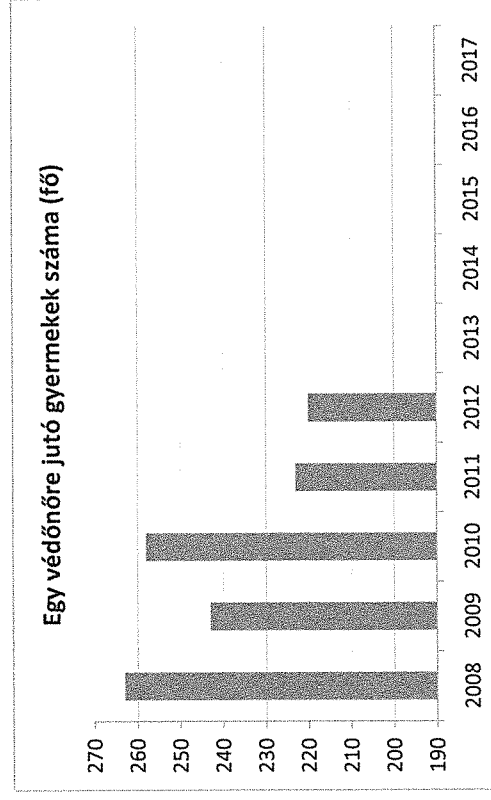
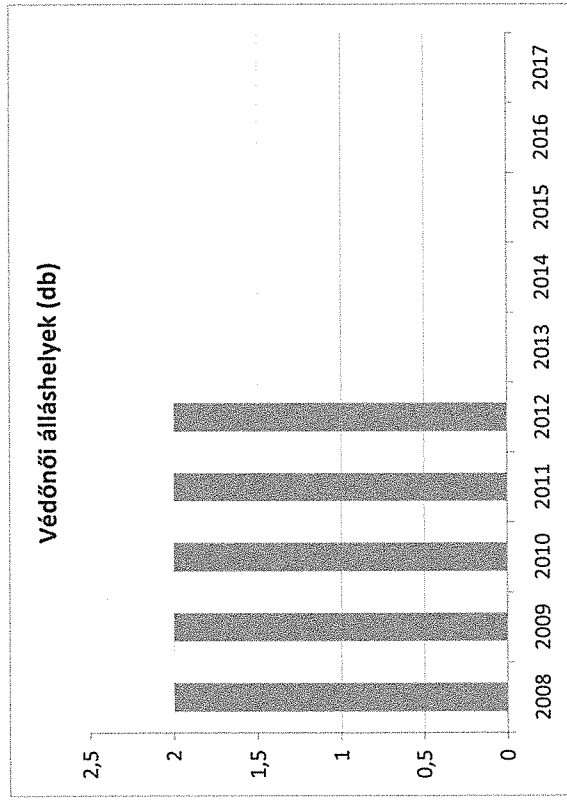
év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	25	34	59	112	na	na
2009	26	34	61	115	na	na
2010	24	36	58	118	na	na
2011	23	30	50	101	na	na
2012	22	28	51	96	na	na
2013						
2014						
2015						
2016						
2017						

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	2	263
2009	2	243
2010	2	258
2011	2	223
2012	2	220
2013		
2014		
2015		
2016		
2017		

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
2008	0	15445	7647	0
2009	0	16013	6552	0
2010	0	15766	6957	0
2011	0	16007	7188	0
2012	0	15697	6822	0
2013				
2014				
2015				
2016				
2017				

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

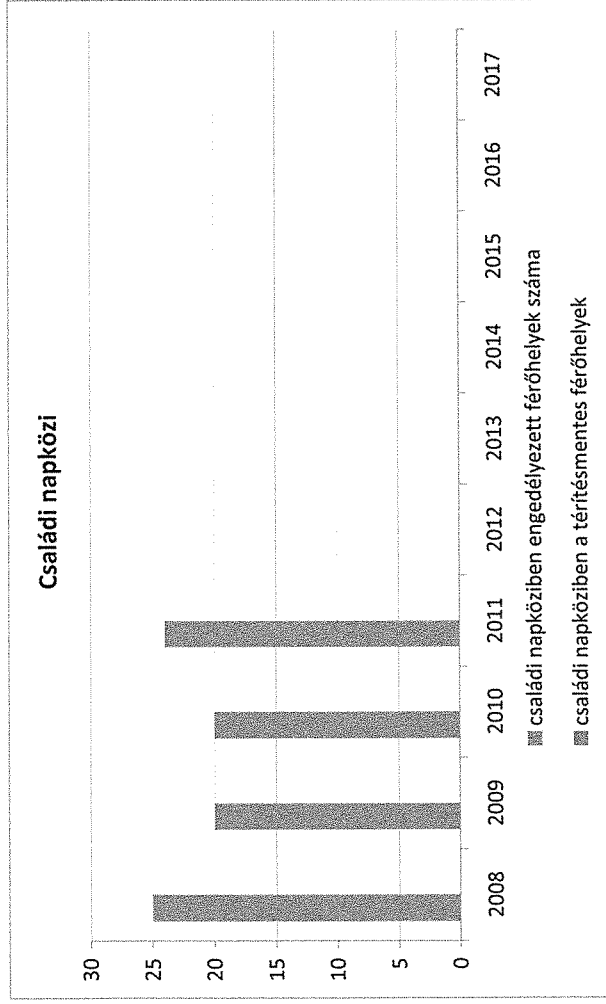
év	bölcsődék száma	bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyermekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2008	0	0	0	0
2009	0	0	0	0
2010	0	0	0	0
2011	1	24	1	26
2012	1	28	1	26
2013				
2014				
2015				
2016				
2017				

Forrás: TelR, KSH Tstar

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

év	családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	családi napköziben a térítésmentes férőhelyek száma
2008	25	0
2009	20	0
2010	20	0
2011	24	0
2012	0	0
2013		
2014		
2015		
2016		
2017		

Forrás: TelR, KSH Tstar, Intézményi

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	4	
Óvodai férőhelyek száma	140	
Óvodai csoportok száma	6	
Óvodai nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6,30 - 17,00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	2013.08.01 - 2013. 08.30	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	13	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	13	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gonдозónő	6	0
Kisegítő személyzet	0	0

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 2.

év	Helyhiány miatt elutasított gyermekek száma (fő)	Ebből hátrányos / halmozottan hátrányos helyzetű (fő)
2008	0	0
2009	0	0
2010	0	0
2011	0	0
2012	0	0
2013		
2014		
2015		
2016		
2017		

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat-ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	116	5	140	1	124	0
2009	116	5	140	1	131	0
2010	123	5	140	1	137	0
2011	115	5	140	1	122	0
2012	110	6	140	1	117	0
2013						
2014						
2015						
2016						
2017						

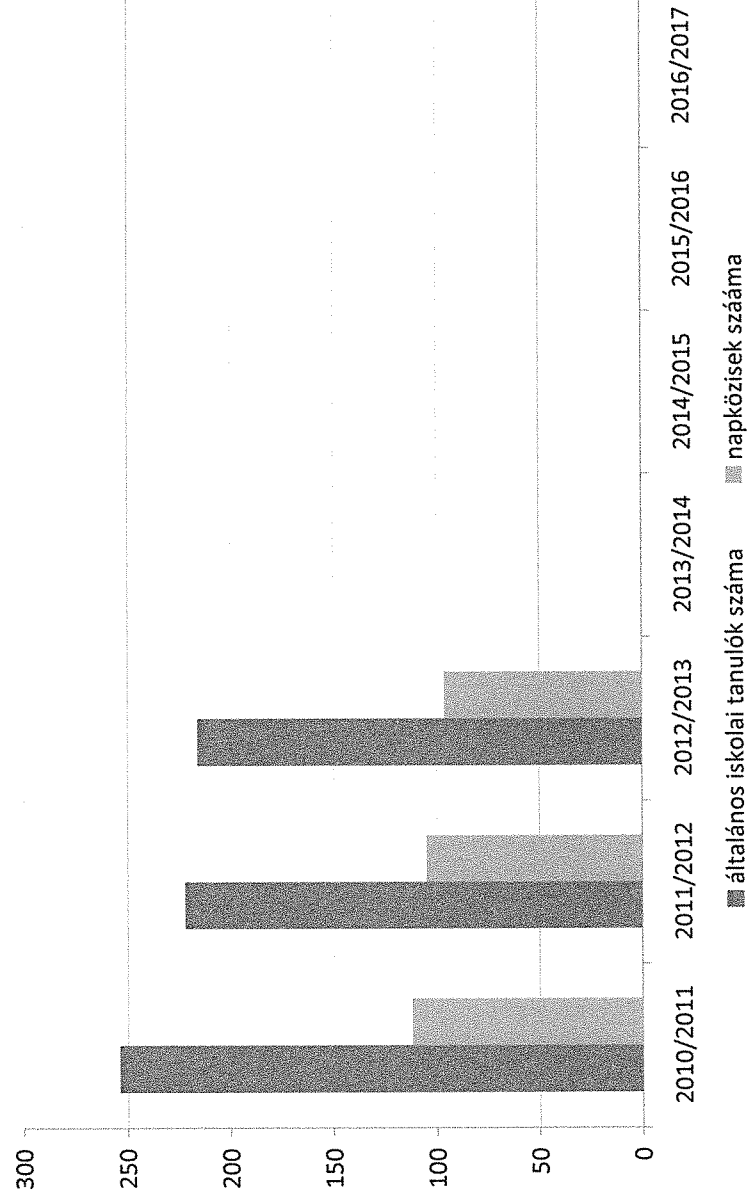
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	125	129	254	112	44,1%
2011/2012	110	112	222	105	47,3%
2012/2013	114	102	216	96	44,4%
2013/2014			0		#ZÉRÓOSZTÓ!
2014/2015			0		#ZÉRÓOSZTÓ!
2015/2016			0		#ZÉRÓOSZTÓ!
2016/2017			0		#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TelR, KSH Tstar

Általános iskolai tanulók (fő)

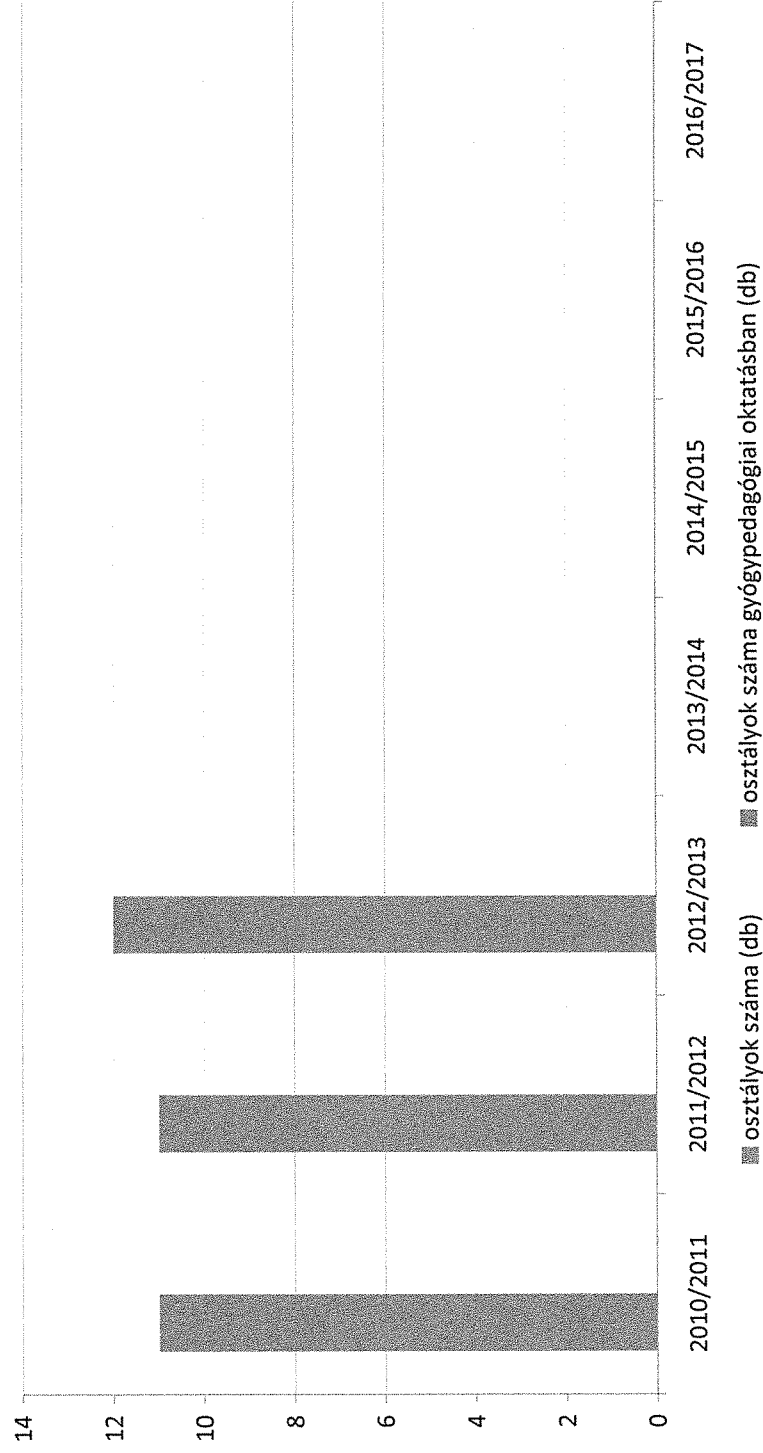

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

tanév	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	
2010/2011	6	5	11	0	0	0	1
2011/2012	6	5	11	0	0	0	1
2012/2013	7	5	12	0	0	0	1
2013/2014			0			0	
2014/2015			0			0	
2015/2016			0			0	
2016/2017			0			0	

Forrás: TelR, KSH Tstar

Általános iskolák adatai - gyógypedagógia

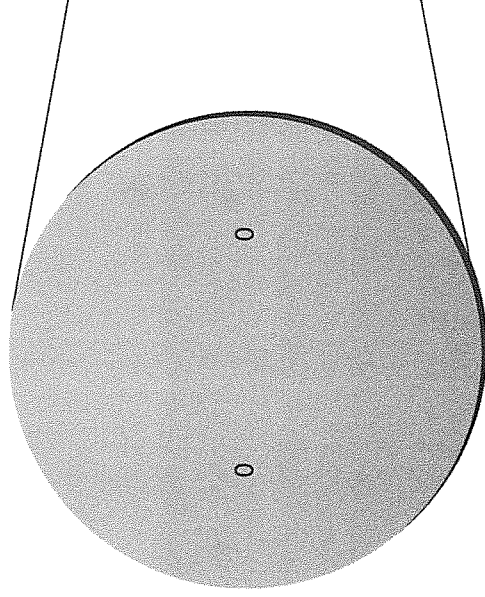

4.4.11. számú táblázat - Iskola személyi feltételek

	Fő	Hiányzó létszám
Nem szaktanítást végző tanító	0	0
Szaktanítást végző tanítók száma	12	0
Szaktanítást végző tanárok száma	14	0
Gyógypedagógusok létszáma	2	0
Gyermekevédelmi felelős	1	0
Iskolaorvos	1	0
Iskolapszichológus	1	0
Kiegészítő személyzet	5	0

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Személyi feltételek - hiányzó létszámok (fő)

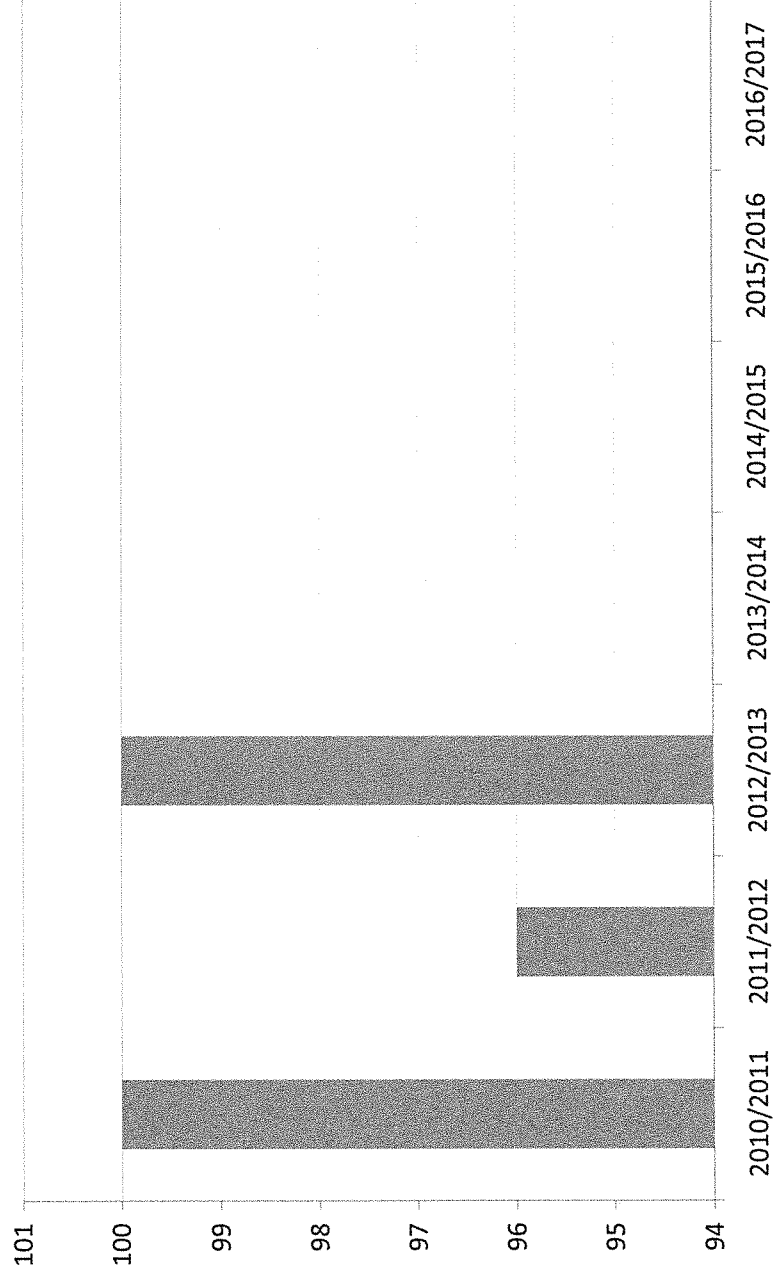
- Nem szaktanítást végző tanító
- Szaktanítást végző tanítók száma
- Szaktanítást végző tanárok száma
- Gyógypedagógusok létszáma
- Gyermekvédelmi felelős
- Iskolaorvos
- Iskolapszichológus
- Kisegítő személyzet

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

tanév	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma /aránya a nappali rendszerű oktatásban	
	fő	%
2010/2011	32	100
2011/2012	26	96
2012/2013	36	100
2013/2014		
2014/2015		
2015/2016		
2016/2017		

Forrás: TelR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

8. évfolyamot eredményesen befejezők aránya

4.4.13. számú táblázat - Iskolai ellátás igénybevétele - telephelyi bontásban

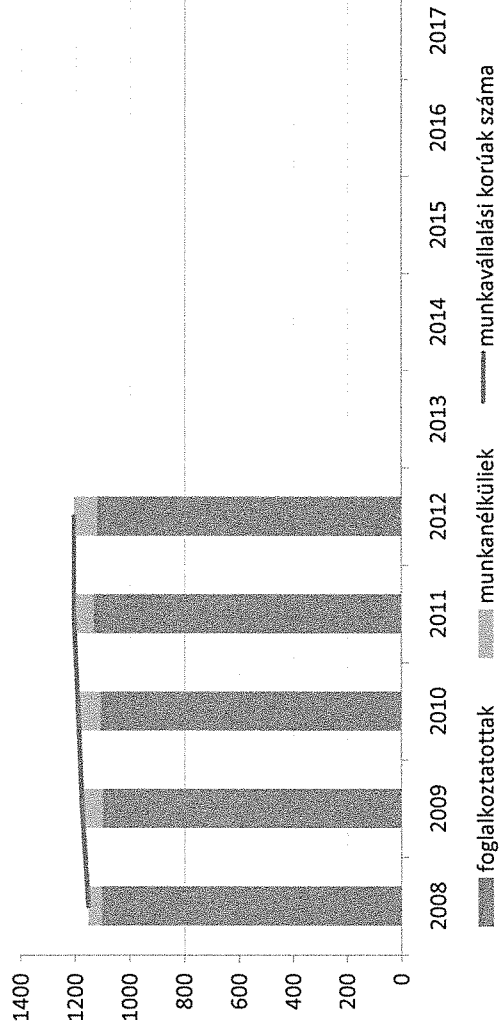
[illegible]

5.1.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

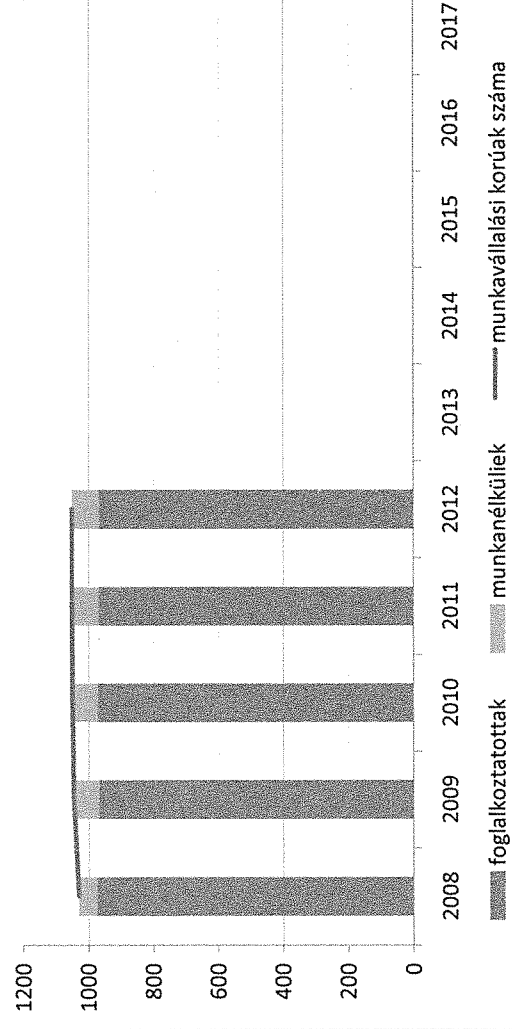
év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	1152	1030	1103	974	49	56
2009	1175	1046	1100	967	75	79
2010	1189	1050	1107	972	82	78
2011	1206	1051	1133	969	73	82
2012	1205	1051	1121	967	84	84
2013						
2014						
2015						
2016						
2017						

Forrás: Telir és helyi adatgyűjtés

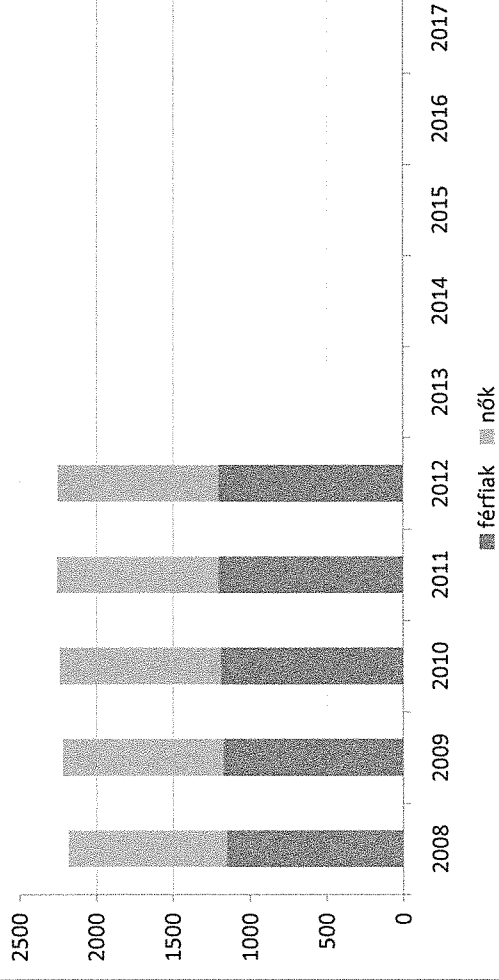
Férfiak foglalkoztatási helyzete (fő)

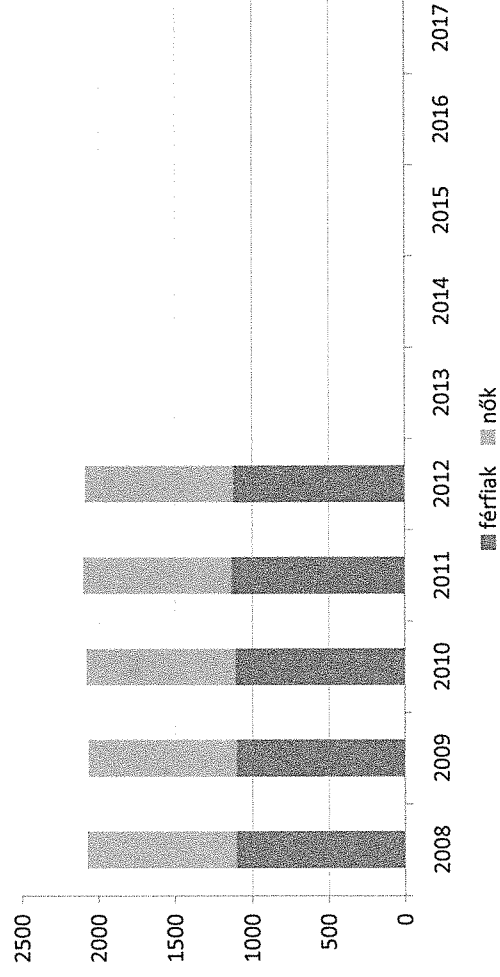
Nők foglalkoztatási helyzete (fő)

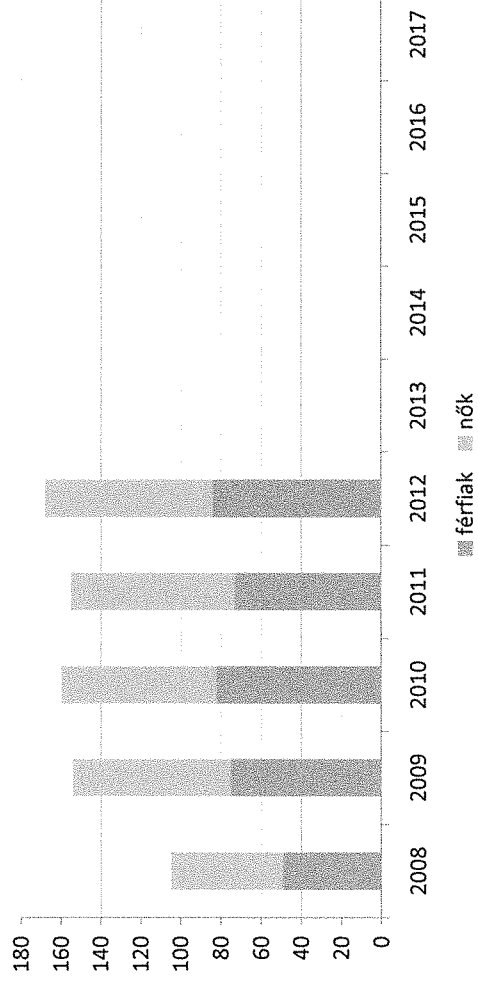
Munkavállalási korúak száma (fő)

Foglalkoztatottak (fő)

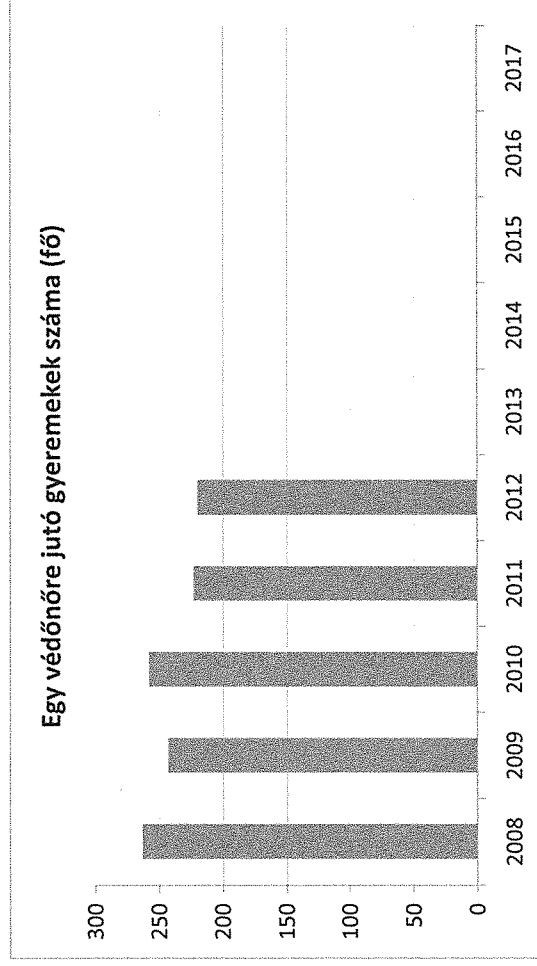
Munkanélküliek (fő)

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	2	526	263
2009	2	486	243
2010	2	516	258
2011	2	446	223
2012	2	440	220
2013			#ZÉRÓOSZTÓ!
2014			#ZÉRÓOSZTÓ!
2015			#ZÉRÓOSZTÓ!
2016			#ZÉRÓOSZTÓ!
2017			#ZÉRÓOSZTÓ!

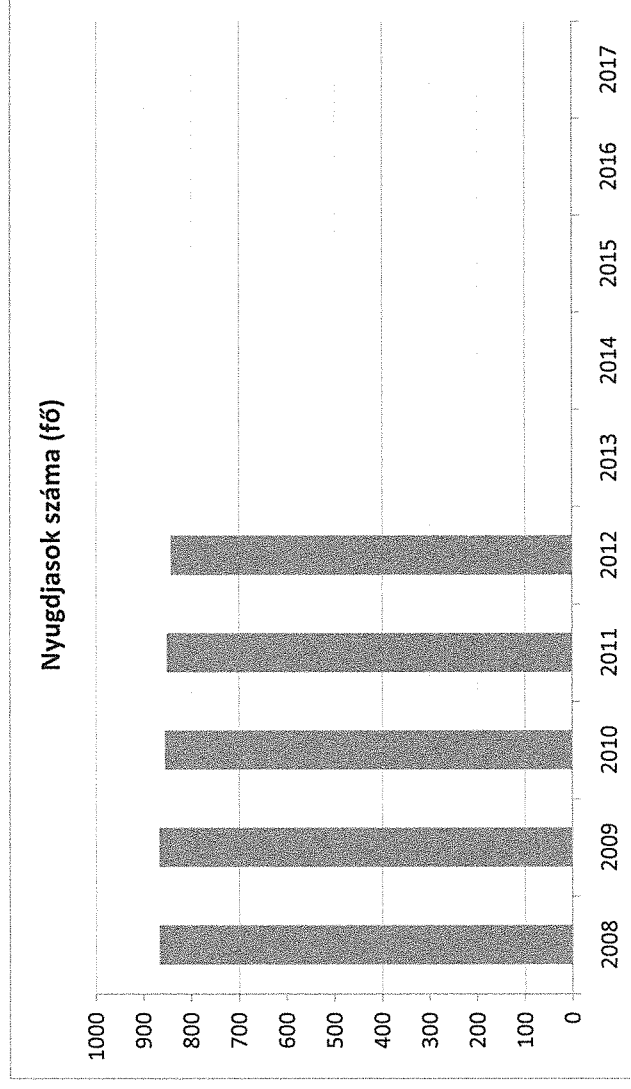
Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	379	487	866
2009	384	483	867
2010	379	476	855
2011	383	468	851
2012	380	462	842
2013			0
2014			0
2015			0
2016			0
2017			0

Forrás: TelR, KSH Tstar

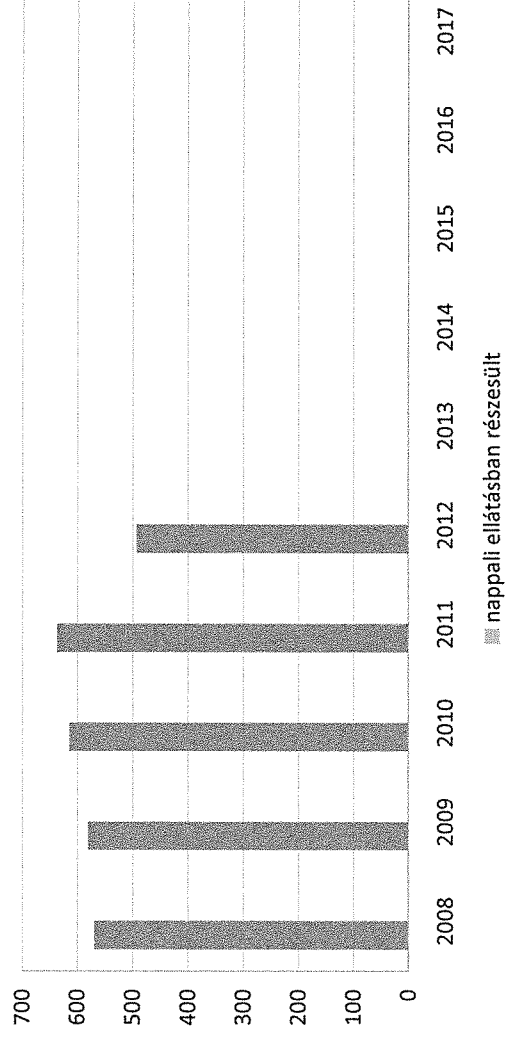

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

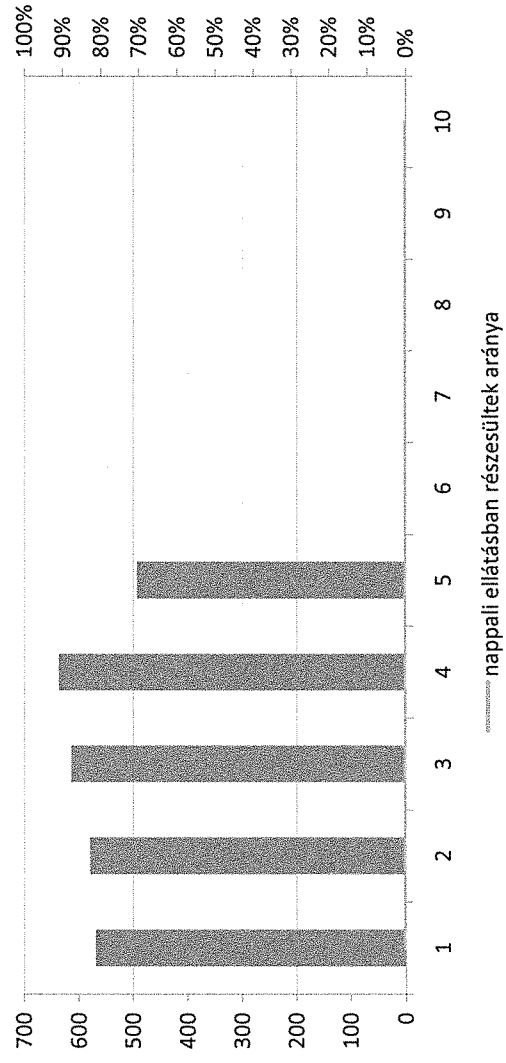
év	64 év feletti lakosság száma		nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő		fő	%
2008	569		0	0%
2009	580		0	0%
2010	614		0	0%
2011	637		0	0%
2012	493		0	0%
2013				#ZÉRÓOSZTÓ!
2014				#ZÉRÓOSZTÓ!
2015				#ZÉRÓOSZTÓ!
2016				#ZÉRÓOSZTÓ!
2017				#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, KSH Tstar

64 évnél idősebbek (fő)

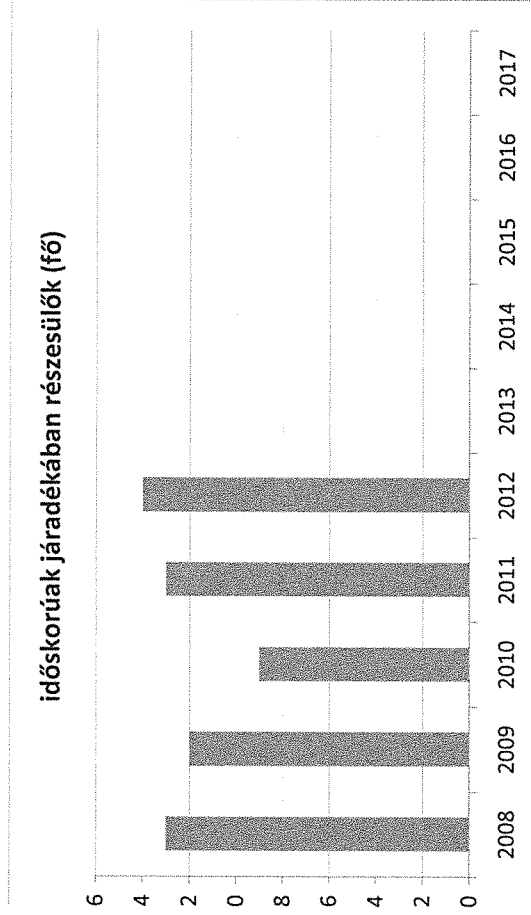
64 évnél idősebbek

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	13
2009	12
2010	9
2011	13
2012	14
2013	
2014	
2015	
2016	
2017	

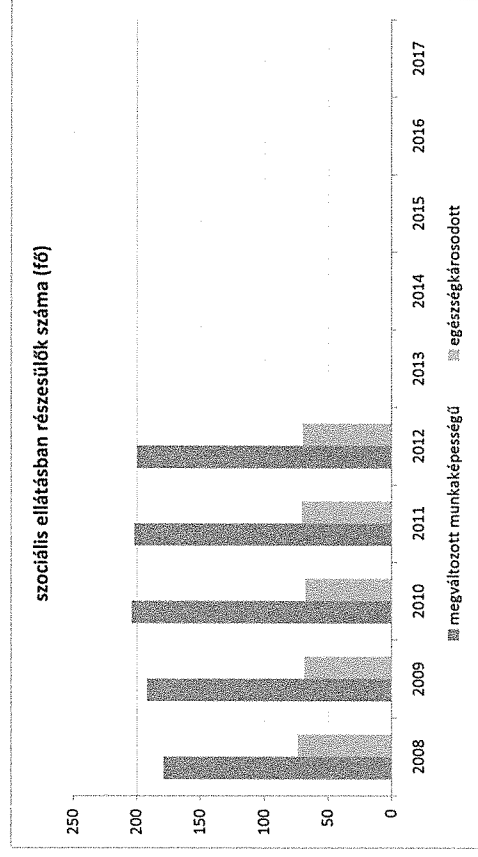
Forrás: TelR, KSH Tstar

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	179	74
2009	192	69
2010	204	68
2011	202	71
2012	200	70
2013		
2014		
2015		
2016		
2017		

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma		
	önkormányzati fenntartású intézményben	egyházi fenntartású intézményben	civil fenntartású intézményben
2008	0	0	0
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0
2013			
2014			
2015			
2016			
2017			

Forrás: TelR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

7.3.1. táblázat – Akadálymentesítés 1.

Igen/nem									
	Lift	Vakvezető sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
oktatási intézmények	alapfok	I	I	I	N	N	N	N	
	középfok								
	felsőfok								
egészségügyi intézmények	fekvőbeteg ellátás								
	járó beteg szakellátás								
	alapellátás	I	I	I	N	I	I	N	
kulturális, művelődési intézmények	N	I	I	I	N	I	I	N	
önkormányzati, közigazgatási intézmény	N	N	N	N	N	N	N	N	
igazságszolgáltatási, rendőrség, ügyészség	N	N	N	N	N	N	N	N	
szociális ellátást nyújtó intézmények									

Forrás: helyi adatgyűjtés, személyes tapasztalat, fogvatékos ügyi referens információi, fogvatékosok civil szervezetei